

31/12/11

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } దెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 21-న తేది గురువారము } No 170
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనామత్వర ఆశ్వయుజమాన శుద్ధ పౌర్ణమి. } సంచిక ౧౭౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవాణిజే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష వీటి మాది కొన్ని మోహముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ట్రైనింగువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిమిషాలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములలో వొకటియగు **లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు**

- (1) మ.రా-రా-శ్రీ, మ. టి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఫస్ట్ ఆ. తెలిస్తే డి. వి. స్కూల్ పోస్టునగరం, జిల్లా గోదావరి. వీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను చాలమార్లు రప్పించి ఉపయోగించియున్నాను. ఉత్తముగము కలిగినదని నిర్ధారణయైనది.
- (2) " మ. ఇ. హెన్రీ, సబ్రిజిస్ట్రార్, కొత్తకోట. వీరు వ్రాసినది.
తాము మొదట పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల ఉపకారమును చేసియున్నవి. కాన దయచేసి ఇప్పుడు 12 సీసాలనుపంప కోరుచున్నాను.
- (3) " మ. జి. సూర్యనారాయణ జమిందార్, కోరుకల్లు పోస్టు కాలిపాడి జిల్లా కృష్ణా. వీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు పండితముగానున్నదని ఖండితముగా చెప్పగలను. దయతో 12 సీసా వి పి తో పంపాలెను.
- (4) " మ. రామచంద్రరావు, డి. సి. డబ్ల్యు. సుమస్తా, కురాడ, పొట్టు కాతరం, కృష్ణాజిల్లా వీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకును పెద్దవారికిని చాల ఉపయోగముగా నున్నవి యని సంతోషములను మా యవరచుచున్నాను.

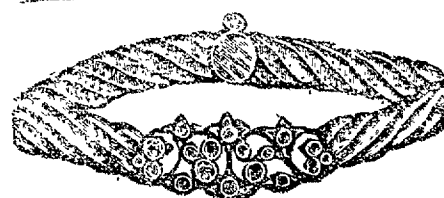
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాలా, మైసూరు

ప్రకటన

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు సమస్తాయుర్యేవోషధము లను కాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరికి లభ్యమగునట్లుచేయ దలపెట్టి అర్చనాయనసాలను నెలకొల్పి వారు. ఆయుర్యేవోషధము అన్నియు యిచ్చట దొరకును. కేటలాను కొరకు వ్రాయుడు.
2126 అర్చనాయనశాల ముక్త్యాల కృష్ణా.

లలితా శ్రమ గ్రంథావళి

ఋగ్వేద సంధ్యావందన భావ్యము. ఇందు సంధ్యా వి చార తత్వాల శబ్దవిచారణయు అచయన ఫలములును, కేశవాది వామనార్థ ప్రాణాయామ, వ్యాఘ్రి గాయత్ర్యర్థములును మొ దలచనవి సకారణ విధానములతో 25 విషయములున్నవి నూ తనము. ప్రతివారియింటను బ్రాహ్మణ్య సంపాదకముగాన నుండ దగినది 500. తే యచ్చొత్తించబడినవి. మంచి సమయము, త్వర పడుడు. ఆ సెతులకు మేలైన గ్రంథము రు. 1-8-0
బాలాసూరనామస్తోత్రము. ఇందు బాలచికిత్సా ప్రవరాజకవిచరణులనామావళియునుగూడ గలవు. 0-4-0
ఋగ్వేదాపవ్రకాశిక 1-8-0
హిలోపదేశములు. వీరికయందు వేదాంతార్థము వివ రించబడియున్నది. 0-4-0
ఒకరకములోగాని భిన్నరకములగాని మూడు పుస్తక యులు తీసిన కపాలాభివృద్ధి భరించదము. తేనిచో కొనవారిదే.
వెంపటి- కుటుంబయ్యశాస్త్రి,
6-9, సోలయప్పమొదలివీధి, మైసూరు, మద్రాసు.

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

అశాశంగము } చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దది వరకు మావద్ద స్థాకులొనున్నది!! { తృప్తికరముగా చులడును!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వరాగములు, కెంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, వంకీలు, బిడ్యా ణములకు కావలసినమోపులు పలరకముల చేతిగాజులు, గొలుములు, తేనీలు, ముక్కుపుడుకలు, నాగరలు, మల్లెముగ్గులు, రోజా తంబిలిసము "ఉమ్మిడియార్"

పువ్వులు పెండెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. సీమవెండికి, సవరంబంగాను, మేలైన పువ్వరాగములకు, కెంపులకు, పూచీ సిచ్చెదము. నగల విషయములో ఏసహాయము కావలసినను చేసెదము.
1842 తృప్తికరముగాలేనిచో గ్రీకము వాపసిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమృకమును చూడగోరెదము.
ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ధర్మ సదాచరము

శ్రీ గాజా వాసిరెడ్డి దగ్గర నదాశివేశ్వరుని సాదాచరము గాని అనువాదము అనంతరపురుషుడు దగు బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లింగం గొప్ప. వాల్మీకిభాషలో ౨౦ సర్గము లలో నున్న ౪౨౩ గాథ (శ్లోకము) లకు సరియైన, చక్కనయిన తెలుగు వచనరచనము. మూలగ్రంథమునూ నవగ్రంథమునూ నిమగ్నము. హిందీ, ఇంగ్లీషు, కన్నడ, ప్రాకృత భాషలలో గల వచనములను. వ్యాఖ్యలు బరిశీలించి అతిశయశక్తితో నిది యనునదావలసినది. జైన బౌద్ధమతములను గురించి విప్రసరిశోధనముగల పీఠిక గొప్పది గలదు. బౌద్ధమతసంగ్రహము విషయముకు ముఖ్యమయిన టిప్పణికలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశములెట్టివో, బౌద్ధమత మెట్టిదో యాగ్రంథము జడవిన దెలియగలదు సుందరమైన బుద్ధచిత్ర మిందు గలదు. మేలుకాగితము. అందమైన నిడు కాగితము.

మొదలు ౧-౪-౦.

విలాసము:— సరస్వతీకార్యాయము, జగద్యుపేట

ఆంధ్ర బాహుశాసనము

ఇది రాజవాండ్లీ కాశీ పండితుల బ్రహ్మశ్రీ నల్లూరి నారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయవాండ్లీ ఖైరతి వంశాశ్రీ బ్రహ్మచారి రామలింగారెడ్డి యను. ఏ. గారు ప్రతి సవరినీతికి వ్రాసి యున్నారు.

ఇందు ప్రాచీనాచార్య చీర సాంప్రదాయముల రెండును చక్కగా వివరింపబడినవి. సమగ్ర 150 మంది పూర్వకపుట ప్రయోగము లుగావరింపబడినవి. తెలుగు లిక్కల పుస్తకము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభివృద్ధికి జనుల బలపడి. ఇట్టి వ్యాసరూప మంతమున్న తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు.

రెండు సంపుటములు వాణిజ్యిక	రు 1-4-0
రెండు కలసి వైదు	1-8-0
ఆంధ్రదేశీయము, నాలుకాది లక్షణము	0-8-0

కాశీపాఠశాల గ్రామాలెను.

తామర సత్యనారాయణమూర్తిగారు, ఇన్నీసుపేట, ర జనార్దన్.

లలిత

విజయనగరమున యుజ్వల సమృద్ధి మన తెలుగుడు మన మనదేశ విద్యార్థుల శాస్త్రసాధనలకు కవుల విశిష్టములను పండితుల విశిష్టములను విద్యార్థులవాగ్దాసరచనకు ఇది మాతరంగదళము. చారిత్రిక సాంఘికసాహితీ ప్రముఖ విశేషములందు వెలువడుచుండును. వింతవింతకథలు ద్వివిధితమైన (పుస్తకములు) విద్యార్థులకు వాటిపరీక్షలు! జరగావలయును! ఇట్లు పద్యలక్షణలక్షణం బుల 'లలిత' పండిత, భామర శ్రీ పురుషోత్తమ సర్వజనసహదాయమై రాగవిజయ కళానివాడు వెలువడుచున్నది. వ్యాసములను పంపగోరువారు అక్టోబరు 15-వ తేదీలోపు కార్మికావసరమున చేరుటలుంపవలసినది. మాదిరిపతి ఉచితముగ పంపబలము. కలయువార, అరజాలు కిక్కింపవలసిన బహుగలగు పిన్నులు సందాదారులకు కారి పంపానండి, ఈ ఆంజాలు విజయముకొనును.

పంపా పంపియ్యవలసినది	రు 8-0-0
అనుకలకు	1-12-0
విడిపతి	0-8-0

కార్మికావసరము

అయ్యుర్యేదకలాలియోగము
విద్యార్థి:— శ్రీమద్భక్తగణేశ
జగత్ప్రసిద్ధియు ద్వివిధమునా 3114
చంద్రమాదేశము:— భూమి, పానీయ, మన్ననవాటిలక
కలిగిన ఆశక్తిని బాగాటి పండితులను ఇచ్చును. భాషాసం
కంపమైన కృతులను శ్రీకృష్ణార్థులకు పంపిని. శ్రీవిద్య
కావ్యములలో లోకప్రసిద్ధి కలిగినది. ఒక సేగు శిరూ మాత్రమే
అన్ని విధములవాగ్దాసరచనముల వారకుమన్నది.
అడన్:— మూలనేజర్, అయ్యుర్యేదకలాలి
శృంగేరి వాస్తు, మైసూరు ఇలాఖా.

గ్రామోన్యోగములకు ఒక మనవి

చాలాకాలమునుండి గ్రామోన్యోగములకు శీతములు చాల వి అభ్యుదయము నున్నా తెలిసేటివు కవులతో మెంబర్ల వ్యవహారము పత్రికల ద్వారానున్న మొరపెట్టుకోగా, చివరకు కమ్యునిస్టు యుద్ధముగా 1921 వత్సరములో మన జులకు, కరణములకు అందకు హెచ్చుగలుగు లేకుండా, పెద్ద గ్రామం చిన్న గ్రామం అనే తారతమ్యము లేకుండా డిమండుగాని, జవాబుగాని వివక్షతలేకుండా, గవర్న మెంటు కరణములకు, మునబులకు, అప్పులు కరణములకు నెలకు రు. 15 లు శీతము యేర్పరిచారు. అటుల యేర్పరచుట డిమండు గా, జవాబుగాని హెచ్చుగలుగు మావకుండాను, కరణములకు అప్పులు కరణములకు, మునబులకు గల పని జవాబుదారీ అయినా మావకుండా అందకు ఒకే రీతిలో యేర్పరచుట యివ్వకే గ్రామోన్యోగములకు అసౌకృత్యముగా నున్నది. ఆ సమయములో నాన్ కోఆపరేషన్ హెచ్చుగలుగుకుండుటకల్ల గవర్న మెంటువారు చాలా అడావికి, లొండులలో నుండుట కల్ల నాన్ కోఆపరేషన్ కు సుసంకల్పితమే తిరిగి అట్టి ద్వారా తెలియబడుకుండాను అనుకుంటున్నాము. ఇట్టి స్థితిలో యిప్పుడు గవర్న మెంటువారు విశేష ఆఫీషర్లకు చేసిన భూవాదము లేమిటి? నెలకు మునబులకు రు 2 లు, కరణ ములకు రు. 1, సత్తులకు రు 15-20 లు శీతములు యీ నెల ఒంటు కేడిమిండి తిండిచేసినారు. కారణము యేమిటి? 1920 సంవత్సరములో కొన్ని చిన్న గ్రామములు గ్రూపుచేసినారు. ఆ గ్రామములు యేర్పరిచి తిరిగి విడదీసినారు. ఆ విడదీసిన గ్రామములు యేర్పరిచుకుంటున్న యీ తిండిపంపిన శీతము లనుండి ఇచ్చెనరట. గవర్న మెంటువారు ముందు యెంతో న్యాయశక్తితో నున్నానో చూచితిమి? యెంతో అంక, కొండ అంక, రాత్రి అంక, పగలు అంక, యెల్లప్పుడు గవర్న మెంటు కనిపేస్తూ, నెలకుకేలు, లక్షకులక్షలు, ఎన్నోమేసి వెలుతు, అన్ని డిమాండులకు అనుకూలము మునులాత్రి, నేనకా న్నితీ చేస్తూ నెలకు రు 15 లు శీతములు పుచ్చుకునే విశేష ఆఫీషర్లకు యీ రు 15 లు శీతములు హెచ్చు అని. కాబోలు తిరిగి శీతములు తిండిచేసినారు. వెనుకగ్రూపు చేయడం యెం దును? తిరిగి యిప్పుడు విడదీయడం యెందులకు? ఆ విడదీసిన గ్రామాలవారికి శీతములు యిచ్చుటకు యీ శీతములు తిండిచే యిస్తేగాని మార్గము కనుపించలేదా? సైన్సులు డిమాండ్ల మెంట్లు అనేకములు పెట్టి నెలకుకేలు శీతములు యిస్తూవుంటారు గదా! ఆ సైన్సులో డిమాండ్ల మెంటుల వున్నాగ్ధులకు నెలకుకేలు శీత ములు యిచ్చుటకు మార్గము యేర్పడినది వచ్చుచున్నది? విశేష ఆఫీషర్లకుమాత్రం శీతములు తిండిచే యిస్తేగాని మార్గము కనుపించుట లేదా? పెద్దపువ్వుగ్ధుల శీతములలోనుంచి మన నాయుండి వాపము యీ వీధి గ్రామపువ్వుగ్ధులకు శీతములు హెచ్చించరాదా! నేనకాన్నితీ చేస్తున్నానంటి, యీ కరవు కాలములో శీతములు హెచ్చించుట మంచి, మీదుమిక్కిలి శీత ములు తిండిచే గవర్న మెంటు అభిప్రాయమేమిటో తెలియదు. "గ్రామ మునబు, కరణములు, రెవిన్యూ ఆఫీషర్ పెద్దబంట్లో ను లయనారని శ్రీముతి ఆంధ్రభివ్య వ్యాపతి నువ్వారపు పంతులుగారు రాజనండ్రిలో ప్రమరింపబడు ఆంధ్రరాష్ట్రము అను 29-9-26 తేదీగు తెలుగు నారపత్రికయొక్క 2 వేటిలో ఒక సంవత్సరములో వాక్యమిచ్చుచున్నారు. ఇది సత్యము. ముమ్మాటికి సత్యము. విశేష ఆఫీషర్, రెవిన్యూ ఆఫీషర్లకు పెద్ద బంట్లోతులుగాక నుకేమిటి? యెంతో పెద్దబంట్లోతులను చేయు చున్నవ, యెంతో డిమండుచేసి, పనులుచేసి పెట్టినవ, వన నుండు వారికి దయరాదు. ఉన్న శీతములుకూడా తిండిచేయు చున్నారు. గౌరవమా లేదు. శీతములా తిక్కున. కూలిచేసుకునే కూలివారికి కోరకు రు. 1-0-0 కూలి యిచ్చుచున్నారు. కూలి నాసికపున్న సేవకు లేదు. వాసికపున్న కూలి మనకులేదు. ఇందుకుగోచరి మనము యేమిచేయు? లసివుంటుండో గ్రామ పువ్వుగ్ధులను వారియందు అభిమానము గలవారున్నా పత్రి కలద్వారాగాని, పుత్తరములద్వారాగాని మీ అభిప్రాయము లను యీ క్రింది ఆడిషన్సుకు తెలియపరచగలండులకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

పాలూరి నారాయణమూర్తి
కరణము, అన్నవరము, భీమవరంకలూకా,
పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

కొనకొండ గ్రామం బోర్డు హిందూ పాఠశాలా మహోత్సవము

ఈపాఠశాల ఫస్టుగ్రేడ్ ఎలిమెంటరీపాఠశాల. ఈపాఠశాల దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది పాఠశాలయందు బాలర సంఖ్య స్థితియుంటున్నది బోర్డువారిచే ఈపాఠశాలకు తూర్పు ఆవరణమునందు వరక నూతనముండియు నిర్మింపవలసి వచ్చెను. ఇదే గ్రామము వల్ల రా. రా. శ్రీ ఆచార్యుని పెద్దపెం డెప్పగారు కంట్రాక్టరువారుగా నియమించబడిరి. వీరు విద్యా భిమానులుగను, ఘనత పొందినవారిగను, నుండుచే బోర్డువారియ్యు కొంచెపు మొత్తమునకే ఆమోదించి సాధ్యమైనంతి త్వరలో ఈనూతనపాఠశాలను నిర్మించి తీర్మానము చేయించిరి.

1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 17 వ తారీఖు భాను వారముదయము 9 ఘంటలకు మహారాజరాజేశ్వరి దివాన్ బహదూర్ పి. కేశవశర్మ సి. ఐ. ఇ., యం. యం. సి. గారు కంట్రిక్టరుగారిచేత ఆహ్వానించబడినవారై తమ స్వరాష్ట్రముల ద్వారా పాఠశాల ద్వారమును తీయు పాఠశాలను ప్రవేశించిరి.

ఈనాడు యామహోత్సవమును జయప్రసముగ నెరవేర్చుటకై మహారాజరాజేశ్వరి బాలాకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారు సి. జి. లక్ష్మారెడ్డి బి. ఎ. బి. యం. గారు, మహారాజరాజేశ్వరి డిప్యూటీ బోర్డు ఇన్ ఛార్జ్ అరు. డేవ్పాకిని గారు, మహారాజరాజేశ్వరి గుత్తిరెడ్డి న్యూజ్ డిప్యూటీ ఇన్ ఛార్జ్ బి. గోపాలచెట్టిగారు, మహారాజరాజేశ్వరి గుంత కల్లు రాయసాహెబు మిత్రుల హంపయ్యగారు మహారాజరాజేశ్వరి యాగ్రామము యూనియన్ బోర్డు ప్రసిడెంటుగారు రాయల్ గోవిందప్పగారు, తదితర గొప్ప వారును, ఈ గ్రామ ప్రముఖులును యీ మహోత్సవమునకు వేం చేసి యుండిరి.

ప్రవేశమహోత్సవానంతరము బాలబాలికలచే స్ట్రాప్ పాఠపద్ధతులను ప్రభుభక్తి కీర్తన లు ను శ్రావ్యము గ పాడించిరి.

తరువాత దివాన్ బహదూర్ పి. కేశవశర్మగారు పాఠశాలల అభివృద్ధికి, ఉపాధ్యాయులను గ్రామములను కష్టపత వలసిన పరస్పర విషయములను ఇంగ్లాడు మొదలగు గొప్ప దేశములకు పోవు మహా ఇంపుగా ముచ్చటించిరి.

సరస్వతి పూజను ప్రముఖుగా జరిగిరి. బాలాకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారు సహా వారికితోచిన ఆలోచనలను విప్రులుగా పిల్లలకు వివరముల విధానములను క్రమముగా తెలియజేసిరి.

మహారాజరాజేశ్వరి డిప్యూటీ ఇన్ ఛార్జ్ గురారు ఈ గ్రామపు ప్రజలు ఎల్లరు చాలా విద్యాభిమానులయ్యు ఈ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులందరు పాఠశాలాభివృద్ధికి చాలా పాలుపడుచున్నారనియు యీ పాఠశాలయందు కిర్రలోనే 7 వ తరగతి యుండుటకు వైవారికి వ్రాసి ఉత్తర్వు తెప్పించి ఇచ్చెదమనియు యిదే విషయగనే ఈ గ్రామము బోర్డు మహమ్మదీయపాఠశాలవారును అది ఆంధ్ర పాఠశాలఉపాధ్యాయులును బోర్డు బాలికా పాఠశాల ఉపాధ్యాయులును శ్రద్ధ వహించి తమయొక్క పాఠశాలలు గొప్పవి యగుటకును బాలబాలికలసంఖ్య విస్తరయగుటకును చేయుచు ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య ఎక్కువకావలె నని ముచ్చటను బోర్డు వారిని సహా కోర నచ్చు నని తెలియ చేయుచు ఈ దేశమునందు శ్రీలకు విద్యముఖ్యమని తెలుపుచు వారియొక్క ముఖ్యాభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

బాల, బాలికలకు మంగళద్రవ్యఫలహారములు పంచియిచ్చిరి. ప్రేక్షకులకును తదితర పెద్దచురుపులకును నాశ్చర్యలహార మంగళద్రవ్యములు పంపించిబడి సభ ముగింపబడినది.

ఆర్. సుబ్బయ్య
హెడ్ మాస్టరు.

తిరుత్తని హనుమచ్ఛోలిమాలయము

జాతకము
మీ జాతకము గాని, జననకాల వివరముగాని, రెండును లేనివారు, బాలు వ్రాయుకేళముగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము నెలవారి నాయులాగముగా ఫలము వ్రాయటకు రు 2-0-0 పంలి F-టికి రు 7-0-0

వి. కె. శతగోపాచార్యులు,
అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తని.
తండ్రివిలాసము:— "హనుమాన్" తిరుత్తని.

యూరపియనులు-భారతీయ రాజకీయములు

కర్నూలు క్రాఫర్డుగారు యువశాసనము

పరస్పరానుమానముల పీనుడని విజ్ఞప్తి

భారతదేశమందలి యూరపియనుల నాయకులలో నొక గును, భారత కానసభయందు యూరపియనుల ప్రతినిధియగు నగు కర్నూలు జె. పి. క్రాఫర్డుగారు, భారత రాజకీయముల యెడల యూరపియనుల వైఖరిని వివరించుచు నిన్న సాయంత్రము పచ్చప్ప కళాశాలయందు పర్యవేక్షించిరి. గౌ. వి. రామదాసు పంతులు సామి వెంకటాచల శెట్టి గౌ. పానుగల్లు రాజా ది.బ.టి. రంగాచార్యగారు మొదలగు వేర్వేరు రాజకీయ ప్రముఖులును, యూరపియనులను చాలమంది భారతీయులును జనుడెంచిరి. చెన్నపురియందలి యూరపియను సంఘాధ్యక్షుడగు సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ డు మాన్ గారు, సభ కార్యక్రమం వహించిరి.

సర్ ఆల్ఫ్రెండ్ డు మాన్ గారు రాష్ట్రాధ్యక్షుని సభ్యుల కెరుకపరచి, యూరపియనుసంఘము రెండు దేశములకొర కేర్పరుపబడినది నుడివిరి. దేశమందలి యూరపియనుల నందర నొకటిగా నీసుకొనినట్టి, యూరపియను సంఘమును దేశమందల బలవంతముగ సంఘం చేర్చరచుటకొర కీ సంఘమువారి ప్రధానాదర్శము. యూరపియనులమగు మేలుతనకనుక భారత రాజకీయోన్యము ముల దెక్కువ శ్రద్ధ యుక్తుకొనటలేదు. యూరపియనులు భారతీయోన్యములందు దధికముగ పాల్గొనుటకు జేయుట సంఘమువారి యాదర్శములలో నొకటి. ఈ మొదటి విషయమున మాత్రము యూరపియను సంఘమువారి ఆదర్శము చాలవరకు సాధింపబడినది. దేశమందలి ప్రతిరాజకీయ పక్షమును, ప్రతిముఖ్య విషయమునందును యూరపియను ప్రతినిధు లెటుల వోటుకొందురోయని యెదురుజూచుచుండుటయే ఇందులకు ప్రబల నిదర్శనము.

కర్నూలు క్రాఫర్డుగారు

పిమ్మట మాటలాడుచు, యూరపియను సంఘమువారి విధానమునుగురించి వివరము చేర్చెను సంఘములవారును, కులములవారును, జాతులవారును ఆభివనమునందు సమావేశమగుట- ఇంతవరకును వేర్వేరుసంఘములయందు వ్యాపించియున్న విభేదములలోనికిపోయి-పరస్పరసహన, అన్యోన్యభావములేర్పడుచున్న పనులకు ప్రబల నిదర్శనమునియు నుడివిరి. భారతదేశ భావినితీయంతయు ఇట్టి సహన, అన్యోన్యభావముపైననే ఆధారపడియున్నది. (వినుకు వినుకు) భారతదేశమందలి యూరపియనులు, రాజకీయములందు దవలంబించు వైఖరినిగురించి, భారతీయమిత్రులకు సాధ్యమైనంత సుబోధకముగ వివరించి చెప్పి, అన్యోన్యభావమును పెంపొందించుటకుగాను నేనీసభయందు పర్యవేక్షించి నిశ్చయించుకొంటిని. యూరపియను సంఘము ఒక్కసాంఘికవిషయములందుమాత్రమే పనిజేయువలెనని యెంచుట వట్టి పొరబాటు. భారత రాజకీయములందు యూరపియనులెక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొని పాల్గొనుట ప్రోత్సహించుటనే వారిపుడు ప్రధానాశయముగ నిడుకొనిరి. యూరపియనులు తమ రాజకీయాభిప్రాయముల నితర సంఘములవారిని ధారాళముగ వివరించి చెప్పినయెడల ప్రస్తుతమున్న అపహేళన జాలవరకు తొలగిపోగలవు.

యూరపియను అసోసియేషను 1888 సం॥న స్థాపించబడినది. భారతదేశమందలి యూరపియనుల హక్కులను రక్షించుకొనుటకుమాత్రమేగాదు ఈ సంఘమేర్పరుపబడినది; దేశము యొక్క రాజకీయాభిప్రాయముల ప్రేరేపించి ఆ యభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుట కీసంఘము కేర్పరుచుట అత్యవసరమయ్యెను. ఆఫ్ఘానిస్థాన్ ఇప్పటికిని యూరపియను అసోసియేషనువారి సిద్ధాంతము లొకేవిధముగ నున్నను, విధానముమాత్రము దేశకాలపరిస్థితులబట్టి మార్పుకొనుచు, కాలమునుబట్టి నడుచుకొనుచుండవలెను. యూరపియనుసంఘమువారి విధానమును దెలిసికొనుటకు సంఘప్రజాశిక్షకంటె సుకరమైన పద్ధతి మరియొకటిలేదు. చట్టసమృత మార్గములన్నిటిని అవలంబించి, యూరపియనుల హక్కులను ప్రతిష్ఠించు కొనాడుట ఈ సంఘమువారి ప్రధానాదర్శము. ఇంద్రాజ్యముగాని, ఇతరుల హక్కులకు భంగకరమైనదిగాని ఏమియును లేదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందలితర ప్రాంతములలో మేమునుభవించుచున్న హక్కులనే ఈ దేశమునందు గూడ గోరుచున్నాము.

అన్యభాతులయొక్కగాని, కులములయొక్కగాని వ్యక్తిగతమునండి అల్పసంఖ్యాకులకు ప్రతిష్ఠ ప్రజలను కాపాడుట

సంఘమువారి ఆదర్శము. ఈవిషయములందు యూరపియను సంఘమువారు ఆంగ్లో హైందవులతోడను, భారతదేశమున స్థిర నివాస మేర్పరుచుకొనియున్న వారితోడను పూర్తిగా నేకీభవించుచున్నారు. రాజకీయములందు ప్రభుత్వమువారితో సహకారభావముతో పనిజేయువారికి యూరపియను సంఘమువారెప్పుడును తోడ్పడుచుండురు. గ్రామ పునర్నిర్మాణముగాని, శాశ్వతమైనదికరముగ మరి యేకార్యమునుగాని సాధించుటకు ప్రభుత్వముతో సహకారమే ప్రధానసాధకము.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందు భారతదేశము నొకభాగముగ నుంచి తత్వబంధమును బంపరచుట మాయాదర్శములలో మరియొకటి. సామ్రాజ్యమందు దొకభాగముగ నుండుటవలన భారతదేశమునకే విశేషలాభకరమును విషయమును ప్రతిపాదన అంగీకరించితిరెదకు. ఈపద్ధతి ఇరుపక్షములవారికిని లాభకరము. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమందు దొక భాగముగ నుండుటవలన భారతదేశమున కెంతలాభకరమో భారత సాకావశమును గమనించిన దెలియవచ్చును. సామ్రాజ్య సాకావశమువారు విజయమును భారతదేశకీరమునంతయు, సముద్రములపై భారతదేశ వ్యాపారమును రక్షించుచున్నారు. ఇందుకు భారతదేశము 10 లక్షల సేవరముల మాత్రమే యొసగుచున్నది. భారతదేశము సామ్రాజ్యమును వివరి ప్రత్యేక సాకావశము కేర్పరుచుకొనవలసిన అవసరము ఏమియుండల యెంతము త్రము చెచ్చింపవలసియుండునో యూహించుట. ఇటీవలివిషయము లింకను యెన్నియోని గలవు. ఇక ఆంగ్లదేశమునకన్ననో భారతదేశముతో ఏర్పరక మొనర్చుకొనుచు లాభము నందుచున్నది. వాణిజ్యముననేమి? మీకు గానలసిన పన్నులను దెచ్చి మీకు విక్రయించుట, మాకు గానలసిన పన్నులను మీకునుండి కొనుగొనుట. వాణిజ్యమున భారతదేశము

కర్నూలు క్రాఫర్డుగారు

కర్నూలు విరోపియనుల సంఘాధ్యక్షులు దక్షిణ ఇండియాలో సంచారముచేసి 20-వ తేదీని మదరాసులో నుపస్థితులైరి. (ఎ. రత్నా కంపెని)

సంతకము దోనుకొనుచున్నారని కొందరు ముఖముండురు. భారతదేశపు ఎగుమతి దిగుమతుల వ్యాపారమును జూచినయెడల భారతదేశమున ఎక్కువభాగము ముట్టుచున్నది. మొదలనుండి ఇతరదేశములవారు గొనిపోవుచున్న మొత్తము చాలెక్కువ. భారతదేశమున వ్యాపార మొనర్చి విశేషలాభముల గడించినవారినే త్రివేళమీదల రెక్కింపవచ్చును. ఎంతయోకాలము వాణిజ్యమొనర్చి తురకు దేశమునకు వెళ్లవచ్చును సగటున కల 1-3 700 పవరసులైన ను లాభముండుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు మావారిని యు, అందుచే మేమెక్కువ గడించుకొనుచుంటిమనియు ప్రజలను కొనుచుండురు. కాని ప్రభుత్వోద్యోగులను మాకును పట్టి సంబంధమును లేదు. మేమును మీనంటివార మే మీనంటివార మేమో వ్యాపార మొనర్చుటకు వచ్చితిమి. ప్రభుత్వమువారు మా కెక్కువ సౌకర్యము నొసరుమండి రనుతలంపు నట్టిప్రాంతి. భారతదేశపు ప్రజలు సౌఖ్యముగనుండి అభివృద్ధి స్థితిలోనున్నయెడల మావారిని వెన్నుల కొనెదరు. మావ్యాపార మెక్కువగును. భారతదేశము అభివృద్ధి నందుకపోవుట మాకు నష్టమేగాని లాభముగాను. భారతదేశపు భావ్యభివృద్ధిపై నెచ్చెసే మా లాభవస్తుము లా భారతదేశమున్నది. అందుచే యూరపియను సంఘమువారు భారతీయుల అభివృద్ధి నెదుర్కువారు గాను. మొన్న రాజకీయసంస్కరణమును ప్రవేశ

కెట్టబడినపుడుమాసంఘమువారు గాత్రేపించిన విషయమునిజమే. అయితే చాలమంది భారతీయులుగూడ వాని నాత్రేపించిరి కాని ఒకమారు ప్రవేశకెట్టబడిన తరువాత వాని నంగీకరించి చట్టసమృతముగ వానిని హృదయపూర్వకముగ నిర్వహించుట మా సంఘమువారి కృతనిశ్చయము. చట్టనిర్ణీత ప్రభుత్వము నెదుర్కు పద్ధతులను మే మంగీకరింపజాలము. అట్టి పద్ధతి ఆంగ్లేయ స్వభావమునకు విరుద్ధము. భారతీయులుగాని, వ్యాపారస్థులమగు మేముగాని, సరిపాలనావిషయముల దెక్కువ అనుభవము లేనివారము. అందుచే, అనుభవము గడించినకొలది క్రమముగా స్వపరిపాలనను నెలకొల్పవలెనని మేము గోరుచున్నాము. వ్యూహగ్రము సభిరోహింప బూనువారు క్రిందనుండి క్రమముగా నెక్కువలయును. ఒక్క మారు వ్యూహగ్రముని కెగురబూనుట వేరైనను.

దేశమందు గలగు అల్లడులనుండియు వెలుపలనుండి సంభవింపగల దండయాత్రలనుండియు దేశమును కాపాడుటకు తోడ్పడుట, పరిపాలనా శాఖలయందు, సామ్రాజ్యమునకు భంగము గలుగకుండ కనిష్ట సంఖ్యాక ఆంగ్లోద్యోగులను నిలాయించుట యిందులమొలకనని శివుకాగ్యక్రమపట్టికయందును భ్యాంశములను ఉపన్యాసము నుడివెను. భారత శాశ్వతస్థితిని, ను పరిపాలనకును, ప్రజల సుఖశాంతి జీవనములకును ఇవి ముఖ్య విశ్యకము. సామ్రాజ పరిపాలనయందు భారతీయోద్యోగులు బ్రిటిషు ఉద్యోగులనుండి వేర్పరకొనవలసిన విషయములేన్నియోగలవు. ఆంగ్లేయుల శాసనములలో ఉత్తమమైన వాని నలవరచుకొనుట కెప్పుడై ఆత్రేపింపగలరా?

విద్యాసాంఘిక విషయములందు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములములను, బ్రిటిషుగౌరవమును కాపాడుటకు యత్నించు ఆదర్శమును గురించి యుపన్యాసమును మూలము యూరపియను సంఘమువారు తమ విద్వం విద్యావిషయములందును, తమ సాంఘికముల వైద్య సౌకర్యముల విషయములందును బ్రిటిషు సాంఘిక ప్రవృత్తును నిలుపుకొను విషయమునందును ఏమాత్రమును అత్రేధగ నుండజాలరని నుడివెరి.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

ఉపన్యాసము దింకను మాటలాడుచు ప్రస్తుత సందరములందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ముపరమనియు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యములేనిది నిజముగ ప్రజాప్రాతినిధ్యప్రభుత్వ మేర్పడజాలదనియు నుడివిరి. ఈవిషయమును చాలమంది అంగీకరింపరను విషయము నిజమే. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నిజముగ ప్రజాప్రాతినిధ్యసూత్రములకు విరుద్ధమే కాని ఈదేశ ప్రస్తుత పరిస్థితులందలి సాధ్యము గాజాలదు. ఇతర సంఘములవారి హక్కులకు భంగము గలిగింపకుండ తమ హక్కులను నంగీకరించుకొనుటకు మాత్రమే ప్రయత్నించునెడల సాంఘికోద్యమములు ఆత్రేవ తార్కామములు గానని తలంపు.

ఇవి మాయభిప్రాయములు. వీనితో మీరేకీభవింపవచ్చును. ఏకీభవింపకపోవచ్చును. భేదాభిప్రాయము లుండుట ప్రకృతిసహజము. కానిఎవరి యుద్దేయలను వారు మనసు విప్పి చెప్పిన యెడల అపహేళన తావుండ గూడదు. నేటిదినును నాయుపన్యాసమువలన నానందమైన అట్టిఫలము గలిగినయెడల కృతార్థుడనని భావించెదను. (హర్షవ్యవహారము)

ప్రశ్నలు - ప్రత్యుత్తరములు

ఉపన్యాసము నుగిసిపిమ్మట, ఆధ్యక్షుని ఆహ్వానముపైన చాలమంది సభ్యులు ఉపన్యాసముని చాల ప్రశ్నలడిగిరి. క్రాఫర్డుగారు వానిని కొన్నిటికి సమాధాన మొసగిరి. గౌ. వి. రామదాసు పంతులుగారు, క్రాఫర్డుగారి దేశమునకును చ్చినప్పటికంటె నిష్పక్ష నిరుద్యోగపరకృత ఎక్కువయ్యెనా తక్కువయ్యెనా యని ప్రశ్నించిరి. క్రాఫర్డుగారు ప్రత్యుత్తర మొసరుచుచి ద్వ్యావంతులందు నిరుద్యోగ సమస్య యెక్కువయ్యెననియు, క్రొత్త సృష్టలను ప్రవేశింపక విద్యావంతులందురును ఇదివరకే సమృద్ధ మధికముగ నున్న సృష్టలందు ప్రవేశించుటయే అందుకు కారణమనియు నుడివిరి.

గౌ. వి. రామదాసుగారు:—విద్యావంతులుగాని ప్రజలయందు నిరుద్యోగసహస్య లేదనియో మీ యభిప్రాయము.

క్రాఫర్డుగారు:—ఆవును, పారిశ్రామిక లిడివరకు కంటె ఎక్కువను కూలిఇచ్చినగాని కూలీలు లభించుటలేదు. దీనినిబట్టి జూడ, వారిలో నిరుద్యోగసమస్య తిగ్గవనియే యెంచవలెను.

గౌ. వి. రా. పంతులుగారు:—అగుచో ప్రతి నెల వేలకొలది కూలీలు విదేశములకు వెలపావుచుండుటకు గారామేమి?

క్రాఫర్డుగారు:—విదేశములదెక్కువ వేతనములు సంపాదించు కోరిక కారణమైయుండవచ్చును.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

గౌ. వి. రా. పంతులుగారు:—జనరలు నియోజకవర్గమున కభ్యర్థిగా నిలచుటకు మోక్షమైన ఆత్మేచ్ఛగలదా? (వినుడు వినుడు అను శీకలు)

క్రాఫర్డుగారు:—నాకుమాత్ర మెట్టి ఆత్మేచ్ఛలు లేవు. కాని జనరలు నియోజకవర్గమునకు నిలచినయెడల ఇతర సంఘముల ప్రజలను గూడ తృప్తి పరుస్తానని నీ యందును. నా ఒక్క సంఘమునకు మాత్రమే నేవేయేట కవకాశ ముండదు. ప్రస్తుత మోక్షమున సాంఘికాభిమానములు వ్యాపించియున్నవి. అట్టి అభిమానములు త్వరితముగ వృద్ధిచేయవలెనని చాల శుభసూచకము. కాని అది తొలగిపోవువరకు ఏదో యొక విధమున సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని మా సంఘమువారి అభిప్రాయము.

బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠ

ఒకరు:—భారతదేశమున బ్రిటిషు "ప్రతిష్ఠ"ను కాపాడుట మీ యుద్దేశములో నొకటి యని నుడివిరి. బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠయనగానేమి? (వినుడు వినుడు అను ఉత్సాహస్వరము)

క్రాఫర్డుగారు:—బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠను దెచ్చి ఇతర సంఘముల గౌరవ మర్యాదల నార్జించిన గుణములు కొన్ని గలవు. వాని నీక్షించుటయని మా అర్థము. (నవ్వు)

స్వాయత్సానులందు తారతమ్యము

వరియొక సభ్యుడు, ఇటీవల అన్నామనందు స్వేచ్ఛ అను ఆంగ్లేయు డొక భారతీయుని ప్రారముగ హింసించి హత్య చేసిన విషయమును, ఈవిషయము స్వాయత్సానులందు విచారణపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు తీసుకొనిన చర్యన-యూరపి యనుసంఘమునా రాక్షేపించిన విషయమును ఉదహరించి, ఇకమీదట నను యూరపియను లట్టికార్యములకు జొరబడకుండ జేసి, భారతీయుల గౌరవ మర్యాదలతో జూచుటకు యూరపి యను సంఘమువారు ప్రయత్నించెదరా యని అడిగిరి.

క్రాఫర్డుగారు ప్రత్యుత్తర మొసకను తనలో భారతీయులయెడల అవమర్యాదగను దౌర్జన్యముగను ప్రవర్తించినవారిపై తమసంఘమువారు చర్య తీసుకొనిమండి రనియు, భారతీయులయెడల నక్రమముగ ప్రవర్తించినవారిని తామెంతమాత్రమును బలపరపమనియు నుడివిరి.

రాటము

రాటమునుగురించి యుపన్యాసమున అభిప్రాయ మేమని ఇంగ్లీషు సభ్యుడు ప్రశ్నించెను. క్రాఫర్డుగారు ప్రత్యుత్తర మొసకను, పల్లెటూర్ల ప్రజలు సంవత్సరముల చాలకాలము నే వృత్తియైతే నిర్వాహకులుగ నుండవలసి యున్నదనియు, రాటపురీశ్రీమ, వారి కుపయోగకరముగలకు తోడ్పడునెడల దాని నామోచుట కెట్టి యాత్మేచ్ఛయు నుండవలదని నుడివిరి.

రాజకీయ ఖయిదీలు

ఎట్టివిచారణయు లేకుండ నిరంకుశముగ, కారాగారములందు నిర్బంధించుట బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠకు భంగకరమనియు వారి ప్రతిష్ఠను కాపాడుకొనుటకు నిర్బంధితులగు భారతీయులను విడుదల చేయించుటకు, యూరపియను సంఘమువారు ప్రయత్నముల నొనర్చెదరా యని మరెయొకసభ్యుడు ప్రశ్నించగా వార్డుస్థులు చెలరేగెను. కాని అధ్యక్షుడు నాప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము నొసగవలసినదని ఉపన్యాసకు గౌర నిరాకరించెను. పిమ్మట ప్రశ్నలన్నిటికిని అధ్యక్షుడే జవాబు చెప్పెను.

స్వరాజ్యపక్షము

స్వరాజ్యపక్షము నెడల తమవైఖరి యేమను ప్రశ్నకు అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తరమొసకను, అవిషయము మేవీ దగ చెప్పవలసిన అవసరము లేదనియు, తను సంఘమువారు, చట్టనిర్మాత ప్రభుత్వమును బలపరచి, సంస్కరణల నిర్వహింప గోరువాడ- స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రభుత్వమువారి నెర్పి సంస్కరణలను భగ్న మొనర్చగోరువారు గనుక స్వరాజ్యపక్షము వారిని తాము బలపరపజాలమనియు నుడివిరి. స్వరాజ్యపక్షము వారధికసంఖ్యాకులుగ కాసనసభల బ్రవేశించి మంత్రివర్గముల న్నీయకరించి ప్రభుత్వముతో సహకార మొనర్చిన యెడల యూరపియను సంఘమువారు స్వరాజ్యపక్షమును బలపరచెదరు.

జప్తిను పక్షము

"జప్తిను పక్షము నెడల మీ వైఖరి ఏమని సభ్యులలో నొక రడుగగా అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మొసకను జప్తినుపక్షమువారు సంస్కరణల నంగీకరించి నిర్వహించి ప్రభుత్వమువారితో సహకార మొనర్చుచున్నార గనుక యూరపియను సంఘమువారు జప్తినుపక్షమును బలపరచెదరనియు నుడివిరి.

పంజాబు శాసనసభ

కడపటి సమావేశము

లాహోరు, అక్టో. 20:—చాధురీ మొదటిసారి అధ్యక్షతవ్రతం పంజాబు శాసనసభ నేడు కడపటి సమావేశమయ్యెను. కార్యక్రమము విశేషముగానున్న చర్యనీమాంశములు విశేషముగా లేకపోవుటచే స్వల్పకాలములోనే పరిష్కారమయ్యెను. కొంతమంది సభ్యులనుండి ప్రమాణములు గైకొనిపిదప పంజాబు గవర్నరును రాజ్యపరినిధియు నీవిగువల్లెలకు ఆంగీకార మొసంగినట్లు అధ్యక్షుడు తేలియజేసెను:—(1) పంజాబులో స్థాపిత (రెండవ సభ) ఆక్ట 1926 (2) పంజాబు లాండు డ్రైన్ ర్యేవ్ అమెండుమెంటు ఆక్ట 1926 (3) పంజాబు జైలుల సవరణ శాసనము (4) సత్త్వివర్తనగల వైదీలను పరీక్ష గా పెట్టి వేసే శాసనము 1926 (5) పంజాబు బోర్డులు ఆక్ట.

ప్రశ్నల సమయము

ప్రశ్నల సమయమున సర్దార్ గారు బస్ట సింగుగారిని ప్రశ్న నడుగగా, 1926 మార్చి 31 తేదీ వరకు అకౌరీ నాయకుల విచారణవిషయ ప్రభుత్వమువారు రు 879,03 1/2 ఖర్చుపెట్టి నట్లు జవాబు చెప్పెను. మత్ప్రతిష్ఠాపనచే నెలకొలుపబడిన ఉన్నత పాఠశాలలు 188 ఉన్నవని చాధురీ చోటా రామ్ గారు లాలామోహన్ లాలుగారికి చెప్పిరి. వీనిలో 14 ఆర్యసమాజము వారివి, 39 సిక్కులవి. 36 మహమ్మదీయులవి, 31 సనాతన ధర్మీయులవి, 18 మిషనరీలవి.

ఆమోదించబడిన బిల్లులు

పిమ్మట పంజాబు శాసనసభా రీడింగువల్లెల నామోచించిరి:— వైద్యుల రిజిస్ట్రేషన్ (సవరణ) బిల్లు, సిక్కు గరు ద్వారా (సవరణ) బిల్లు, పంజాబు మ్యూనిసిపాలిటీ సవరణ బిల్లు, పంజాబు చిన్నపట్టణముల (సవరణ) బిల్లు. ఇవి చర్చలేకయే అంగీకరింపబడెను. అటు పిమ్మట అమెండుమెంటు గ్రాంటుల డిమాండులు కొన్ని అంగీకరింపబడెను.

సభ ముగియుటకు పూర్వము వ్యావసాయక మంత్రి సర్దార్ జోగీంద్ర సింగుగారు తమ శాఖయొక్క విధానమునుగూర్చి యు ముందు జరుగవలసిన కార్యక్రమమునుగూర్చి విశదీకరించి చెప్పెను. డిపార్టుమెంటులుగా జరుగుచున్న పనులకును రిసర్చి పనులకును రయితు ప్రాప్రయిలుటకు అవసరములకును, తిన్నని సంబంధ మేర్పరచుట ముఖ్యవిషయము. సిమ్లాలో జరిగిన సభలో నీవిషయమై ఆయన కట్టిగా నొక్కిచెప్పెను. మారాఠ్వాడైన ప్రయత్నములే చేయవచ్చును. ప్రత్తిగోధుము, చిట్టిజాన్సులు పండ్లు ప్రవీణులచేతులలో నుంచబడుచున్నవి. పట్టువరి శ్రమ విరివిగా పెంపబడుచున్నది. పట్టుయంత్రకాలయొక్క ప్రభుత్వమువారిచే మెదరాలో నిర్మింపబడుచున్నది. పశువులను గూర్చి ప్రవీణుడొకడు కాంక్స్ నుచేయబడుటచే పశుపోషణ యొకముందు జాగ్రత్తగా జరుగలదు. వ్యవసాయమంత్రి కబ్బాలో డ్లగార్చి మిగుల శ్రద్ధవహించుచుండెను. మండిహౌడ్లో ఎత్తికొక్కున్నీసు జయప్రదమగుననుటకు ఆయనకు సందేహములేదు. ఆయెత్తికొక్కుపవర మధ్యాహ్నముజేనుకొని పంజాబులోని పొర్రాత్రామిటులు తమతమ పరిశ్రమల సభివృద్ధిజేసుకొని రాష్ట్రీయ భాగ్యమునకు తోడ్పడవలెనని ఆయన దెలిపెను. మెక్ల గాక యింజనీరింగు కళాశాలను మయోచిత్ర కళాశాలను ఆయన అభివృద్ధిజేయుచుండెను. మొదటి కళాశాలయందు యోగ్యులగు మెకానిక్కులను రెండవ దానియందు చక్కని శిల్పులు మొదలైనవారిని తయారుజేయవలెనని ఆయన యుద్దేశ్యము ఎత్తెజా విషయమున దొంగతనపు బట్టిలండహూడదని చెప్పెను. సూచించబడిన పరిశ్రమబోర్డు స్క్రీము సంవత్సరాంతమునకు ముందే తయారు కావచ్చుననియు డిసెంబరులోగానే వారు మొదటిసభ్యు యవచ్చుననియు వ్యావసాయక మంత్రి చెప్పెను. పంజాబులో చక్కెరపరిశ్రమ ఏర్పాటును గూర్చి ఆవిషయము దారిచేసిన నాయిలు బీరు గారు విచారిం చుచు న్నారు. ఒకనెల రోజులలో నిజేదికమును ప్రకటించెదరు. (అ. ప్రె)

జాతీయ సైనికపటాలము

భారతీయులకు సైనికశిక్షణ మొసగి జాతీయ పటాలముల నేర్పరచి-దుర్భరముగ సైనికవ్యయమును తగ్గించు విషయమున క్రాఫర్డుగారు ప్రత్యుత్తరమొసకను జాతీయపటాలముల పద్ధతి ఎక్కువ వ్యయకరమనియు దండయాత్రలు వచ్చినపుడు వెంటనే ఉపయోగపడజాలదనియు అందుచే దానంగీకరింపననియు నుడివిరి.

పిమ్మట పానుగల్లురాజుగారు, క్రాఫర్డుగారికి కృతజ్ఞతా పదనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ-ఉద్దేశము

నా నాయణ యోగిగారి ప్రకటన

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ధ్యేయము సాపిండుటయే యున్నది. జాతి, మత భేదములేకుండా యోగమునం దభేరుచి గల ప్రతివారికిని నేవం జేయవలెను. భోజనవిషయమునం దెవరి ఆచారముల ననుసరించి వారికి జరుగుచుండును. ప్రవేశమునందు దుర్మిద్రునకు ప్రధానస్థాన మియ్యవలెను. ధనవంతునకు గూడ దుర్మిద్రునగాను. కాని అతిధివసహాయము నాశించుట లేదు. 12 సం॥ వయస్సున పైబడి నుండవలెను. తల్లిదండ్రుల ఆజ్ఞల జూచినవృత్తుల ప్రపంచ దర్శనకారము విశిష్టతమై యున్నది. మూర్ఖాభిప్రాయమునకు లోపై నా రంగీకరించనియెడల ధర్మమునకు విరోధములేకుండా నేనేవారికి దుష్కరమాధానము జెప్పి న్నీయించుచును. కనుక నెట్టివారి నైనను ప్రవేశము గలను. యోగవిద్యతోపాటు మనుజుని శివితమన కవసరముని రోజువిషయములుగూడ బోధించవలెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ 1927 సం॥ ము జూలై నెలలపెదలు సక్రమముగా జరుగవలెను. ఈలోపల(అనగా 1926 నవంబరు మొదలు)నమ్మనారలకును తగు సహాయమును జేయవలెను; గాని విధివాదు లాజ్ఞాయమునం దెక్కువపని కల్పించియుండుటచే తొన్ని చిత్తులవలన మధ్య విష్ణుములు సంభవించుచుండునట్లు అట్టిబోధనలయం దాగి నా వెంట నిల్చినవారే కాకుం బూజ్యులు. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ వచ్చు వారలు మవరానులైనచో సింగరాయకొండ రైలు స్టేషనులో దిగవలయును. స్టేషన్ నుండి కనీసిరికి, కనీసిరినుండి పామరూ రోడ్డున ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ 4 ఫ్లాగ్ లులవరకు మోటారుకలను.

రాజకీయ, మత, సాంఘిక వ్యవహారములన్నియు నాత్రమమునకు సంబంధించుచుండవలెను. యోగసాసనచే మనోమతి నములం బాపి తత్వమునుగాంచి జీవన్ముక్తి దైతమపరి కరీరపతివ పర్యంతము ప్రాప్త్యానారము ప్రపంచవ్యవహారము లన్నిటి యందును ప్రవేశించి అజ్ఞానులతోపాటు పనిచేయుచుండినను తామరాకును నీరంటి విధమున త్రిఫలములచే బుచ్చుడుగాజాల దని ఆచరణచే బ్రపంచమునకు ఋణాన్ని జేయుట ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో ముఖ్యమైయున్నది. మతభేదముగాని, జాతిభేదముగాని పాటించవలెను. మతములన్నియును బరమాధిభిక్షు మార్గము లేకనుక ఏమతమువారికి అమతములను నే నులభముగా గమ్యస్తానము జేరునటుల బోధించవలెను. ఇచ్చటి పరిస్థితులనుబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోపల నిచ్చటికి ఎవ్వరూ తొన్ని కష్టములకు లోనుగావలసి వచ్చును. బీదరైతులచేతను, కొందరి నిమ్మజాతులచేతను నిర్మింపబడిన 2 1/2 గజముల చెక్క 4 1/2 గజముల నిడివిగల పూరిపాక యను, 2 గజముల చెక్క 2 1/2 గజముల నిడివిగల బండరు ఆకు తడికలచే జాట్లబడిన యొక పందిలియను గలవు. వర్షము లేనికాలమున వీటి నాధారముజేసుకొని వృక్షముల నీడను గొంచుండవచ్చును. వర్షపురోజులయందు యిచ్చటకు 2, 3 ఫ్లాగ్ గులలోగల పల్లెలయందుండుటకు వసతిగలదు. ఆయాచిత భిక్ష చే లభించు రాగులు, జల్లు, జొన్నలు మొదలగు యిచ్చటి బీద వారు భుజించునవియే మాకును ఆహారధాన్యము. అవి లభించని నాడు ఆంధ్రము సరిహద్దులలోగల మెల్ల, పాల, బొద్దితలలను పచనము గావించుకొని భుజించుచుండును. ఒక్కొక్కపర్యాయము వంశిన పదార్థము సకాలమునకువచ్చు అతిథుల కొసంగి మేమువ పసిండుటయొక దుర్మిద్రునయిండును. నెయ్యి, పాలు మొదలగు నవి లేవు. మజ్జిగమాత్రము కొందరు తెచ్చియిచ్చుచుండురు. నేనును, నా సహచర్యుచారియు, విశ్వాసియును నొక వృద్ధ నేవ కుండును ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ స్థిరగనానులము. జ్ఞానబోధ నిమిత్తమును, రాజకీయ వ్యవహారములతోనును గొందరు బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, పంచములు వచ్చుచు బోవుచుండురు. ఉత్తరములను ప్రాయగోరువారి టుల వ్రాయవలెను.

నా నాయణ యోగి

కలికిత్రమము, బల్లెపల్లి పోస్టు, కనీసిరి తాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా.

హిందూదేశ సముద్రవ్యాపారము

కలకత్తా, అక్టోబరు 20:—1926 నెల 20 వ రు నెలకు హిందూ దేశసముద్ర వ్యాపారము దిగుమతులలో 1894 లక్షలవ్యాపారమును ఎగుమతులలో రు 2844 లక్షలవరకు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, అక్టోబరు 20:—తీవ్రముగ రొంప జలుబుచే వి. జె. పటేలుగారు పంచము బట్టిరి. (అ. ప్రె.)

జాబులు

ఆంధ్రభారతీతిర్థ

ఆంధ్రభారతీతిర్థ గృహవిద్యార్థులకు నవంబరు 18, 14 తేదీలందు జరుగను. తెనాలి, కరేడు, కేటపాలెం, ఉలపాడు, ఉయ్యూరు, దుంపగడప అగ్రహారము కేంద్రస్థానములుగా నిర్ణయించబడినవి.

డా. వెం. శ్రేష్టి పరిష్కారంతి 23-10-26

దేశోద్ధారక కా. నాగేశ్వర ఖద్దరు పరిశ్రమాలయము-ఘంటశాల, కృష్ణా

పడుకునూలు నిలవయింపట

ఈపరిశ్రమాలయము రోజున పడుకునూలు దొరకలదు నూలు అన్నివిధములందును శ్రేష్టమైనది. వీటికి గత మూరే వారలు అరిటికి తక్కువ తూగదు. నూలు విడుదలయే మార్గమున్నది కాని తీరగ వడుగు. కావున దేశభిమానలందరు నూలు విడుదలలో తగిలించి ప్రత్యేక మొపగి యొక్క టిమాలు అప్పుడు విడుదల అయ్యేమార్గముల నాలాచించ ప్రార్థన నిర్వహణకాగ్రహము లోని కిదే ముఖ్యమైన పరిశ్రమ కదా!

ప్రస్తుతము నూలు పయనానికి బండ్లు రైలు స్టేషనుకు చేర కేళి గిరి ర-ర-౦ నాగు రూపాయిల పావలాకు పట్టుచేయబడును. ఇట్లు పరిశ్రమ నాధునికమైన మన ముఖ్యవిధి యని పేరిక చెప్పవచ్చును.

కొదలి నరసింహారావు

శ్రీ లక్ష్మీజనార్దన గంధారియ ప్రథమ వార్షికోత్సవము-ధవళేశ్వరము

ఈ గంధారియ వార్షికోత్సవము 16-10-26-వ తేదీన శ్రీ వేదమూర్తయైన బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిల వారి యాధిపత్యమున జయప్రదముగా జరుపబడినది. సభిరై ప్రవేశించిన బ్రాహ్మణులందరి డి అధ్యక్షుల ప్రారంభపద్యా శ్రవణమున వెనుక నావ్యవసాయాభివృద్ధిని సాగింతో పన్నానను ము కార్యదర్శి గంధారియ రివాజును జరుపబడినది. అంతరము మూరాలతల సుబ్రహ్మణ్యుని ఓ.వి గారిలను "తిక్కన పై పాములు వానికి సమాధానము" అనబడ యున్న సూరి యొక చక్కని యువనాశ్రమ ముపంజరబడిన. తిక్కన కవిశ్రీయన భక్తిరస మెప్పుడు; అతని కవిశ్రీయ క్లిష్టమై యుండును. తిక్కనంటే నన్నయ్యయే గొప్పవనియను నపవాదముల నిశేషమును సామర్థ్యముతోడను సోదాహరణముగను నిరూపించి, తిక్కనక బ్రహ్మశ్రీయను నిర్ధార-మొనర్చి సభ్యులనంతయు మిక్కిలి రంజింపజేసెరి. ఈ యువనాశ్రమంతరము శ్రీమంత్ కాంతిలూగు జయజయ రామమహారాజు కక గానరే కొన్నిస ర్గములు పడుచుండిన తరుపరి అత్యుత్తమ బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిలవారిచే నచోపనాశ్రమము గావించబడినది ప్రాచీనకాల మన మనదేశంలో విప్లవచోట్లొత్పవడము జేచియుండెడి దనయు, బాధిభోషణశోభాను బుద్ధిబాతులవారికిని మెజ్జుల బడియందెడినయొ, జ్ఞానాభివృద్ధి పుస్తకాలయములు విశేషముగ బనిచేయుచుండెడినయొ, నపవాదములనులంప వాలింట్లును వాన ప్రాచీన గంధారియముల సామముచేయబడిన వయొ, నిప్పుడు పాశ్చాత్యులు పడుచు మిగియున్న ప్రాచీన గ్రంథములను ఓమ దేశములకు గొనిపోవుచున్నారనియు, బుస్తకాలయము లభివృద్ధిపడెదల వన జ్ఞానాభివృద్ధికి ముఖ్య సోపానమై యున్నదినియు; కేంద్రగంధారియమును సంచారి గ్రంథాలయములను స్థాపించి శత ముఖ్యులతో నిడి దే నిమిషమి యొ శ్రీ శాస్త్రిలవారు సహజముగా గాంచి, ౧౮ గ్రామముల కృష్ణ, కంఠియ, బొమ్మలెరి. అగ్రములకు సభ్యులను నను సాగి రూపలతోడను కృష్ణతోడను, శ్రీ లక్ష్మీజనార్దనస్వామి వారికి బూజలతోడను సభి జయప్రసముగా మగింపబడినది.

"పురవాసి"

శ్రీ సనాతనధర్మమండలి 21-వ వార్షికోత్సవము గుంటూరు

అక్షయ సంక్రమణ తిథి 27-10-26) న మండలి భవనము: ప్రాంగణము కి రోజును జరుగను.

ఇది గ్రామములకు భోజనములను నిండిన భవనము కేంద్రము చేయబడును. విశేష సమయములు కావలసివచ్చు ముందుగ తెలుపగోరెదము.

ఏకా వెంకటరత్నమ్మ అధ్యక్షురాలు, గాంధీ జేట గుంటూరు.

ఆదిపూర్ణసభ - సర్వేంద్రపురం

రాజ్యం తాలూకా సర్వేంద్రపురమునందు, వహారాజ శ్రీ దిద్ద పల్లెయ్యగారి ఆధిపత్యమున జరిగిన ఆదిపూర్ణ కాంక్ష రస్సయందు ఆమెదించబడిన తీర్మానము:-

ఈ గ్రామములో ఆది పంధుకు యిచ్చిన నిశేషఫల నులకు పట్టాలు బాలస్వామి వాస్తవ్యులకు వెంటనే యిచ్చించ గలందులకు ఈసభవారు శ్రమ దీక్షా మెంటు వారినిశ్రీ శిల్ప కల్యాణ వారిని కోరుచున్నారు.

ఈ బాలస్వామి వాస్తవ్యులన్నా, ఈ శిల్పలోనున్న ఆది పంధులకున్నా, నూతులుగాని చెరువులుగాని శిలలు దీక్షా మెంటు వారు ఏర్పాటు చేయటము ఈసభవారు కోరు చున్నారు

ఈ శిల్పలోనున్న గగన భూములు పుంతిల శ్రీ ప్రభుత్వమువారు ఆమె ప్రభుత్వం కి నోపాధి కర్మములకు గాను పే కటలము బిట్టిటికి ఒక యెకరము చొప్పున యిచ్చింది వారికి ఆసరపు గలగజేయగలందులకు ప్రభుత్వము వారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఆమండ్రి సోదరులు చదివిన లెక్కలను, గోమాంస ము తినుకుండా మానబడునూ, కల్లుసాం యిలు ప్రాగతం డా ఉండటమునూ, శుభ శుభకార్యములలో నూకరములను కోయకుండా ఉండటమునూ, శుభ శుభకార్యములకున్నూ, మట్టులు నగైరాలు కాంక్షలునుబడునూ, పూజపునస్కార ములచేయుటనున్నా ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు కాపసభిలో మాతిపుర వ-రా-శ్రీ, నరాలకెట్టి దేశగ్రామగారిని నామకీట చేసి మాకు గౌరవము గలగజేసంగలను ప్రభుత్వము వారికి వందలముల చెల్లించుచున్నాము. మాతిపుర ప్రతిభిగానున్న శ్రీ దేశగ్రామగారు మా కోరిక చేయుచున్న పహారకాగములకు వారికి వందలము లర్పించుచున్నాము. వర్షి ర బోవు ఈ సభకు మాతిర పుర శ్రీ దేశగ్రామగారిని తీనామకీటు చేయగలందులకు ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

(కుసుమ ధర్మన్న)

విడదవోలుతాలూకాటరమ్మహాసభ

మన జిల్లా తా.పుర మురాయి కాపసభికు శ్రీయమును దండు నారాయణరాజుగారు, మోతే నారాయణరావుగారు, ధిల్లీ ఎ.ఎ.బ్లీకి శ్రీయములు లం.టూరి ప్రకాశం పంతులుగారు, పునర్లకేమలవిగానన్నా కాంగ్రెసుచే నియమించబడి అధ్యక్షులుగా నున్నారు. మతికల్యాణమునతో నిమిత్తం చేకుండా దేశక్షేమముకోరకు పాప పనులారితే కాపసభికు వోల్లను యిచ్చి పంపుట ప్రతి వోటగయ్యో విధి అయివున్నది. కనుక మై కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను యివ్వజే అధ్యక్షులను గూర్చి యొవించి తీర్మానించుకై యి.ల. 23 తేదీ మార్చి 22న 12 గంటలకు శ్రీయము నీరుతోడ వెంకటరత్నంబాధ్య గారి అధ్యక్షత్వక్రింది క.పురము ఆంగ్రగిం వ్రా విద్యాలయము వద్ద తాలూకా ఓరుల సహాసభి సమావేశములను. సభకు ఓం ఓటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు, టిక్కిన వెంకటరత్నము చౌదరిగారు, మరల నగసన్న చౌదరిగారు నగయరా ప్రముఖుల విచ్చేయుదురు గనుక తాలూకాలోని ఓరులకు ఆందరు విశేష య ప్రార్థనలు.

తగిన వరసయ్యచౌదరి, పం.ల. పిన్న, గారపాటి వెంకన్న చౌదరి, కుంబమున్నెం రామన్నచౌదరి, అనుమరి వెంకట్రాంయ్య.

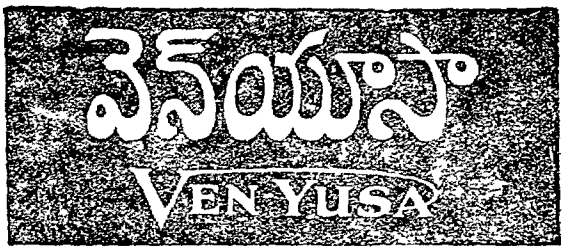
జే.యె.కె. సమావేశము

23-వ తేదీకి నాయుడ

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 10-వ తే. ఈ.దా. ప్రభాగాయ 5 వల రూపాయిల సప్తచూపమును దెచ్చి కేసుగూడెదమో రణకొంకు 23-వ తేదీకి నాయుడ వెయబడిన. (అ. వె.)

పాశ్చాత్య సౌందర్యమును అభివృద్ధిచేయుటలో వెన్ యూసా క్రిము (మీగడవంటి ముఖతైలము) అత్యుత్తముగ పనిచేయును వెల సీని 1 కి రు 1-0-0 వెన్ యూసా మీగడ (క్రిము) చక్కనునకు (పా.దా.ధా.ర.ము.౧౦.టి.డి) ఇది సువాసన వస్తువుల సమృద్ధి వర్తకులు, కమిష్టు లు దగినవను దొరకును.

పండిత మోతీలాల్, పండిత మాళవ్యా నామినేషనులు

ఇంతవర కెవ్వరును పోటీకేసుకుట అలహాబాదు, ఆక్టో 20-వ తే. పం.ల. ప్రభుత్వం యెదు పట్టాముల దివిజనాంకి ఆంధ్రీ: భగ్గి నామినేషను కాగితములు దాఖలుకేయటకై పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ కేసు ఒంటికీ టకు క్షయముగ అలహాబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు బోయిరి

(కా.స. వెయిట్టుగా ఆ కాగితములు కేసిన పంత్కుల కేసి. అగం యొ కేసె పండిత రమాకాంత నా శ్యా గారు తిలకిత్రీనిది మోహన మశవ్యాగారి నామినేషను కాగితములను అలహాబాదు జిల్లా కేజుములకు అండ్లీ అభిగ్గి దాఖలుకేసిరి ఇంతవర కేండ్ల నియోజకవర్గాలు సుండియ అభిగ్గిలెవ్వరును బాట్లేదు. ఈ గో.నా నామినేషనులకుచివర రోజులనున సరెవరు ముండ్లనియే చెప్పయ్యెను. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ యొ సుగ్ధ జ్యుస్టిస్ మింపు నమగిగా విక్రాంతి గై కోర్టుపివన సీపుడు బాగాకే యున్నట్లులున్నారు. పండిత పండిత మోహన మశవ్యా జాన్సీలో నున్నారు. అ.వె.)

అలహాబాదు మున్సిశిపలు చెల్లెను

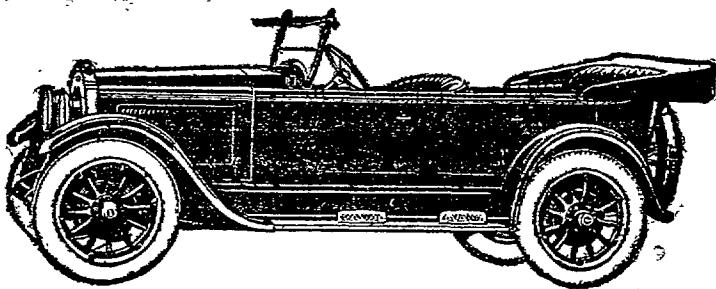
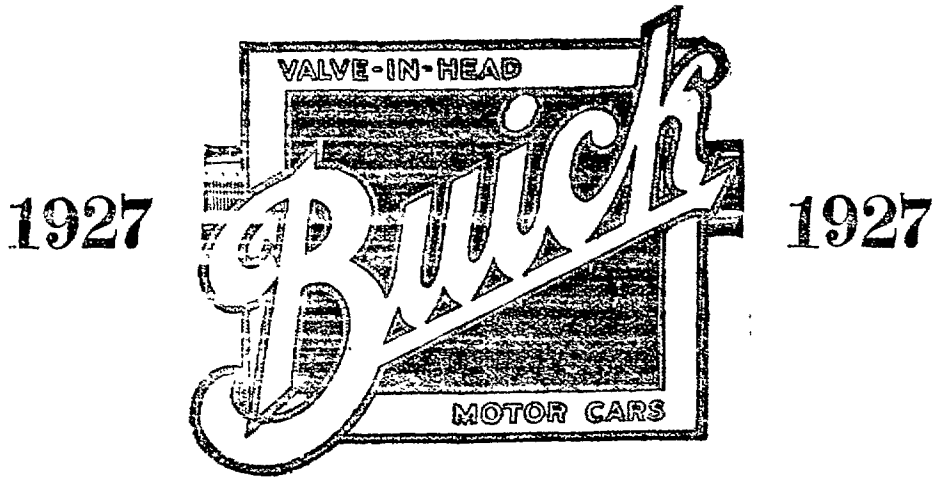
సప్త. రిహారిములకేసు విచారణ అలహాబాదు, ఆక్టో 20- అలహాబాదులో సెప్టెంబరు 12 వ తేదీని జరిగిన సు తిక ల వా ము ల పం ది క్షమున తిగినగాయములు మున్నుల పట్టుములకుగాను వారికి ఆప్త 15-వ) సెప్టెం(క్రింది 25 వల సప్తపరిశోధమును గోగియ అలహాబాదు మున్సిశిపలు చెల్లెను పంపా ప్రహారకాకగుగారు బెట్టిన అప్రీ విచారణ కేసు అలహాబాదు జిల్లా సెజిస్ట్రేటు యొ దుట వచ్చెను. కాకరుగారు దాఖలుచిచ్చును రామాంబ ప్రవేశము ఉన్నగుజులకు వందలకేసెదరియు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు ప్రకారము దొరికింపు సెజిస్ట్రేటుకు కేసుం యిచ్చులో రామాంబగారు బెట్టి. ముద్రాత మనీమర్రింగుగా లెక్కరిగెను కాకరుగారు తిక్కన అలహాబాదు సెజిస్ట్రేటు కేసులకు వెంటలంబచే మానక చెచ్చు. తగిన గామయల కేసె సేయు జెప్పిరి. ఆయన తగిన గామయల కేసులకు సావన్నానా చెప్పిపోయెడియ, నొగను పడుకుడి భంగము గల్గెనయియు జెప్పిరి విశేష: ప్రే.యము తొలగిపోవుల గొప్ప ప్రమాదమని దాక్షర భట్టచార్మిగారు జెప్పిరి. (అ. వె.)

ఎన్నడును యీ ప్రకారము

తయారుకాబడని

గొప్ప "బుయిక్" కారుకు

ఎదురుచూడుడు!!!

మదరాసు

సింప్సన్ కంపెనీవారి శాలలలో

త్వరతో ప్రదర్శింపబడును.

SIMPSON & Co. Ltd.,

MADRAS.

OOTACAMUND.

వెలువడినది.

త్వరపడుడు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

తపాలుపేట నెం 212 రు, చెన్నపురి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

రాబోవు పరీక్షలు

1927 ఏప్రిల్ మాసమునందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ముతరపున బి. ఎ; ఇంటర్మీడియట్: యల్. టీ; మున్నగు పరీక్షలు జరుపుటకు సెనేటుసభవారు తీర్మానించినదియు, ఆ తీర్మానము ఛాన్సలరుగారి ఆమోదము బడసెననియు ఆంధ్రపత్రికాముఖమున చదివెయ్యబడినది. కాని సెనేటుసభ తిరిగి ఈనెల 24వ తేదీన కూడనున్నదనియు, దానియందు కొంతమంది విద్యార్థులకు చాలాసర్థదాయకముగు తీర్మానముచేయ సమకన్ఠ్యమందరినియు వినుచున్నాను. అదేవన, బి. యె. ఇంటర్మీడియట్: యెల్ విద్యార్థులు యిదివరలో యేభాగమునందైనను చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలం గుర్తింపబడినట్లుచూచి, అట్టివారు రెండవభాగమునందు పరీక్షనిచ్చుటకుతిరిగి చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయమునకే పోవలయును గాని, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు రాగూడవననుచున్నారు. ఇదియే నిజమైనచో విద్యార్థులచాల యిబ్బందులకు పాల్పడవలసివచ్చును. దీనికితోడు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సరిహద్దులలోన, చెన్నపురివారు పరీక్షాస్థానముకూడ పెట్టుకూడదని ఆంధ్రసెనేటుగ్గు అభిప్రాయపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అనేకసంవత్సరములనుండి మనకు ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడు నని కొండంతయాసతో నువ్విట్లారు చున్న ఆంధ్రవిద్యార్థులకు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము తరపున జరుగు పరీక్షలకు రాకూడదన్న, యెంత యాశాభంగము కలుగునో యిందుక యోచించిన తెలియగలదు. మన స్వజనమే మమ్ముల నిట్లు యీసడించినచో, పరులూ యాదరించువారు? అదియుంగాక 1927, 1928 ఏప్రిల్ యల్ నెలలో జరుగు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు పఠనీయపుస్తకములు, విద్యావిధానము మద్రాసువిశ్వవిద్యాలయముచూరేర్పరచినవికాదా? అట్టిచో ఆ విశ్వవిద్యాలయమునందొక భాగమునందు కృతార్థులైన ఆంధ్రవిద్యార్థులకు త్రోసివేయుట న్యాయమా? వారి పుస్తకములకు విద్యావిధానమును ఎట్లు అంగీకరించిరో అట్లే ఒక భాగమునందు కడతేరిన విద్యార్థులనుగూడ యీ విశ్వవిద్యాలయపరీక్షలకు రానిచ్చుట విశ్వవిద్యాలయమువారి విధ్యుక్త ధర్మము. అట్లు చేయుటకును అంగీకరింపక ఆంధ్రదేశములో నెచ్చటను మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి పరీక్షాస్థానము పెట్టుటకు అంగీకరింపనియెడల విద్యార్థులు ఆంధ్రదేశమును బాసి దూరస్థానముగు చెన్నపురికి వెళ్లవలసియుండును. దీనివలన ధనవ్యయ మధిక మగును. తల్లిదేశము బాసినవారగుదురు. పరీక్షలో కృతార్థులైన అయిదు సంవత్సరములపిదపగాని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము తరపున గ్రాడ్యుఏటుగా రిజిస్టరు చేయించుకొనుటకు వీలుండదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో గ్రాడ్యుఏటుఅయినవెంటనే రిజిస్టరు చేయించుకొని ఓటు సంపాదించవచ్చును. ఈ విషయములన్నియు విద్యానిధియగు శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారికిని, ఆంధ్ర సెనేటుగ్గునకు తెలియరవికావు. ఎంతప్రయత్నించినను, రెండు, మూడు యేండ్లవరకును చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయముతో సంబంధము త్రెంచుకొనుటకు వీలుండదు. కాబట్టి యీ విషయములన్నియు గ్రహించి యిదివరలో ఒక భాగము చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయములో కృతార్థులైన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపరీక్షలకు హాజరగుటకు సమ్యక్తురనినమ్ముచున్నాను. అట్లొనర్చినయెడల విద్యార్థులెల్లరు విశ్వవిద్యాలయాధికారుల యెడ చాల కృతజ్ఞతతో మెలంగ గలరు.

వీలూరు కాండ్లగుల రామచంద్రరావు

సి కన్నయ్య కంపెనీవారివలన

1926-వ సం॥ అక్టోబరునెల 20-వ తేదీ శనివారము మొదలు ప్రతిదినము ఒకనెల రోజువరకు ప్రదర్శింపబడును

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములోనున్న రాత్రి 9-గంటలకు

పగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు

నాలుగు యుగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణు అవతరించిన పది అవతారములును నాలుగు సంవత్సరములుగా లక్ష యాభై నేల రూపాయలు ఖర్చు చేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడు

దశావతారము

చెన్నపురి ఎస్.ఎస్.నేడు థియేటర్

టిక్కెట్లు ధరలు వివరము:—రూ. 2, 2, 1. అణా ౫ రి.

C. CUNNIAH, Proprietor

నశ్వోత్పత్తి భూ మానసంబై, దేశద్రోహ తిమిరభాస్కరంబై విరాజిల్లు ధర్మచార్మమునకు నాదృష్టులు తిరుగకున్నవి. ఏమి సేయ సుహాయమును తోచకున్నది. దేశభక్త! దేశస్వాతంత్ర్యమునకై స్వార్థమును, ప్రాణమును, అర్పించిన నీవే నాకుదిక్కు. నేను చేయవలసిన కార్యమును నిరూపింపుము.

దేశభక్త:— వోటరుధనంజయా! భయపడకుము, నీతిను మానములెల్లను తీర్చి నీకర్తవ్యమును నిరూపించెదను. సావంధవై ఆకర్షింపుము.

2 వ అధ్యాయము

కులకక్ష కుఠారయోగము

వో. ధ:— హే దేశభక్త! మమ్ములను పుట్టిన చాడిగా తెంచి పెద్దవారలను జేసి విద్యాబుద్ధులను గరపి ధనసీమలైన వారలకు మాడను విజ్ఞానమును చేకూర్చుటకు ఆత్మ ధన ప్రాణ మానములను సమర్పించినవారలకు మాకులము వారలకు మేము మా వోటును కులాభిమానము ప్రకారము నేల నియ్యరాదు! అన్నిసందేహములకన్నను యిది ముఖ్యముగా నన్ను పీడించుచున్నది.

దేశభక్త:— మహారా! నీ సందేహము బహు సమంజసముగా నున్నది. మొట్ట మొదలుగా దేశక్షేమమును గురించి ఆలోచించినపుడు దేశ లండరును దేశమునందు వసించు వర్ష జలయొక్కయు డేశుధన విద్యావాణిజ్యములనుగూర్చి విచారింపవలయునని తెలుసుకొనుము. ఒక్కొక్క కులముయొక్క అభివృద్ధికి ఆదర్శముగా నుంచుకొని తక్కుంగల కులములయొక్క అభివృద్ధి యేలాగున నున్నను పాటింపక తమయొక్క కులాభివృద్ధికి పాటుబడనెంచుట దేశాభివృద్ధికి లాభకరముకాదుని తేలునుకొనుము. ఇటుల వ్యవసాయాభివృద్ధికి పాటుపడువారమని శపథములను చేసి మేముగంభీరభాషణంబుల పల్కు కులాభిమాన ఉన్మాదులను యితరకులములవారును యితర జాతులవారును నేలాగున విశ్వసించి దేశక్షేమమును వారివారి విశాల భుజాపీఠములపై నెలకొల్ప గల్గుదురా? ఈ కాసన నిర్మాణ సభలయందు సర్వసభికులయందును పూర్వకాలములయందు రాజ్యములను పాలించిన రాజుల కుండిన సర్వాధికారమును మూర్తిభంగిచియుండినదని తెలుసుకొనుము. అట్టి స్థితియందు నీ కాసన సభలలోనికి బోవు అభ్యర్థులు మేము ఖలానికులమువారి డేశాభివృద్ధులను మాత్రమే విచారించెదము. మిగిలినవారి యోగక్షేమములను విచారించుము. అని యేవిధముగా చెప్పటకు వీలగును. అటుల వారు చెప్పునెడల, వారి బాధ్యతలను వారు తెలుసుకొనలేదని గదా మన మనవలసియున్నది. ఓవోటరు ధనంజయా! పూర్వకాలముననున్న రాజులలో ఎవరైనను నేను ఒక్క ఖలాని జాతి వారికి మాత్రమే సహాయముచేసెదను మిగిలిన వారిదగ్గర నుండి, చేకొనిన కప్పములన్నియు, వారి యువయోగార్థమై యే ఊపయోగించెదను; అని చెప్పినయెడల, వాని పరిపాలనములో నున్న జను లెవ్వరైనను, సంతోషముగా నుండెడివారలా విచారించుము. జ్ఞానము బాగుగా ప్రబలి ఆకాలమునందే జనులకు తృప్తి సంతోషములు యుండకపోయిన స్వాతంత్ర్య మారుతంబుల పీల్చి, జ్ఞానోద్దీపనము కల్గిన యీ కాలమునందే యెటుల సాగును?

వో. పి. ఓ. దేశభక్త! మీరు వచించు మాత్రములన్నియు బాగుగ నేయున్నవి. కాని అవి మన భారత వర్ష జనులకు యేలాగున సమన్వయింపవలయునో కొంచెము వివరముగా నెలవీయవలయును.

దేశభక్త:— ఓవోటరు అర్జనా! ఆలాగుననే చెప్పెదను. సావధానుడవై ఆకర్షింపుము. మన భారతదేశమునందు వసించు ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులయందును, ఎన్ని జాతులున్నవో చూడుము. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రిష్టియనులు, జైనులు, పారసీకులు నిత్యాదు లున్నారు. వారిలో హిందువులందు, బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర, పంచమ వర్ణములవారున్నారు. బ్రాహ్మణులయందు, గౌడ, కన్నడ, వెంగి, నలనాటి, మురికినాటి, యిత్యాది భేదము లనేకము లున్నవి. ఇంకను, వీరియందు శైవులు, వైష్ణవులు, వీరశైవులు, కాశ్త్రీయులు యిత్యాది భేదము లున్నవి. ఇక క్షత్రియులయందు నూర్యవంశమువారు, చంద్రవంశమువారు అసలు రసపుత్రవంశములవారు యింకను అనేక భేదము లున్నవి. వైశ్యులందును మాటొక్క గోత్రములవారు కలరు. ఇంకను నాల్గవజాతియందు, కాపులు, తెంగాలు, తెలగాణ్ణులు, నాయర్లు, రెడ్లు, కమ్మవారు, నెలమవారు, కమ్మరులు, పద్మకాలీలు, అగ్ని కులక్షత్రియులు ముచ్చవాండ్లు యిత్యాదు లనేకు లున్నారు. కంచములందు, మాళులు, మాదిగలు, చాకిరులు యిత్యాదులున్నరు. ఇంకను

వీరుగాక, దొమ్మరులు, ఎరుకలు, యేనాదులు, ఉప్పురులు, ఒడ్డెలు, బలిడిలు, మొదలగువారనేకమంది కలరు. ఈ విధముగానే మహమ్మదీయులలోను క్రిష్టియనులలోను గలరు. ఇన్ని కులములు కలిగిన యీ భారత వర్షమందు కులములనే ప్రాధాన్యముగా చేసుకొని కాసనసభలలోనికి అభ్యర్థులనురానిచ్చునెడల ఇప్పుడు వుండు సభలుయేమాత్రము చాలవు. చాలని యిట్టి సందిగ్ధ సమయములందుకాసన సభలలోనికి అభ్యర్థులనుపంప లేనికులముల వారందరి యోగక్షేమములను మేము విచారించును-కులకక్షలనే ప్రామాణ్యము చేసుకొను వారిని మనము యీ సభలలోనికి పంపినయెడల మనము దేశద్రోహులమగుచున్నాము. కనుక నీ కులాభిమానమును ప్రోద్బోసి, ఎవ్వారికి వోటు నిచ్చినదేశక్షేమము కల్గినో ఎవ్వారికి వోటునిచ్చిన దేశమునకు సర్వస్వరాజ్యస్థితి కలుగునో అటుల జేయుము.

వోటరు పి. దేశభక్త! ఈ రాజకీయ తత్వమున(తేనె తెలుగుకొనజాలనివారికి, ఈ తత్వము గ్రాహ్యమగుట కొక్క సాదృశ్యమును నెలవీయవలయును.

దేశభక్త:— ఓ వోటరు అర్జనా! ఆలాగుననే చెప్పెదను వినుము. ఉదాహరణకై దూరము పోలిన అగత్యములేదు. నీ దేహమునే పరిశీలింపుము. నీచేతులు “మేము శరీరమునకంతకును వీల పనిచేయవలయునా? మేము మాచేతుల ఉపయోగార్థమై మాత్రమే పనిచేసెదము” అని చెప్పిన వనుకొనుము. కొంచెము కాలములోనే యొక క్రూర వర్షము నీ దగ్గరకువచ్చినదనుకొనుము. అట్టి సమయమునందు నీ హస్తములు—చూడగగరకు వచ్చితివా, యిదిగో నిన్ను చంపివేసెదమని చెప్పుచు ఒక దండమును ధరించిన వనుకొనుము. కాని ఇంతలోనే ఆ వర్షము తన విషదంతములతో నీపాదమును కరచెననుకొనుము. నీ చేతులు స్వపరక్షణమునకై, దండమున ధరించిన మాత్రమున నేమి లాభము కల్గినది. పాదములయందు ప్రవేశించిన విషము దేహమునంతను చంపివేసినదా; లేక పాదములను మాత్రము చంపి హస్తములనవదలెనా? యిటులనే కులకక్షలును, కులాభిమానమును ఉన్నవి. ఏకకులవృద్ధికోసమై వివరీతముగ పాటుబడి సంఘక్షేమమును విచారించకున్న, పాదములరక్షింప మరచినహస్తములభంగి, ఆకులము తనవోనినేకాక, వర్షసంఘములకును చాని చేకూరజేయుచున్నది. కనుక ఓ వోటరు ధనంజయా! కులాభిమానమును, పోనాడి దేశసేవచేయుము.

పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు శిక్ష

రంగూను, ఆక్టోబరు 20:— తాంగూ పోలీసుస్టేషను సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుమాంగుమయోగారుతర్జనభర్తనములుజేసి తప్పుగల్గె యులోనుంచిన కారణముచేత రెండునెరముల మీదను మూడు మూడు నెలలు కఠినశిక్ష ననుభవించునటుల రెండవ అడిషనలు మేజిస్ట్రేటు హంతవాది గారు విధించిరి. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పిల సెత్తుక పారిపోయిన కేసు పరిశోధించుచు ఒక జర్నలునుండి సంగతులు దీయవలెనని తర్జనభర్తనములుజేసి అనవిసరముగ బండిని జేసెను. (అ. ప్రి.)

బలహీనత, ప్రాణశక్తితగ్గుట ద్వంద్వమాత్ర వ్యాధులకు అమోఘమైన చికిత్స

బలహీనత, ప్రాణశక్తితగ్గుట ద్వంద్వ మాత్రవ్యాధులు మున్నగువానివలన నేను చాలతీవ్రముగ బాధపడుచుంటి. తడవుగా వీర్యనష్టము కలుగుచుండెను. అందుచే బలహీనత పోల్చినది. నానాటికి నాస్థితి తీసికట్టులోనికి వచ్చినది. అట్టిస్థితిలో నాకు తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కాపురస్థులగు శ్రీమూకపండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వారు ప్రస్తుతము చేస్తే పురము, మైలాపూరు సెకాథోమునందు లెస్ పెరారియావీధిలో ఆబ్బర్వా లాడ్జియందు కాపురమున్నట్లు తెలిసినది. ఆయన ఎటువంటి గడ్డురోగములనైనను కుదర్చగలరని విని అయనను దొంగధము పుష్పకొనుటకు ప్రారంభించితిని. ఆతి స్వల్పకాలములోనే నాకు అద్భుతమైన గుణముకలిగినదని యథార్థముగా తెలుపుచున్నాను. వెనుక మితిమీరి తిరుగుటచే నేను ప్రపంచ సౌఖ్యముల కెందుకు పనికిరాకుండ పోయితిని. ఇప్పుడు మంచదుమరతము నాకు పూర్తిగా కలిగినది.

ఆర్. వెంకటరామన్, ఇంటర్ మీడియేటు విద్యార్థి
1-6-23 కోమల్ గుమ్మం, తంజావూరుజిల్లా

జాతీయ యువజనసమితి

దేశసౌస్థితి-యువకుల కర్తవ్యము

కాంగ్రెసునాయకుల ఉపన్యాసము

జాతీయ యువజనసమితియొక్క ఉపకాఖ్య గాంధీజీగారు మన్నడి దివిజములో స్థాపించి సంవత్సరము నిన్నటిసాయంత్రము మన్నడి మాల్వెబువద్ద జరిగిన సభయందు శ్రీ మాజీ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఏ. రంగస్వామియ్యంగారు, ఓ. కందసామిశెట్టి మొదలగువారు యువకుల కర్తవ్యమును గూర్చి యుపన్యాసించిరి. శా. డాక్టరు యు. రామారావు గారు సభ కార్యక్రమమును నిర్వహించిరి. సభాసభకులు యువజనులను కొందరు వృద్ధులను కూడ ఆహ్వానించిరి.

అధ్యక్షులు

రామారావుగారు ప్రథముగా ఉపన్యాసించుచు యువజనంలో నుండి యింతాహము ధైర్యము వృద్ధులలో నుండఁబనియు నాయకు లొకరితో నొకరు ఏకీభవంపక చీలిపోయెదరు గాని యువకులు వికమత్వమునకై స్వబాధములను త్యాగము చేయ వెనుదీయఁగియు బల్యిరి. భారతవన్ మొకానోకప్పుడు గొప్ప వేదాంతములను, కాస్త్రవైదియల రాజ్యతంత్ర ధర్మములను, క్రమరూప కని తన కీర్తి సైన్యల వ్యాపింపజేసినది. కాని యా దినములు గడచిపోయినవి. నేడు భారతజాతి అధిపతియై పరివ్రజభుత్వమునకు దాస్య మొనర్చుచున్నది. స్వార్థపరత్వము దాస్యవృత్తి పరాధారము భారతీయుల నావహించియున్నది. హిందూ మహమ్మదీయులకు బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణులకు కలలెలు విపరీతము గలచేల గుచున్నవి. భారతీయులు తమ ప్రాచీన నాగరికతను దేహానుబంధములను, విశ్వమధ్యమును గోల్పోయిరి. కావున దేశీయుల ఆశీర్వాదము భావకాలముపై నెలకొనియున్నది. నేడు యువకులుగ నుండేవారు కొలదిపర్వములలో దేశము నకు యజమానులయ్యెదరు. ఈదుర్భరపరిస్థితుల నంతమొందించి కాంతి, సామ్యములు జేపూర్చుటకు వారి నే దేశము నమ్మియున్నవి. అట్టిశిక్షణ నలవరచుటకే ఈసంఘము ఉద్దేశింపబడినది. ఇందు సభ్యులుగ జేరువారై యును మానవులకు మానవులను భేదములను హరింపజరచు. కాంతిమాత్రమే మెలంగవలయును.

రామారావుగారు చిరకాలానుగతముగ పనిజేయుచున్న పెద్దలు గూడ తమ పురాతన ఆభిప్రాయములను, పట్టుబట్టులను త్యజింపలేక వికమత్వము నొడగూర్చు జాలకున్నారు. మాలవ్యా, లజపతిరాయ, కెల్కార్, మున్నగు మహామహాశి నేను కాలముతో ముందు జనలేకున్నారు. యువకుల మనమట్టిగాదు. విముక్త్యును ముందైనను యువకులు జంతులేక ముందుజురగలరు. సంఘమునందు అన్యధితి యందున్న వారిని ఉద్ధరింపవలెను. ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానమును పరసంఘద్వేషమును యువకులు దరిదేర నీయరాదు. సంఘ విద్వేషములు యువజనుల మనములందు జొరనిచ్చిన స్వరాజ్యము కలలోని వార్తయగును. యువకులు ముఖ్యముగ తమదేహబలము సభివృద్ధిగావించుకొనవలెను. విద్యాభివృద్ధియందుండువారు రాచకీయములతో సంబంధము గూడదని తలచెడివాడను నేగాను" అనిబల్కిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు ఆరు సంవత్సరముల నుండియు అధికారము వహించి ఆ యధికారమును దుర్వినియోగ మొనరించుచున్న జట్టిగు వంత్రివర్గముయొక్క ఆకార్యకరణములను వివరించిరి. దేశమునకు మేలుజేయుటకంటె హానిని వృద్ధిజేసిరినిరి. స్వరాజ్యములకై ధనముతయు చెచ్చించుకొనిరి. స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ మొలలలో పథకాయిష్టము. ఈ శాఖయందు దాడినాండి అంత్య సువరతు ఉద్యోగముల వ్యాపారముకప్ప వేరొకటిలేదు. ఆర్యోగ్య శాఖయందు దినదినమునక నారోగ్యము వృద్ధియగుచున్నది. జ్యువిన సంవత్సరములో పుననే మూడింట నొకపాలు శిశువులు మరణించుచున్నారు.

విద్యాశాఖయందు విశ్వవిద్యాలయములను నెలకొల్పటకు తప్ప ఆశాఖ విద్యాశాఖలను వారి యధీనమందులేదు. దేశీయులకు ఉన్నతవిద్యా సౌకర్యములేవు. ఇంతయేగాక బ్రాహ్మణద్వేషముచే ప్రేరేపితై నుతమునందు జోక్యము గలిగించుకొని అసంబంధములను చట్టములనుగావించిరి. నిరుద్యోగపను స్థల బ్రోద్లోలులనుగాని, వ్యవసాయ, దేశీయ పరిశ్రమాభివృద్ధిగాని ఎట్టి ప్రయత్నములను గావించియుండలేదు. కావున ఈ మంత్రివర్గమునకే స్వస్తిజెప్పవలయును. ధనాశాసేరితులు

గానివారును, దేశభక్తులును అనువారే కానన సంస్థలను ఏలేమొనర్చుకొనవలెను. కావున ప్రజలెల్లరు రాగల ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే బలపరుపవలెనని గోరిరి.

విశ్వబ్రాహ్మణ సంఘములగు సి. శ్రీనివాసాచారిగారు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారిని పుష్పమాలాంకృతులుగ గావించిరి.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు

యువకులలో సాంఘిక వైమమ్యములు విస్తరించినందున కిక్మోక్షము లేదనుట నిశ్చయము. యువకులందు ఉత్సాహము కార్యదీక్షలు అమితముగ నుండగలవు. అందుచే 18 మొదలు 30 సంఘ వయస్సు గలవారు మాత్రమే యుండవలెను. రెండవ విషయమేమన మూడింట ఒకపాలున కథికముగ నుండరాదు. 8 వ విషయమును, ప్రధాన విషయమేమన ఈసమితియందు సభ్యులుగ నుండగోరువారు జాతివిభేదముల పాటింపక సర్వసంఘ వికమత్వమునను పాటుబడెదమని ప్రతిజ్ఞ గైకొనవలెను. జాతిమత భేదములు, మత సాంఘిక విషయములందును వైవాహిక, భోజనాది విషయములలోను గమనించవచ్చును, గాని అంతకు మించి రాజ్యాంగ విషయములందట్టి భేదములను పాటింపరాదు. జన్మికుపక్షమువారు రాజకీయ విషయములలో సాంఘిక విభేదములను జొప్పించిరి. జాతిభేదములు సమయసరియైన సంఘ సంస్కరణ గోరువారు ప్రత్యేకముగ అట్టి ప్రయత్నములు జేయవచ్చును గాని రాజకీయములతో జొడించరాదు. మత సాంఘిక విషయములందు విభేదములు గలిగియుండియు రాజ్యాంగ వ్యవహారములను చక్కగ నిర్వహించుట గుసాధ్యమని అనుభవము వలన స్పష్టమే. మైసూరు ప్రభుత్వములో రాజా హిందువుడై యుండలేదా? జైజాము సంస్థానమందు ప్రభువు మహమ్మదీయుడైనను కొంతకాలము క్రిందట దివాను హిందువుడందెను. దేశీయ సమస్యలందు బ్రాహ్మణా బ్రాహ్మణులు హిందూ మహమ్మదీయులు సమాన బాధితులు బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణవ్యత్యయములు పాటింపక రాచకీయ వ్యవహారముల నిర్వహించుట గుసాధ్యము. ఇదివరకట్లుజరిగియే యున్నది. బ్రాహ్మణులు తమ గృహములలో తమ యాచారములను, నిష్ఠలను గాపాడుకొనినను ప్రజాహిత కార్యములలో భేదములను పాటింపుట ఆక్రమము. బ్రాహ్మణేతరులను వర్ణవిద్వేషముల బురికొల్పుట న్యాయము. కాంగ్రెసు సర్వసంఘములను సమదృష్టితో వీక్షించును. కులభేదముల కందు తావులేదు. ప్రభుత్వారాను బడయుటకే జన్మికుపక్షమువారి బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణవిభేదములను స్మరించితే గాని బ్రాహ్మణేతరులకు మేలుజేయుటకుగాదు. జన్మికుపక్షముల ప్రయత్నములలో నొకరగు ఏ. రామస్వామియ్యంగారుగారి అభ్యర్థిత్యమునకై పనిజేయువారిలో నలగురైదుగురు బ్రాహ్మణులుగలరని విషయము. ప్రభుత్వమువారుగలరని బ్రాహ్మణులు పానగలు రాజాగారి నాశ్రయించియున్నారు. అందుచే ఇయ్యది కేవలము ప్రభుత్వములముపక్షమేగాని ప్రజాపక్షముగాదను జన్మికుపక్షమువారు కాంగ్రెసుపైగావించు ఆరోపణలన్నియు కేవలము అసత్యములు. నేను కాంగ్రెసునందుండునంతవరకును సాధ్యమగునంతవర కేవలమునునుగాని ఆక్రమము జరుగకుండునటుల జూచెదనని మీరు గట్టిగ నమ్మకవచ్చును. కాననసభలకు నియమించిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో అధికసంఖ్యయు బ్రాహ్మణేతరులుగలరు. జాతీయ యువజనసమితి సభ్యులు త్రికరణముల పరిశుద్ధులై యుండవలెను. ఇందులకు శిక్షణ యవసరము. బ్రాహ్మణాయువకులు సాంఘిక దుర్భిమాన మేకోశముందును లేకుండ ప్రవర్తించవలెను. బ్రాహ్మణేతరయువకులు వర్ణవిద్వేషమును దరికిరానీక, వర్ణద్వేషమును ప్రచారముజేయు సాంఘిక నాయకులవలలలో జిక్కుకొనక మెలంగగోరెదను. ఇరువురు ద్వేషమును వీడి ప్రేమచే పరస్పరము జయించవలెను. మనలో మనములు బోరాడిన విదేశీయులు మనతలపై నృత్యముజేయగలరు. కావున సర్వసమత్వము నలవరచుకొని దేశసేవకు గడంగుడని బల్కిరి.

ఏ. రంగస్వామియ్యంగారు

కొలది నిమిషములు తమిళ భాషయందు మాటాడుచు మృగరాజాను బోలిన శ్రీనివాసయ్యంగారికి ప్రతికూలముగ చిట్టెలుగవంటి వి. చక్రయ్యచెట్టిగారిని భారత కాననసభకు పోటిగనెంపి జన్మికు పక్షమువారు చెన్ననగర వాస్తవ్యులకు తీరిని అవమానము ఘట్టిల జేసినది. పొరుగుదులకు తగిన సమాధానము జెప్పవలయుననిన చక్రయ్యచెట్టిగారికి ఒక్క వోటైనను పోసిరాదనిరి. (వినుడు, వినుడు కేసు) జన్మికుపక్షపు ప్రతిక లన్నిటియందును శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి జోడు నా

వచ్చిరి. అయ్యంగారు బ్రాహ్మణేతరులకు గావించిన మహాపకారమేమి? ఇదియంతయు జూడ జన్మికుపక్షమునకు కాలమాసన్నమైనటుల తోచగలదు. ఇది మరణవేదనయనియె జెప్పవలెను. ఇదివరలో కాంగ్రెసువలన పైకివచ్చి నేడు స్వపక్షమూరులై ప్రత్యర్థులందుజేరి కాంగ్రెసు సంఘము వెనుకనుండి కొట్టజూచుచున్నాడు. ఇట్టిచారిన ఈశ్వరుడేవిధమున మన్నింపగలడో తెలియదు. కావున అట్టివారికెల్లను నీతిగ గలపునిధమున రాగల నవంబరమాసము ఎన్నికలలో ప్రజలు కాంగ్రెసును బలపరుపవలెనని గోరిరి.

ఓ. కందసామిశెట్టిగారు

మాట్లాడుచు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారిని తాము 18 సంఘ నుండి ఎరుంగుడుమనియు, వారి సర్వసమత్వము, నిష్పక్షిక స్వభావము తమకు తెలియుననియు బల్కిరి. భూపేంద్రనాథ బానుగారి సినిలు వైవాహిక బిల్లుకు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు విరుద్ధముగ లేచినపుడు అయ్యంగారా బిల్లును బలపరచిరి. జన్మికు పక్ష నాయకుడగు కీ. శే. త్యాగరాజయ్యచెట్టిగారు బిల్లుకు ప్రతికూలముగ నుండిరి. శ్రీనివాసాశ్రమిగారి రజస్వలాంతరి వివాహాచట్యమును గూడ శ్రీనివాసయ్యంగారు బలపరచిరి. సాంఘికముగ బ్రాహ్మణేతరులు సమున్నత స్థితిని దుటకై స్థాపింపబడిన బ్రాహ్మణేతరపక్షమును ప్రోత్సహించిన వారిలో అయ్యంగారు ఒకరు. అట్టి సమత్వబుద్ధిగల వారిని ఈవిధముగ ప్రతిపక్షులు దూషణ పాల్పెయుట మహాపాపము. బ్రాహ్మణేతరులందే ఒకశాఖకు వేరొకశాఖకును పెక్కుకులాంతర విద్వేషముగలరు. కులభేదములను సాకుజేసికొని ప్రభుత్వోద్యోగములను బడయుటయే వీరి ముఖ్యోద్దేశము. సాంఘిక విద్వేషము జాతీయతకు పరమవిరోధి. అందుచే విదేశీయాధికారవర్గములో బాలు ఈసాంఘిక ఉద్యమముతో గూడ యువకులు పోరాడవలసియున్నది. కాంగ్రెసు జన్మికుపక్షముల కార్యక్రమముల రెండినిమాది న్యాయపక్షమునకు వోటుజేయుడని బల్కిరి.

చావుద్ ఆలీగారు యువకులు రంగమందు ప్రవేశించి దేశమును వృద్ధి చేవలయునని గోరుచు ఉపన్యాసించిన పదవసభ యువజనసమితిలో ముగింపబడెను.

అఖిలభారత జాతీయ మహాసభ

ది యిండియను నేషనలు కాంగ్రెసు

1926 శాసనసభల ఎన్నికలు-కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి ప్రకటనము

కాంగ్రెసువారు శాసనసభల ఎన్నికలను గూర్చి తన యింటికి దిగిపోయి తిరిగిపోయింది. అందులకు గల కారణములందరికిని తెలిసియు యిట్లున్నది. శాసనసభలకు ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు వారు అనుసరింపవలసిన నియమములను విధానమును గూర్చి మహాసభవారు స్థాయిసంఘమువారు చేసిన తీర్మానములను కొన్నిటిని మాత్రమే యిచ్చు వివరింపవలసియున్నది.

ఉత్పాదకము

ఫాక్టరీలో 22-9-1925 వ లేదీని స్థాయిసంఘమువారి యిచ్చు తీర్మానము.

“దేశమునకు మేలును కలిగించే రాజకీయ కాంగ్రెసునన్నిటిని యిచ్చునని కాంగ్రెసువారే నెరవేర్చువలెను. భారత రాష్ట్రీయ శాసనసభలలో జరుగవలసిన పనిని, స్వరాజ్యపక్షము వారి విధానమును నియమములను అనుసరించి అవసరమునబట్టి కాంగ్రెసువారు చేసేదు సభ్యులకు లోబడి, నెరవేర్చుచుండవలెను.”

కాన్సుల్లలో నీవీక్షయమున మహాసభలో నామోదించబడిన తీర్మానము.

“జాతీయవాదమును బడయుటకును జాతీయగౌరవమును కాపాడుటకును శాసనోల్లంఘనమే కడపటి సాధనమును మహాసభ వారు ముందుకు సాగి స్పష్టికరించుచున్నారని యిప్పుడు దేశ మందుకు సంసిద్ధముగా నుండలేదని గ్రహించి యున్నాడు. కావున రాజకీయ కార్యములను నెరవేర్చుటలో ఆత్మవిశ్వాసము ప్రధానముగా నుండవలెను గాన, దానిని ప్రధానముగా పెట్టుకొని జాతీయాభివృద్ధికి సాధకములగు కార్యముల నన్నిటిని నెరవేర్చవలెననియు, స్వరాజ్య ప్రాప్తికి ఆశ్రయమును కలిగించు పనులను దొరతనమువారి నొసరించినను యితరులలోనొరించినను దానిని ప్రతిఘటించవలెననియు మహాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.”

కాంగ్రెసువారు స్వరాజ్యపక్షమువారి

విధానము నవలంబించుట

8. స్వరాజ్య స్వతంత్ర పక్షములవారు దొరతనమువారికి తొలుపవలసిన సెటిలుమెంటు వరకును 18-2-1924 వ లేదీని కాంగ్రెసువారి నామోదించిరి. అవరకులకు దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తరము నియ్యనందున శాసనసభలలో కాంగ్రెసువారి వలంబించవలసిన పథకులను కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిరి. దాని ఫలితముగానే కాంగ్రెసువారు అనగా స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలను వదిలిపోయిరి. శాసనసభల ఎన్నికలనుగూర్చి పనిచేయుటకు తగిన విధానమును నిర్దేశించుటకు గూడ మహాసభవారు స్థాయిసంఘమువారికి ఆధికారము నొసంగిరి.

“భారత శాసనసభవారు తెలిపిన సెటిలుమెంటుకు దొరతనమువారు సరియగు సమాధానము నొసంగువరకును కాంగ్రెసు వారు ప్రభుత్వమువారి యుద్ధగన ఉద్యోగములను వేసి స్వీకరింప గూడదు.” అను నియమమును తప్పక పాటించుచునే యుండవలెనని మహాసభవారు నిర్ధారణచేసిరి. దానిననుసరించి స్థాయి సంఘమువారు ఢిల్లీనగరమున నిలుల నిబంధనలను గావించిరి.

1926 డిసెంబరులో మహాసభవారు చేయునట్టి సభ్యులకు లోబడి శాసనసభల ఎన్నికలకు కాంగ్రెసువారు కాంగ్రెసు పేరుమీదనే ఆభ్యర్థనలు నిలిపెదరు.

స్వరాజ్య ప్రాప్తికి ఆశ్రయమును కలిగించు పనులను దొరతనమువారి నొసరించినను యితరు లొసరించినను భారత రాష్ట్రీయ శాసనసభలలో నుండు కాంగ్రెసువారు వాటినిన్నిటిని తప్పక ప్రతిఘటించవలెను.

(అ) దొరతనమువారు సరియగు సమాధానము నొసగిరిని కాంగ్రెసువారు సంతుష్టిని చెందువరకును దొరతనమువారి యుద్ధగన ఉద్యోగములను వేసి స్వీకరింపగూడదు.

(ఆ) అంతవరకును స్థాయిసంఘమువారి నొకరికిని ఆజ్ఞాపించినయెడల తప్ప) పక్షాలను తిరస్కరించుచు బడ్డెటులను ప్రోత్సహించవలెను.

(ఇ) నిరంకుశాధికారుల ఆధికారమును వ్యతిరేకించుచు చట్టములను నూచనలనుగూడ తిరస్కరింపవలెను.

(ఈ) జాతీయాభివృద్ధికిని ఆర్థిక వ్యవసాయ పరిక్రమ వాణిజ్యముల అభివృద్ధికిని సహకారములగు తీర్మానములను చట్టములను ఉపసాదించుచుండవలెను.

(ఉ) భూసాంఘికములను భూములను కవులుకు పుష్పకొని వ్యవసాయము చేయునట్టి రైతులకు లాభకరములగు చట్టములను ఉపసాదించవలెను. పెరమనెంటు సెటిల్యుంటులను చేయుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఈసందర్భమున జమీందారులకుగూడ నక్తుము కలగగూడదు చూడవలెను.

(ఊ) వ్యవసాయపు పనులలోను యంత్రకాలము మున్నగువానిలోను పనిచేయువారి హక్కులను కాపాడవలెను. భూస్వాములకును కవులదాడులకు రైతులకును యజమానులకును పనివారికిని అనుకూలమును కలిగించవలెను.”

ఈ ఉత్తరువులను ఎవరో యొకరిద్దరు తప్ప తక్కిన శాసనసభ్యులకు కాంగ్రెసు వారందరును సరిగా నెరవేర్చిరి. కావున దీనిని ఎన్నికల ప్రకటనముగా ప్రకటించుటకు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు నా కనుమతి నొసంగిరి.

4. దీనినిబట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమును కానుభూతులో మహాసభవారును ఢిల్లీలో స్థాయిసంఘమువారును గూడ నామోదించిరిని స్పష్టము కాగలను. కాని కొన్ని ప్రతికూల పరికరములు కాంగ్రెసులో నుండి యిట్టివల విడిపోయినవారు కొందరును యీ విధానమునకు విపరీతకల్పనలను చేయుచు చేరియులను భ్రమింప చేయుచున్నందున స్వరాజ్యపక్ష విధానమును కలిగిన మార్పులను కాంగ్రెసువారి ప్రతిఘటనప్రాయమును స్పష్టపరుపవలసిన అవసరము కలిగినది.

5. “అయా ప్రభుత్వశాఖలలో దొరతనమువారు దయాధర్మ లిఖ్యముగా చేయు చిన్నచిన్న సదుపాయములను గూర్చి స్వరాజ్యపక్షమువారు కప్పించుకొనరుగాని ప్రభుత్వశాఖలమున నిరంకుశోద్యోగములనుండి తీసివేసి ప్రజలవశము చేయవలెనని మాత్రమే పట్టుపట్టెదరు.” అని వెనుకటి ఎన్నికల సయమున స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రకటించిరి ఈవద్దలిని స్వరాజ్యపక్షము వారిన్నెడను విడనాడలేదని రూఢిగా చెప్పవలెను. కాంగ్రెసువారుగూడ యీవద్దలినే ఆమోదించిరి. “స్వరాజ్యపక్షము వారు హెచ్చుచుండి శాసనసభలకు ఎన్నుకొనబడినవో వారు ఎల్లప్పుడును ఎడతెగకుండ ఏకీకరించి ప్రతిఘటించవలెను”

అనిగూడ ఆ ప్రకటనమునందుగలదు. దీనినిగూర్చియే చాలమంది పక్షమువారిని నిరంతరమును ఆక్షేపించసాగిరి. “స్వరాజ్యపక్షమువారు హెచ్చుచుండి ఎన్నుకొనబడినవో” అనువాక్యమును విమర్శించు మరుగుపరుచుచున్నారు. మధ్యరాష్ట్రములలోతప్ప మరెచటను హెచ్చుచుండి ఎన్నుకొనబడలేదు. అచటవైసను చాలమంది ఎన్నుకొనబడుటకు స్వరాజ్యపక్షమున చేసినవారేగాని నమ్మకముగలిగి చేసినవారు కారని ఎన్నికల ముగియగానే స్పష్టమైనది. ఇప్పుడట్టివారు బహిరంగముగానే తమ ఆవిశ్వాసమును ప్రకటించి కాంగ్రెసుకు పోటిగానేర్పడిన క్రొత్తపక్షములలో చేరియున్నారు. కావున ఎడతెగకుండ ప్రతిఘటించుటకు తగిన పరిస్థితు లెన్నడునుగూడ కలగనేలేదు. కావున పరిస్థితులనుబట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారు తమచట్టములను మార్పుకొనవలసివచ్చినందున వారులు నిర్ణయించిరి.

అనుష్ఠానయోగ్యముగు విధానము సహజముగా నేర్పడుట

1924 మే నెలలో దేశబంధుదాసు పండిత మోతీలాలు గార్లు జాహ్నపూర్లో గాంధీమహాత్మునితో చాలసార్లు ముచ్చటించిరి. అందువలన 22-5-1924 లో జాహ్నపూర్లో ప్రకటన చేయబడినది. భారతశాసనసభలోని స్వరాజ్యవాదులు 1924 జూనులో సమావేశమై జాహ్నపూర్ ప్రకటనలో కొన్ని సవరణలను నూచించిరి.

“18-2-1924 న లేదీ భారత శాసన సభలో చేయబడిన తీర్మానమునందు వివరింపబడిన జాతీయ హక్కుల నన్నిటిని బడయుటకే స్వరాజ్యపక్షమువారునిరంతరమునుపనిచేయుచుండవలెను. అటుల దొరతనమువారు హక్కుల నియ్యకుండ నుండు వంతకాలమును యితరపక్షములవారు కలసివచ్చినను రాకున్నను స్వరాజ్యపక్షమువారు మాత్రము ఎప్పటికప్పుడు సమయోచితముగా నిర్ణయింపజూరీతని ప్రతిఘటించుచునే యుండవచ్చును.” అని నిర్ధారణ చేయబడినది.

ఎడతెగని ప్రతిఘటనము సాధ్యముకాదని గ్రహించుట వలన ఆపత్తుముపూ రీసవరణలను చేయవలసివచ్చినది. 1924 ఆగష్టు 16, 17 లేదీలో కలకత్తాలో జరిగిన స్వరాజ్యపక్ష స్థాయి సంఘసభలోను 27-12-24 న బెల్గాంబ్లో జరిగిన సభలోను

కొన్ని నిబంధనలు చేయబడినవి. కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘము వారు డిల్లీలో చేసినతీర్మానమునందువి యన్నియు నిమిషీయున్నవి. (భారత శాసన సభ 7, 8, 15, 19 నిబంధనలనుచూడుడు.)

7. దీనినిగూర్చి యీర్ష్యచే పలువురు పలుసార్లు (వతి కూలమర్కసలను చేసియున్నారని గాని నీషాక్షికుముగామాచి నవో నీ సవరణలు సహజాభివృద్ధిలన కలిగిననే యనిస్పష్టము కాకమానది. లక్ష్యమును కొంచెమైన మార్పుకుండ విధానము వందు మాత్రము సమయోచితములగు మార్పులు చేయబడెను. ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారు వా ని నన్ని టిని ఆ మోదించి సమయోచితములగు మార్పులను చేసెదమని గూడ ప్రకటించిరి. కావున శాసనసభలలో జరిగినపని నిచట వివరించుటవసరము. ముఖ్యమైనవానిని అనుబంధమున వివరించియున్నాము అతికష్టకరములగు పరిస్థితులలో స్వరాజ్యపక్షమువారు ఘనముగు విజయమును బడసిరి. నిరంకుశోద్యోగులును వారి సంబంధులను చేయు ఆక్రమములను బాగుగా లోకమునకు వెల్లడించి వారినుట్టుబట్ట బయలుపెరిరి.

ఆత్మవిశ్వాసముతో ఆక్రమమును నిరోధించుట

8. భారత శాసనసభలోని రాష్ట్రీయ శాసనసభలలో నుగూడ ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులకు నిజముగా బాధ్యత ఏమియును లేదనియును, స్వరాజ్యమును బడయకుటకు వారి కవకాశము లేకపోవుట యేగాక ముఖ్యములగు మార్పులను చేయించుకొనవలెనని కవకాశము లేదనియు ఎల్లవారును యీసరికి బాగుగా గుర్తించియు యుందురు మాంటి. ఇట్లు సంస్కరణములు నిష్ఫలమనియు ఆధికవ్యయములమనియు స్వరాజ్యమునకు ప్రబల నిరోధముగల శాసనసభలలో ఆరేండ్ల అనుభవముతో పూర్తిగా నిర్ధారణయైనది. కావున వారివలన వచ్చినంత లాభమును బడయుట యనగా జాతీయాభివృద్ధి పరిత్యజించుటయే యగును. అందువలన మహాసభము కలుగును గాన కాంగ్రెసు వారందుల కంగీకరింపజాలరు. దొరతనమువారి ఆధీనములను పడవులను స్వీకరించుటకు సభ్యుల కనువతి నొసంగిన పక్షము ఆత్మవిశ్వాసము నెటుల కలిగియుండగలదు? అట్టిపక్ష మెన్నటి కైనను శాసనోల్లంఘనమున కెటుల పూనుకొనగలదు? పదివలస స్వీకరించినవారు ప్రభుత్వమున చేరిపోవకుండ నెటుల నుండగలరు? కావుననే పడవులను స్వీకరింపగూడదుని కాన్సుల్ల మహాసభలో నిర్ధారణగా నొక తీర్మానము చేయబడినది. కావున యీతీర్మానము నంతమాత్రము నతిక్రమించుటలేదు.

9. కాంగ్రెసు పక్షమునను యితరపక్షములకును గల ముఖ్యములైన భేదములు.

(అ) శాసనసభలలో యితరపక్షములవారు దొరతనము వారిచర్యలను ఆమోదించి సహకారులయ్యెదరు. కాంగ్రెసువారు ఆత్మవిశ్వాసముతో ప్రతిఘటించెదరు.

(ఆ) ఆర్థిక విషయములపై శాసనసభల కధికారము లభించువరకును కాంగ్రెసువారు ఆర్థికప్రక్రమముల నిరాకరించుచునే యుండురు. సెటిలుమెంటినిగూర్చునే యుండురు. ఇతరపక్షములవా రెటుల చేయవలెను చాల భయపడుచుండురు.

(ఇ) రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసువారు కేక్కించినలేకుండ అపాయకరముగు ద్వంద్వపరిపాలనమును ప్రతిఘటించుచుండురు. ఉద్యోగములను తిరస్కరించుచుండురు. ఇతరపక్షములు ద్వంద్వపరిపాలనమును ఉద్యోగములనుగూడ స్వీకరించెదరు. వారి సంకేయములు నామమాత్రములు.

శాసనసభలలోను దేశమునందును జాతీయ విధానము

10. ఈవిషయము స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానమునందు స్పష్టముగానే వివరింపబడినది. మొదటి చాలుగు నిబంధనలను శాసనసభలలో పనిని గూర్చియు 5, 6 నిబంధనలను దేశమునందు పనినిగూర్చియు చేయబడినను వానికి పరస్పరసంబంధము దృఢముగాగలదు. అందువలన శాసనసభలలోను దేశమునందును గూడ సరిగా పని జరిగినవో అన్నిశాఖలనుగూడ నవి నిర్మించును. జాతీయజీవనమును సాంఘిక ఆర్థిక పారిశ్రామిక వాణిజ్య వ్యవసాయాది పలు విషయములను నెరుచు చేరి యేయున్నది. పరమతసహనము, ఆత్మవిశ్వాసము, ఖద్దరుప్రచారము, మద్యపానమును పూర్తిగా నిర్మూల్యము, మున్నగు కార్యములు సరిగా నెరవేర్చలే ననిన స్వరాజ్యపక్షము వారిని హెచ్చుచుండిరి అన్నిశాసనసభలను ముఖ్యముగా ఎన్నుకొనవలసివచ్చినది. ఈకార్యములను నెరవేర్చి బాగుగా కాంగ్రెసువారి కందులని చలుచు చాల ఎధికమును. (సభ్యులను.)

పాటూ, అట్టో 20:—ఎన్నికల ప్రచారము చుచుగా
జరుగుచున్నది. భారత కానసభకు స్థానిక కానసభకునువారు
60 మంది అభ్యర్థులను కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమువారును 12
మందిని స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమువారును నిలుపబెట్టిరి. కాం
గ్రెసు అభ్యర్థులలో ముఖ్యుడైనవాడెవనగా—సారానలూరత్
కాకాస్టియూ యొన్నికనుండి స్థానిక కానసభకునుజరత్ హక్కు
గారు, అసెంబ్లీకి టిరోహట్టు జినిజకుండి మాల్వీ మహమ్మదు
సాఫీ డాడీగారు. కాంగ్రెసేతరులే వీరిరువురికి ప్రత్యర్థులుగా
నిలువబడిగారు.

చెన్నైలో జరిగిన స్త్రీలవిద్యావిషయకసమావేశము

అధ్యక్షురాలగు ఆర్. ఎన్. సుబ్బలక్ష్మిగారు బి. ఎ. ఎల్. టి. మధ్య నాసీనురాలై యున్నది.

సర్ అబ్దుల్ రహీం మొర

రాజప్రతినిధి స్వతంత్రచర్య

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 20:—సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారి స్థానే యెవరిని నియోగింపవలెనను విషయమై యామధ్య సర్ అబ్దుల్ రహీం రాజప్రతినిధికి పంపిన తంతివార్తమీద రాజప్రతినిధి ప్రతిపక్షమునకు వెంటనే సమాధానమును పంపింపవలెనని ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

“రాజప్రతినిధి మీయొక్క తెలిగ్రామము జాగ్రత్తగ పరిశీలించిరి. సాధారణ పరిస్థితులలో భారత ప్రభుత్వమునందు మహమ్మదీయ ప్రతినిధిని యింకగోరును. కాని సర్వకాలమునకు యీనిబంధనకుబద్ధమైయుండవలెనని వారుతలంపరు. ప్రజాక్షేమము ననుసరించి యెట్టి నియమముల జేయవలెనో రాజప్రతినిధి సమాలోచనవర్గము స్వతంత్రముగ నాలోచించి చేయుచుండురు.

సర్ అబ్దుల్ రహీం ప్రత్యుత్తరము

సర్ అబ్దుల్ రహీం యాక్రిందిలేఖను ప్రత్యుత్తరముగ ప్రతిపక్షమునకు వెంటనే పంపింపవలెనని బహిష్కరించెను.

“మీరు 17 వ తేదీ బంపిన తెలిగ్రామమునది. కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు రాజప్రతినిధి నియామకమున జేయుటలో ననుసరించు మార్గవిధాన మందు దెలుపబడినది. రాజప్రతినిధి సామాన్యముగ భారత ప్రభుత్వమునందు మహమ్మదీయ ప్రతినిధిని గల్గియుండ గోరెదరని వినుటకు మానుతత్ఫలు చాల సంతోషించెదరు. రాజప్రతినిధి తరువాత వాక్యమున ప్రజాక్షేమమునకు తగినటులనాలోచించి నియామకముల జేయ స్వాతంత్ర్యము గల్గియుండు నను విచక్షణ విషయమై మామతత్ఫలు ప్రశ్నించుటలేదు. ఈవిషయమున నాకెట్టి సందేహముగాని యున్నటుల నేను నూరిపగోరను. కాని ప్రభువుగారి యొడ గౌరవభావముతో నేనొకటి దెలుపగోరెను. ప్రజాక్షేమము నాలోచించు నుద్దేశ్యముతోనే యెవరును యిందువలన నష్టపడు వాఱును యిట్టి సమయమున మామూలుసంతక తిప్పలవలన నెటుల భావించునో ఆలోచింపవలసి యుండునని దెలుపగోరెను. ప్రస్తుత సందర్భ సమయమున రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు కొలదికాలమైనను మహమ్మదీయ ప్రతినిధిలేకుండనుండుట ప్రజాక్షేమమునకు యుక్తముగాదని నాన్వయభావమును దెలుపుచున్నాను. అనేక పరిస్థితులవలన మహమ్మదీయులనుగూర్చి చాలకష్టములగుచున్నారని వారి రాజకీయ స్థితిని గూర్చిన విషయములలో చాల అందోళనముతోనున్నారు. ప్రభుత్వమునందును దేశపరిపాలనమునందును వారల స్థితి వారికి దుర్భరముగ నున్నది.

నాతంతివార్తయందు దెలుపగోరిన దానిని వివరించుచు యీవ్రాసిన లేఖను రాజప్రతినిధిగారికి బంపవలెనని నేనెందు మూలకముగ గోరుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

లాహారు బాలభటులు

ప్రధానబాలభటుడు రాజప్రతినిధి యువన్యాసము రాజప్రతినిధి కాంపు, లాహారు, ఆక్టో 20:—నేడు లాహారులో బాలభటులకు రాజప్రతినిధి యాక్రింది విధముగ నుపన్యసించెను:—

భారతదేశ ప్రధానబాలభటుడ నగు నేను నేడు యీక వాతును జూడ సంతోషముగనున్నది. నేడిక్కిడికి రాజాలక పంజాబులో నితర భాగములందున్న వేల కొలది మంది గూడ యిట్టి యాత్మాభిమానో నుండురని తెలుసుకొన సంతసముగనున్నది. బాలభటుద్యమమున పంజాబు అగ్రస్థానము వహించుచున్నందులకు గర్వపడవలసియున్నది. 20 సంవత్సరముల క్రింద భారతదేశమున బాలభటులన్న నేమియో తెలియును. కొద్దిసంవత్సరములక్రింద వరకును యీ భటుల సంఖ్య యిప్పుడున్నదానిలో సగమునాత్ర ముండెను. భారతదేశమున ప్రతిబాలుడును బాలభటుడు గావలెనని కోరు రోజు యెప్పుడు వచ్చునాయని నేనెదురుజూచెదను. కనివారమువాడు బాంబులవలన పెద్ద అపాయము బొందిన రాంరఖా భటసోదరుడు రాజాలనందుకు నాకు చాల విచారము గల్గినది. ఆయన అపాయస్థితి దాటి బాగుపడుచున్నటుల విని సంతోషము. మీరు బాలగురులచేత ప్రపంచము మీకు యెంత మనోహరముగ నుండునని నాకు నాకు నాకు చెలియును. మీరు బాలభటుల ద్యమము ప్రారంభించిన నాటముండియు స్త్రీలకు కష్టముల ప్రపంచమునందెన్నియో వస్తుబాలములున్నవిని కనుగొనిరి నను ముగూడ రాజాలవలె సుఖముగ నుండును. నేను నమ్మెను. పాఠశాల కాన్డోనుగూడ ఒక్కొక్కప్పుడు విద్యార్థులను నన్ను మీ శిష్యులునగు ప్రయోజనకరముగనుండుటయందు మీరు దెలుసుకొనగలరు. శిశువులనుగూడ విడియించుట కష్టముగాదని మీరు కనుగొనిరి నమ్మెనను. మీ నాయకుడు ఒక యుక్తవృద్ధు జేసినపుడు మీరిట్టి దిశ్యునందున్నారని గర్వపడెదరని నమ్మెను. ఇంతేగాక చేతిపని ప్రపంచములోనన్నిటిలోను తమాసాగానుండుననిగూడ మీరు కనుగొనియుండవచ్చును. బాలభటుద్యమమువలన మీకిది యల్పము. ఇందులకు ప్రత్యామ్నాయముగ మీరేమొనంగెదరు. మీ ప్రధాన బాలభటుడ నగుటచే అందులకు ప్రత్యుత్తరమునన్నీయనిచ్చెదరా? అది యెచుగా మీలోనున్న మంచిదానినంతయు, బాలభటులుగ నుండి నేర్చుకొనిన మిత్ర, శ్యాగ, సత్యభావములను దేశసేవకై యర్పణ జేయవలెను. మీతోటివారల కేమిగానలెనన్న దానినీయవలెను. వారికి నేవగానలెనన్న దానిని జేయవలెను. అటుల జేయుటలో ఆహా యెంత జేయగల్గితినిని మీశిష్యులుండు అనందము ననుభవించగలరు. నేను తెలుపు పుష్పకొనెదను. మిమ్ములను జూడ గల్గినందులకు సంతోషముగనున్నది. మీ కందరకును శుభముగనాత!

(అ. ప్రె.)

అన్ని క సభలు

పోలీసువారికి మేజస్ట్రేటులకు సూచనలు

ప్రభుత్వప్రకటన

ఈ దిగువ ప్రభుత్వప్రకటన ఆక్టోబరు 10 వ తేదీనజలు దినది రానున్న శాసనసభల ఎన్నికల సందర్భమున అధ్యక్షులును ప్రచారకలును దౌర్జన్యము కొట్టటలు జరుగునని భయముగనున్నది. జిల్లా మేజస్ట్రేటులును పోలీసు కమిషనరుగారు ను శాంతిభంగము కాకుండ తగిన శ్రద్ధ వహించుచున్నారని ప్రభుత్వము వారికి నమ్మకము గలదు.

బహిరంగసభను సమావేశపరచినవారు ప్రతిభంగములు గల్గునని ముందుగ భయపడి స్థానిక పోలీసువారికి లేక మేజస్ట్రేటులకు రుక పరచినచో అట్టి అల్లరియెమియు జరుగకుండ శ్రద్ధ వహింపవలెను. కాని సభ సమయము జరుగుచున్నంతకాలము సభ్యులు ఉపశాసకుల నడుగు ప్రశ్నలతోగాని హేళనతో / ని పోలీసువారు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. సభాస్థాపకులు తమసభ జరుగకుండ దౌర్జన్యము కలుగనట్టి పోకడలగు పడినచో అందుకు తగిన నాశ్చర్యము నిదర్శనముల దెల్పుచు పోలీసువారికి లేక మేజస్ట్రేటులకు వెంటనే తెలియజేయవలెను. అనుమానమునకు తగిన నిదర్శనములున్నచో ముందుగానే క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడు ననుసరించి దౌర్జన్యము తలపెట్టు పక్షపు నాయకులపై చర్యదీసికొనబడును.

అన్ని పక్షములయెడల నిష్పక్షపాతముగ నుండవలెనని పోలీసువారికి మేజస్ట్రేటులకు ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగ దనియజేయుచున్నారు. అన్ని పక్షములవారు తమ నియోజక వర్గములకు తమ అభిప్రాయములు స్పష్టముగ దెలుపుకొన సరిపజానమును అంకశములుంపవలెను. అన్ని పక్షముల నాయకులు అవ్యక్తము యీ విషయము నంగీకరించి తమ ప్రత్యేక పట్ల మర్యాద గౌరవభావములతో ప్రవర్తించి, తమ అనుచరులకు గూడ అట్లేబోధించి శాంతిభంగము కలుగకుండ జూచెదరని గవర్నరుగారు దలంచుచున్నారు.

దక్షిణ ఇండియా వైశ్యసంఘము (మద్రాసు)

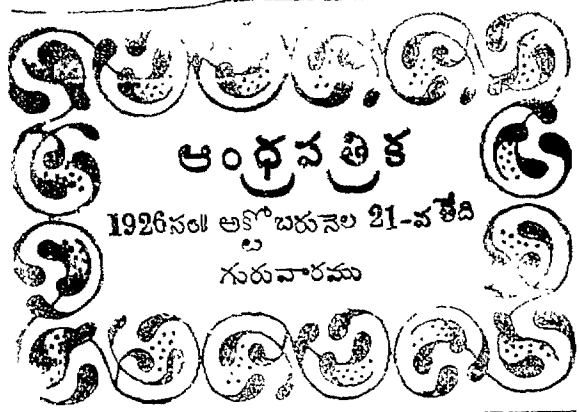
ఈ సంఘము పక్షమున ఆర్యవైశ్యులయందు సంస్కృతాంధ్రాభివృద్ధి నిమిత్తము “ఆర్యవైశ్య సంస్కృతాంధ్ర పాఠశాల” అను పేరుతో నొకపాఠశాల స్థాపింపబడును. (హజారమ్ బిల్డింగు కౌన్సిల్వీధి). ఆ పాఠశాలయొక్క ప్రారంభోత్సవము ఈ నెల 23-వ తేదీ కనివారము ఉదయము 7 గంటలు 30 నిమిషములకు సంఘభవనమున జరుగును. అభిమానవంతులందరు విచ్చేయ బ్రార్థింతులు.

నల్లమల్లి కృష్ణస్వామి శ్రేష్ఠి బి. ఏ.

కంబర్ల రామమూర్తి బి. ఏ. యల్. టి.

గౌరవ కార్యదర్శి.

హజారం బిల్డింగ్స్, కాళికెట్టివీధి

1926సం॥ అక్టోబరునెల 21-వ తేది
గురువారము

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యసమావేశము

శ్రీకృష్ణశాస్త్రి

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య సమావేశమునందు హిందూదేశమునకు సరియగు స్థాన ముండజాలదని, సమావేశకార్యక్రమము చెప్పకనే చెప్పవచ్చును. కారణ మేమి? సామ్రాజ్యమునందలివివిధభాగముల ప్రతినిధులును, ఆయా రాజ్యములచే నెన్నికొనబడిన ప్రతినిధులు. వీరివెనుక ప్రజాభిప్రాయములు గలదు. దేశాభిప్రాయమును వీరు స్వేచ్ఛగ దెలుపగలరు. హిందూదేశస్థితి ఎటులున్నది? ఈదేశము తన ప్రతినిధుల నెన్నికొనలేదు. ప్రభుత్వమువారు నియమించిన ప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయమును నివేదించుట దుర్లభము. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము చేకూరువరకు ఇట్టి నిరర్థకపు ఆడంబరములను నిలిపివైచిన మేలుగ నుండును. మిగిలిన ప్రతినిధుల స్థితివేరు. హిందూదేశ ప్రతినిధులస్థితి వేరు. బర్మాను మహారాజుగారును, ఇండియామంత్రిగారును హైదరాబాద్ ప్రతినిధులుగ నియమితు లయిరి. బర్మాను మహారాజుగారికి ప్రజాభిప్రాయముపట్ల సానుభూతి లేదని తెలిసినసంగతియే. మామూలుప్రశంసావాక్యములదప్ప, వేరేమియు వీరు దెలుపజాలరు. రెండవవారగు బర్మో-హెడ్డు ప్రభువుగారు, సమావేశమునకు బోవుటకే పాల్పడలేదు. హిందూదేశ ప్రతినిధియున్నను లేకున్నను ఒకటని వారికి దెలియును. సహాయమంత్రి యగు విన్ టరుటనుగారిని, ప్రతినిధిగ బంపిరి. ఇట్టి ప్రతినిధులద్వారా హిందూదేశాభిప్రాయము వెలువడుట దుర్లభము. హిందూదేశమునకు ముందుగ స్వపరిపాలన మిచ్చినగాని, ఇంపీరియల్ సమావేశమున నిజస్థాన ముండదు. స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న ప్రజల యెదుట వీరేమని నిలువబడగలరు?

బర్మాను మహారాజుగారుగూడ తమదుస్థితిని గ్రహించకబోలేదు. హిందూదేశ ప్రతినిధులస్థితి వేరనియు, స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి అధినివేశ రాజ్యములస్థితి వేరనియు తాము గుర్తించినటుల మహారాజుగారు పలికిరి. అయినను తాము చేతనయినసహాయము జేసెదమని నుడివరి బర్మాను మహారాజుగారు చేయగలసహాయము గనుపించదు. ఇతర ప్రతినిధుల ప్రసంగములకును వీరి ప్రసంగమునకును భేదమును గమనింపవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయసమన్యను విచారించుటకై రాండుటేబిలు సమావేశమున కంగీకరించినందుకు, మహారాజుగారు వారి నెంతయు కొనియాడుటతో తృప్తిపెందిరి. విన్ టరుటను గారనలే మాట్లాడలేదు. అధినివేశ రాజ్యముల మంత్రులు తమ ప్రసంగములందు హిందూదేశమును ఉదాహరింపరయిరి. వారికి హిందూదేశ

మునంగతి వట్టేనా? అధినివేశ రాజ్యముల కింకను ఎక్కుడుమాక్కులు గావలయును. సామ్రాజ్యసమావేశమును ప్రారంభించుచు బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రి యగు బాల్ఫూరుగారు ఆకునకందని పోకను పొందని సంగతులను ఏకరువుబెట్టి తప్పించుకొన జూచిరి గాని, అధినివేశ రాజ్యమంత్రు లూరకుండ లేదు. 1887 వ సంవత్సరమున మొదటికల్కోనియల్ సమావేశముజరిగెనని బాల్ఫూరుగారు చెప్పిరి. అప్పటికింకను ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా, ఐరిషు క్రిస్టియన్ రాజ్యములు ఉద్భవించలేదట. విమ్మట నీమూడు రాజ్యములును స్వపరిపాలనమును సంపాదించెను. కాని, హిందూదేశ మిప్పటికిని పరాధీనముగనే యున్నది.

బాల్ఫూరుగారు రెండుచేతనే, హిందూదేశమునకు ఇంపీరియల్ సమావేశమున ప్రాతినిధ్యము మాత్రము లభించెనని చెప్పియున్నారు. కాని లాభమేమి? ప్రాతినిధ్యమున్నను లేకున్నను, ఒక్కరీతిగనే యున్నది. ఇంపీరియల్ సమావేశము తెల్లజాతులసమావేశమని చెప్పవచ్చును. రంగుజాతులవారు సమావేశ కార్యక్రమమును ప్రోద్బలపరుపజాలరు. బాల్ఫూరుగారు చెప్పవాక్యము లన్నియు శ్వేత రాజ్యములకేవలమే. స్వపరిపాలనమువ్యాపించి జాతీయచైతన్యము పెరిగినకొలదియు, వివిధరాజ్యములపరస్పరసంబంధములు మారజొచ్చె ననియు, క్రొత్తబంధములు వెలిగెననియు బాల్ఫూరుగారు నూచించిరి. అందు ముఖ్యము నునది, విదేశవిధానము. విదేశవిధానమును సామ్రాజ్యముతరపున ఇంగ్లండుమాత్రమే జరుపవలయునా, లేక అన్ని రాజ్యములును పాల్గొనవలయునా అనునది ముఖ్యప్రశ్న. ఈవిషయమై ఇదమిత్థమని జవాబుచెప్పక, సామ్రాజ్యమంతయు నేకీభావము జూపుచున్నదని మాత్రము బాల్ఫూరుగారు పలికిరి. సామ్రాజ్యరక్షణవిషయమున, ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవట. ఈ సందర్భమున ప్రత్యేకహిందూదేశ నాకాదశమును గూర్చి బాల్ఫూరుగారు వివరించిరిగాని, దీనివలన దేశమునకు విశేషలాభముండునని ప్రజలు భావించుట లేదు. వర్తకమువిషయమున సామ్రాజ్యాభిమానము చూపబడుచున్నదని, బాల్ఫూరుగారు పలికిరిగాని, హిందూదేశ మిట్టియభిమానము జూపుచో, తీరనినష్టము ననుభవింపకమానదు. హిందూదేశపుసరకులను అధినివేశ రాజ్యములు చౌకగ గొనుటయు, ఇతరదేశములసరకులు హిందూదేశమునకు చౌకగ దొరకకబోవుటయు, తటస్థించును. హిందూదేశము రాజకీయస్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నగాని, వాణిజ్యమువిషయమున సామ్రాజ్యాభిమానము జూపజాలదు.

ప్రపంచమునం దెల్ల సుస్థిరముగు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమే శాంతిరక్షణకు దోడ్పడగలదని బాల్ఫూరుగారికినమ్మకము గలదు. కాని, అందునిమిత్తము, సామ్రాజ్యమున ప్రబలియున్న ఆశాంతిని దొలగించుట యవసరము గాదా? శ్వేతేతరజాతులహక్కులను గుర్తించుట ముఖ్యము గాదా? సామ్రాజ్య సమావేశమున జేరినప్రజలు, శ్వేత ప్రాబల్యమును మాత్రమే వాంఛించుచున్నారు. ఆస్ట్రేలియా మంత్రియగు బ్రూసుగారు ముచ్చటించుచు, శ్వేత జాతుల సౌఖ్యమును ముఖ్యముగ కాపాడవలయునని కోరుటయే యిందుకు నిదర్శనము. అధినివేశ

రాజ్యములలో రంగుజాతులకనలే చోటులేకుండజేసి నచో వీరికి సంతృప్తి గలుగవచ్చును. బాల్ఫూరుగారు రెంత తప్పించుకొనజూచినను, దక్షిణాఫ్రికామంత్రి యగు హార్జిగాజుగారు, తమ యభిప్రాయమును మొగమోటమి లేకుండ తెలియజెప్పిరి. సామ్రాజ్యము స్థిరముగ నుండుటకు తగినయవకాశములు గలవాయని, హార్జిగాజుగారు రడిగిరి. సామ్రాజ్యము నందలి వివిధభాగములవారును సద్భావము జూపిన గాని, సామ్రాజ్యము నలువనేరదని వీరియభిప్రాయము. దక్షిణాఫ్రికావారు సామ్రాజ్యమున నివసించుటకిష్టపడినను, మిగిలినసభ్యులందరితో బాటుతమకు సమానస్థాన మొసగి, స్వేచ్ఛ నొనగవలయు నని, హార్జిగాజుగారు స్పష్టపరచిరి. వీరిభావమేమి? దక్షిణాఫ్రికాకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గలదు. ఎప్పుడువట్టిననప్పుడు సామ్రాజ్యమునువీడుటకు హక్కు గలదు. ఇట్టిహక్కును గుర్తించినయెడల, దక్షిణాఫ్రికా బుద్ధిపూర్వకముగ సామ్రాజ్యమున నివసించును. అటుల నివసించుటకు, ఇచ్చయే కారణము గాని, పరులబలవంతము గాదని హార్జిగాజుగారి తలంపు. వెనుకటి విషయములను పూర్తిగమరచుట కవకాశ మియవలయునని వీరు గోరు చున్నారు. సామ్రాజ్యసమావేశమునందు, అధినివేశ రాజ్యముల హక్కులను ఇదమిత్థమని నిర్ణయించుటయే, వీరి యభిమతము. ఇకముందు, ఎట్టి భయముగాని సందియముగాని యుండరాదని, హార్జి గాజుగారి యుద్దేశ్యము.

ఇట్టి ముఖ్యనిషయములను వదలి, నేషను ప్రతిక తెలిసినటుల, బాటలగూర్చియు, వాయు వాతలగూర్చియు, మార్కెట్టులగూర్చియు విచారించినమాత్రాన ప్రయోజన మేమి? వీరిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములద్వారా పరిష్కరించుకొనవచ్చును. సామ్రాజ్యమునం దంతయు దివ్యముగనున్నదని బ్రిటీషు మంత్రులు పాటబాడిలాభములేదు. సత్యమును గ్రహింప వలయును. పరాధీనజాతులస్థితి యటుండ, దక్షిణాఫ్రికా, కెనడామున్నగురాష్ట్రములెటుల ఆసంతృప్తిపెందియున్నవో గ్రహింపవలయును. సామ్రాజ్యమునందు తమ కీర్తిడు సమృద్ధము లేదనియు, తమ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసమానస్థితులను గుర్తించిన గాని నమ్మకమేర్పడదనియు, హార్జిగాజుగారు పలికిరి. సామ్రాజ్యము స్వేచ్ఛానివాసముపై నాధారపడవలయును గాని, బలవంత మనునది ఏమూలను గనుపింప గూడదని, దక్షిణాఫ్రికాతలంపు. హార్జిగాజుగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాది యగుటచే వారిట్టి సమన్యను ముందుకు తెచ్చుట సహజము. బ్రిటీషుమంత్రు లిందు కేమిజవాబిచ్చెదరో చూడవలయును. సర్ ఆస్ట్రేను ఛేంబర్లెనుగారు విదేశ విధానవిషయమునుగూర్చి ముచ్చటించెదరట గాని, వారిప్రసంగము ప్రచురింపబడదట. సామ్రాజ్యప్రజలు వినరాదుగాబోలు. హార్జిగాజుగారు పైకి దెచ్చిన విషయమునకు వీరు ప్రత్యుత్తర మియ ప్రయత్నించెద రనుటకు సందియములేదు. అధినివేశ రాజ్యములవారు ఎక్కుడు స్వేచ్ఛను గోరెదరని, పలువురకు తెలిసియేయున్నది. కాని సామ్రాజ్యసమావేశకార్యక్రమమునం దీవిషయములను చేర్చకుండుటలో, బ్రిటీషు మంత్రులు సంకుచిత భావము జూపిరి. లోకరోక్షు ఓడంబడికను అధినివేశ

రాజ్యము లంగీకరించనియెడల, అందలినిబంధనలు వారిని బాధింపవని, బ్రటిషువారిదివరకు దెలుపవలసి వచ్చెను. ఈవిషయమై భేదాభిప్రాయములు పొడ సూపియుండెను. కనడా రాజ్యము, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములతో నొకసందర్భమున ప్రత్యేక పుటాడంబడికను గావించుకొనెను. అమెరికాయందు, కనడానును ఏర్పెడును ప్రత్యేకరాయ బారులను నెలకొల్పెను. అస్ట్రేలియా ఇంగ్లండులో ప్రత్యేకప్రతినిధి నుంచెను. మొత్తముమీద అధిని వేశరాజ్యములు మాతృదేశమును పూజించుటతో తృప్తిజెందు దినములు గతించినవి. ఇంగ్లండుతో బాటు మిగిలిన రాజ్యములును సమానములే యని, ఇవిబహిరంగముగ చాటుచున్నవి.

లండనుటైమున్ ప్రతిక ఈసంగతి బ్రెటికివచ్చునని ముందుగనే యూహించినది. ఆంతరంగికవిషయములలో మాత్రము అధినివేశరాజ్యములు స్వాంత్ర్యము వహించి, విదేశవిధానమును ఇంగ్లండుకు వదలిపెట్టుట కంగీకరింపవలయునా అనునదియే ప్రశ్న. ఇంగ్లండు తనహక్కును మానుకొనునాయని టైమున్ ప్రతిక ప్రశ్నించుచున్నది. ఈప్రశ్నకు సామ్రాజ్యసమావేశమువారు స్పష్టమగుజవాబీయక తీరదు. అధినివేశరాజ్యముల యంగీకారముతో ఇంగ్లండు విదేశవ్యవహారములను కొనసాగించినను, అధినివేశరాజ్యప్రతినిధులు ఇంగ్లండులో స్థిరముగ నుండుట కేర్పాటు జరుగవలయు నని మాంఛెస్టరు గార్డియనున్ ప్రతిక గోరుచున్నది. ఇదివరకే స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న అధినివేశరాజ్యప్రతినిధు లింకను నెక్కుడు స్వాంత్ర్యమును గోరుట నిత గాదు. అధినివేశరాజ్యములకోర్కెలను బ్రటిషువారు చాలవరకు సఫలపరుపకమానరు. అధినివేశరాజ్యముల అదృష్టము గాంచి, హిందూదేశము దుఃఖింపదు. కాని హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యసమావేశమునందు స్థానములేదని, సువ్యక్తమగుచున్నది. హర్జిగాజుగారి యభిప్రాయములతో నేకీభవింపనివారుగూడ వారి దేశభక్తిని కొని యాడకమానరు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాభిప్రాయమును వారు ధైర్యముతో చెలిపిరి. హిందూదేశ ప్రజలకోర్కెల నటుల తెలుపగలవారు సామ్రాజ్యసమావేశమున గలరా? లేనపుడు, సామ్రాజ్యసమావేశమువలన ఇండియా కెట్టిమేలు గలుగును? భారతీయు లీసమయమున సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడి, అధినివేశరాజ్యములతో సమానస్థానము బడయుట యత్యవసరము.

యూరపియను సంఘము

యూరపియను సంఘకార్యదర్శియగు క్రాఫర్డు గారు నిన్నటిదినము పచ్చయ్యప్పహాలులో గావించిన ప్రసంగము, వారి సంకుచితాభిప్రాయములను వెల్లడిజేసెను. అన్నివిధములను ముందుకు వచ్చిన యూరపియనులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గోరి, ప్రజల హక్కుల కడ్డుదగులుటచే, ఇతరసంఘములవారు వీరి మార్గము ననుసరించుచున్నారు. దేశములో నేడు జరిగినకలవరమునకు యూరపియను సంఘమువారు మూలకారకులయిరి. ఇప్పటి కయినను ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమును వదలుకొనుటకు, క్రాఫర్డుగారిప్రపడుటలేదు. బ్రటిషువారు ప్రజలతో కలసిమెలసి తిరుగుచు, ప్రజాభ్యుదయమునకై

కృషిసలుపుచో అట్టివారియెడ దేశము విశ్వాసము చూపు ననుటకు సందియములేదు. హార్ని మెను ప్రభుత్వము దేశనేవచే ప్రజల గౌరవమునకు పాత్రులయిరి. దాదాభాయి నౌరోజీగారు పార్లమెంటుసభ్యులుగ బ్రటిషుప్రజలుగ నెన్నికొనబడలేదా? హిందూదేశమందలి యూరపియనులు సామాన్యముగ ప్రజల స్వపరిపాలనాశయమున కడ్డుపడుచున్నారు. అందుచే, వారు తమకు ప్రత్యేకరక్షణ గావలయునని కోరుచున్నారు. స్పెన్సీగారిపై దెచ్చిన కేసులో యూరపియను సంఘమువారు రెంత యార్భాటము జేసిరో దెలుపనక్కరలేదు. కూలీ మరణముల కేసులలో ప్రాసిక్యూషను జేయగూడదని వీరందురా? వీరినిదారోపణలను, బెంగాలు బీహారు ప్రభుత్వముల వారే గాక, ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగూడ నిరసింపవలసి వచ్చెను. న్యాయనిర్వాహణక్రమమునకు గూడ వీరు అడ్డుదగులుచున్నపుడు, భారతీయులు వీరి కెటుల తోడ్పడగలరు? యూరపియనుల ప్రతిష్ఠను నిలుపవలయునని క్రాఫర్డుగారు పలికిరి. కాని ఈ పడమున కర్థమేమియో వారు చెప్పజాలకబోయిరి. బ్రటిషుహక్కులను కాపాడవలయు నని క్రాఫర్డుగారు గోరుటచే, వీరి నిజోద్దేశ్యమును గ్రహింపవచ్చును. తాము పాలకులమనియు, భారతీయులు పాలితులనియు దలచునంతవరకు, యూరపియనులు దేశాభివృద్ధి కడ్డుపడుచుండురు. క్రాఫర్డుగారు ఆంగ్లో హైందవసంఘమును తమలో జేర్చికొనరు. వారిపై తమకు సానుభూతి గలదనిమాత్రము తెలిపిరి. బ్రటిషు పరిపాలనమువలన హిందూదేశము భాగ్యవంతులమయినదని, క్రాఫర్డుగారు మామూలు పాటబాడిరి. కాని, భాగ్యవంతులమయినదో, బీదదయినదో ప్రజలకు అనుభవపూర్వముగ దెలియును. శ్రభుత్వమువారు సమగ్రమగు ఆర్థిక విచారణను సలుపుచో గ్రహింపగలరు. హక్కు లీగారిటీవల ఇండియాలో పర్యటనము సలిపి, నేషను పత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసమున, హిందూదేశము బ్రటిషువారి పరిపాలనకు పూర్వమునకన్న సంపదయం దభివృద్ధి జూపలేదని స్పష్టముగా వ్రాసిరి. చెన్నపురి, కలకత్తా, బొంబాయి బోలు నగరములలో గొప్ప అంగడుల గాంచియు, మోటారుబండ్ల జూచియు మురిసి ప్రయోజనములేదు. పల్లెటూళ్లకు బోయి చూచిన నిజస్థితి తేటపడగలదు. హిందూదేశ పరిపాలనమున యూరపియనులు శాశ్వతముగ నిలిచియుండవలయు నని క్రాఫర్డుగారి తలంపు. బ్రటిషు ఉద్యోగులసంఖ్య తగ్గుచో, పరిలనము క్షీణించునట. లాయరు జార్జి గారి ఉక్కుచట్టపు సిద్ధాంతమునే క్రాఫర్డుగారును ప్రతిపాదించిరి. యూరపియను సంఘమువారు, హిందూదేశాభివృద్ధి నరికట్టి బూనుచున్నటుల క్రాఫర్డుగారి ప్రసంగముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. యూరపియను సంఘమువారు తమదృక్పథమును మార్చుకొనినగాని, ప్రయోజనములేదు. చెన్నపురి యూరపియను సంఘాధ్యక్షులగు సర్ మెక్డోగల్ గారు స్వరాజ్యపక్షమువారిని నిరసించి, జప్తిసుపక్షమువారిని ప్రశంసించిరి. జప్తిసుపక్షమువారు మొదటి నుండియు యూరపియనుసంఘమువారితో గలసి పనిజేయుటచే, ఈమాత్రము పొగడ్తను సంపాదించుట వింతగాదు. సర్ పానగల్ రాజాగారు క్రా

ఫర్డుగారికి వందనముల నర్పించుచు, యూరపియనులు సంస్కరణములను నిర్వహింప సంసిద్ధులుగ నున్నటులపొగడిరి. ఇకముందు యూరపియను సంఘమువారును, జప్తిసుపక్షమువారును ఎక్కుడు మైత్రితో కలసి బని చేయుదురని, యూహింపవచ్చును. ఇట్టి కలయికవలన ఉపద్రవము కలుగకుండుటకు, కాంగ్రెసుపక్షమువారి నధికసంఖ్యలతో శాసనసభలకం, జప్తిసుపక్షమువారికి ప్రజాప్రాతినిధ్యమున కవకాశమియకుండుట, ముఖ్యము.

అస్పృశ్యత

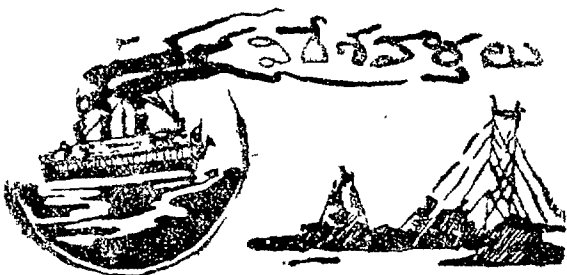
అస్పృశ్యుల నందరను మహమ్మదీయమతములో గలుపుకొనవలయునని, సింధుమహమ్మదీయ సమావేశములో తీర్మానింపబడెనట. హిందూమతమునుండి ఇస్లామతములోనికి వారిని గలిపినగాని అస్పృశ్యత దొలగదని, సభాధ్యక్షుడు పలికెను. అస్పృశ్యత హిందూమతమునం దంతర్భాగము గా నేరదు. హిందూమతముకన్నను ఎక్కుడు విశాలసిద్ధాంతములను సహనమును బోధించినమత మింకొకటి గనుపింపదు. అస్పృశ్యతానివారణకు హిందూమత మడ్డుపడనేరదు. అయినను, ఈదురాచారము చిరకాలమునుండియు వచ్చుటచే, హిందూమతము నకును అస్పృశ్యతకును అవినాభావసంబంధము గలదను దురభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. హిందూసంఘము బలపడి, హిందూమతము సహనమునకు బేరెన్నికగాంచవలయుననిన, అస్పృశ్యతాదోషమునెంతత్వరలో తొలగించిన నంత శ్రేయస్కరము. ఇతరమతసంఘములవారు, హిందూసంఘము నందలి లోపమును గ్రహించి, తమ సంఘములను బలపరుచుకొనజూచుచున్నారు. అస్పృశ్యులనబడు వారు మహమ్మదీయమతమునగాని, క్రైస్తవమతమున గాని చేరినయెడల, వారి అస్పృశ్యత తొలగిపోవుచున్నది. వారు ఫరిశుద్ధులగుచున్నారు. ఉన్నతజాతిహిందువులు అట్టివారికి అర్హస్థాన మిచ్చుచున్నారు ఇంతకన్నను అక్రమమువేయడమా? అస్పృశ్యత, సాంఘిక, మత, రాజకీయాభివృద్ధిలన్నిటికిని అడ్డుదగులుచున్నది. ఇకనైనను దీనిని తొలగించి, హిందూసంఘము విచ్చిన్నము గాకుండ జూచుట పరమధర్మము. నిమ్నజాతులయభివృద్ధి వారిహస్తములందేయున్నను, ఉన్నతజాతులవారు నిర్వహింపవలసిన కనీసధర్మము అస్పృశ్యతానివారణము. ఇతరవిషయము లటుండ, భూతదయనిమిత్తమయినచు, హిందువు లిట్టిమచ్చనుమాపుకొనుట యవసరము.

భారతదేశపు రైల్వేల ప్రశంస

దక్షిణాఫ్రికారాయబారుల నాయకుని లేఖ

సిన్హ, ఆక్టోబరు 20:—భారతదేశమునందలి రైల్వేలు అద్వితీయములని దక్షిణాఫ్రికా రాయబారుల నాయకుడగు గాల్ జేయర్సుగారి యభిప్రాయము. లేయర్సుగారు రైల్వేల ఛీఫ్ కమిషనరు సర్ క్లెమెంటు హిండ్లేగారి కొక లేఖన ప్రాయము నిటుల చెప్పిరి:—

“నేను నా పక్షాభ్యుదయముల మీకును మీద్యాల మీరైల్వేల యేకేయ్య అందరకును భారతదేశములో మేము ప్రయాణముజేసిన రైల్వేలన్నిటియందును మాయెడ జూపిన యాచార్య విశేషములను, నైపుణ్యముతో నెక్కడికక్కడ ప్రాయోగములను తగినటులేసిన యేర్పాటులను మేము మృత్యుజ్ఞతా ప్రకంపను దెలుపగోరెదము. భారతదేశమున మీరైల్వేలతో కొద్దిమాత్ర మనుభవము గల్గినను అవి అద్వితీయములని చెప్పగలము. అందులకు మీరు గర్వపడవచ్చును.” (ఆ. ప్రె.)

సామ్రాజ్య సభ

అంతర్జాతీయ సామ్రాజ్యవర్తకమును

పరిపాలన చేయునట్లు

అధికారమును యభివృద్ధిజేయునట్లు

దోమనియను ప్రతిపత్తిని సమర్థించుట

బర్మాను మహారాజుతో బాటు వింటర్ట్ ప్రభుత్వగూడ ఇండియాను అంతర్జాతీయ నిన్న ప్రారంభమైన సామ్రాజ్యసభకు భారతదేశ ప్రతినిధిగా జోయెను.

సార్వభౌమమునకు విశ్వాసమును దెలుపు సంక్షేమమును చదివినవిమర్శకుల ముందు జరుగవలసిన సభల కార్యక్రమము సేర్పాటు చేయుటకు పూనుకొనిరి.

బాల్వినుగారు

ప్రతినిధులను ఆహ్వానించిరి ఇదివరలో జరిగిన సభలను గూర్చి చెప్పిరి. అంతర్జాతీయ సామ్రాజ్యసభల మార్పును చెప్పిరి. సామ్రాజ్య అంతర్జాతీయ విధానము నంతయును సంబంధించి విషయములను చర్చించెదరు. దోమనియను, మాతృదేశము స్నేహపాత్రములచే గాఢముగ విరివలెనని చర్చించెదరు. రాక బాకలకువలెను ప్రయత్నముల నాలోచించెదరు. వర్తకాభివృద్ధి ఆర్థిక పరిస్థితులను బాగుచేయుట మున్నగువాటిని ఆలోచించెదరు. సభ జరుగవలసిన కాలము సహకారము సల్పవలెననిరి.

అస్ట్రేలియా ప్రధానామాత్యుడు, బ్రూసుగారు సామ్రాజ్య వికాసమును గూర్చి హెచ్చరించిరి. సామ్రాజ్యమును కామెన్వెల్త్ ఆఫ్ నేషన్సుగ నుంచవలెనని (అన్ని జాతుల ప్రభుత్వము) వార్తాజాననేనని నడిచెను. దోమనియను ప్రతిపత్తిని గణగ జేయవలెననిరి.

ఇండియాతరపున సహకారము నిచ్చెదమని అభయమున గురు బర్మాను మహారాజుగారు దక్షిణ ఆఫ్రికా రాయబారిని ఆహ్వానించుచు రాబోవు దక్షిణ ఆఫ్రికా సభ ఒక దక్షిణ ఆఫ్రికాతోనే గాక సామ్రాజ్యమంతటితోను స్నేహము సేర్పాలు జేయవలెననిరి.

రుగ్బీ, అక్టో 19:—సామ్రాజ్యసభ నేటియందయము ప్రారంభమైనది. 1907 మొదలు ప్రారంభమైనది. సామ్రాజ్య సభ. ఇది తొమ్మిదియవసభ.

ఈ సభలో గొప్ప ఫలితములు చేజూరనివో ప్రజలు ఆశాభంగులగుదురు. ఈసభ చాల అధికారముతో గూడుకొన్నది.

దోమనియను ప్రతిపత్తిని నిర్ణయించుట, సామ్రాజ్య సంరక్షణము రాకబాకల మార్పులు విదేశ వ్యవహారములలో దోమనియనుతోను ఆలోచించుట మున్నగు విషయములను గూర్చి ఆలోచించెదరు.

క్రిందటి సామ్రాజ్య సభ అడిగి దోమనియనులకు ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము లిచ్చు ఏర్పాటులు జరిగెను. లోకలో ఒడంబడిక ప్రకారము దోమనియనులు ఆడంబడికను అంగీకరించి నగాని గ్రేటుబ్రిటను మీద బహుభారములు దోమనియనులను బాధించువు.

1923 సభా తీర్మానము ననుసరించి యునైటెడ్ స్టేట్సుతో కనడా చేపలు, మత్స్యములు మున్నగువాటిని గూర్చి ఒడంబడిక చేసికొనెను. కనడా విరివి ప్రాంతములలో తిను మంత్రులను నియమించిరి. రాచకేయ వ్యవహారములందు బ్రిటిషు విదేశాంగ విధానమున పాల్గొనుటకు ఆస్ట్రేలియా ప్రయత్నించెను.

దోమనియను ప్రతిపత్తి

మైక్లు ప్రెత్రిక్ ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— దోమనియను ప్రతిపత్తిని గూర్చి అంత తీవ్రముగా భిన్నాభిప్రాయములేదు. వాటిని సభ జాగ్రత్త విమర్శించవలెను. సభలో బయలుదేరు ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పవలెను. సమాన ప్రతిపత్తిని గూర్చి చర్చించినంత మాత్రాన ప్రయోజనము లేదు.

మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయము

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య విదేశాంగ వ్యవహారములను గ్రేటు బ్రిటను దోమనియనుల సమర్థిని సంపాదించి సంగతిసందర్భములన్నిటిని దోమనియనులకు దెలుపుచు వ్యవహరించవలెను. గ్రేటు బ్రిటను దోమనియనుల వైఖరి స్పష్టముగ గ్రహించవలెను. దీనిని జేసిన సాధించవచ్చునో సభివారే నిర్ణయించవచ్చును, కాని పూర్వమువలె గాక ఇప్పుడు ముందడుగువేయుకాలము పరిచక్షుమైనది.

ప్రధానామాత్యుని యువన్యాసము

సార్వభౌమ దంపతులకు ప్రభుత్వ తీర్మానమును గా వినిచిరి.

మాన్సి, కర్ణాట ప్రభుత్వ మరణములకు ఎగయరు ఇట్లు బాల్వినుగారు నడిచిరి. చాలకాలమునండి సామ్రాజ్యసభలు ప్రయోజనకారులకే లేవనమన్నారు. 1887 లో మొదటి అధినివేశసభ జరిగెను. అప్పుడుగూడ చాలవరకు సాధించిరి. 1889 లో ఆస్ట్రేలియా కామన్వెల్త్ జేరు. దక్షిణ ఆఫ్రికా విరివి ప్రాంతములను తిప్ప మిరితిర గొప్ప విషయములు ఆసభలోరా నేలేదు. చర్చించనే లేదు. ప్రస్తుతసభలో అట్లా జరుగదు. సామ్రాజ్య అంతర్జాతీయ విధానమునంతను గూర్చి ఏర్పాటులు జరుగును.

దోమనియను, మాతృదేశము ఆన్వేషణముతో మెలగు మార్పులను చదవెదరు. తీరకబాకలకు ఎక్కువసౌకర్యము లందునులు ఆలోచించెదరు. వర్తకాభివృద్ధి, ఆర్థికాభివృద్ధినిగూర్చి చర్చించెదరు. దోమనియను ప్రధానామాత్యులు విరివి ప్రాంతములను ప్రాంతములను బర్మాను మహారాజు, కర్నలు ఆమెరిగారు గూడ మాట్లాడిరి.

దోమనియను ప్రధానామాత్యులకు తంతియాలముగన, తుపాలద్యారాను లండనులో జరుగుచున్న విషయములను దెలుపుచుండివలెను వ్యయముగ ముఖముఖిని చర్చించుట సమంజసమో కాదో ఆలోచించవలసియున్న దనిరి.

వర్తకాభివృద్ధి

ప్రతి ప్రభుత్వమువారును అంతర్జాతీయ వర్తకమును అభివృద్ధిజేయుటకు ప్రయత్నించవలె ననిరి.

అందరును గలిసి సహకారముతో మెలగిన, ఘనకార్యముల నన్నిటిని జేయవచ్చును.

విశ్వత, స్వాతంత్ర్యము, ధర్మము

ఇండియాలో రాయలు ఇండియను నౌకాదళము నెలకొల్పించుటకు బాల్వినుగారు రెండయు ఆహ్వానించిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మంతయు వికాసముతోడను, స్వాతంత్ర్యముతోడను ధార్మికచింతతోడను ప్రవర్తించవలె ననిరి.

రేపటి సభలో విదేశాంగవిధానమును అంతకు సరే అర్థిక చాంబర్లకారు చర్చించెదరు. చాంబర్లను గారి యువన్యాసమును ప్రకటించెదరు.

సామ్రాజ్య విశ్వతనుగూర్చి బ్రూసుగారు చెప్పిరి:— సామ్రాజ్యసాధనసంపదను సరిజాముట శ్రేయములులను అనుకూలముగ వ్యాపింపజేయుట జరిగినవో నేడు బ్రిటిషు ప్రజల నెదుర్కొను గొప్పసమస్యలు ఆర్థికమును. ప్రాపంచిక సమస్యలను పూరించినవార మగుదుము. సామ్రాజ్యవర్తకము క్రియారూపమును దాల్చునటుల జేయవలెను. ఈ విషయమై ఈ సభవారు మార్పును జూపెదరని గంపెదాశతో సామ్రాజ్యమంతయు ఎదురుజూచుచున్నది. సామ్రాజ్యసభ జీవించిన సామ్రాజ్యమునకు భయముండదు. సామ్రాజ్యసభ సామ్రాజ్యమును అంతకు ఒకటిగ జేయుగల్గును. ఈ విషయమై ఈ సభ వారు దారినిజూపలేదు సామ్రాజ్యసభ భగ్నమును మాటచే. సామ్రాజ్య వికాసమును సామ్రాజ్యభివృద్ధికిని లాభముగ దారిని జూపవలెను. దానికి మహాద్భావము, నిజమైనకాంత యున్నవో సాగును.

ప్రతిపత్తి

సామ్రాజ్యము శాశ్వతముగ నిలబడు సాధనము లున్నవో లేవో కనుగొనవలెనని వార్తాజాననేనని నడిచెను. దీనికి మూలాధారము అందున్న ప్రజలనుపూర్ణముగా. సామ్రాజ్యము నిలబడవలెనన్న స్వాతంత్ర్యముగల జాతుల రాజ్యముగ నుండవలెననిరి. నేడురేపు గూడ మెలకువతో పనిచేయునటు లుండవలెను. దక్షిణ ఆఫ్రికాను అంతర్జాతీయముగ గుర్తించిరేని నిండు విశ్వాసమును సామ్రాజ్యమునందు జూపును. మండెట్టి భయములు లేవనడునటుల దోమనియను ప్రతిపత్తి గుర్తించవలె ననిరి. నిండుముననుతో ప్రయత్నించిరేని అందరికిని తృప్తి కరముగ వ్యవహారము కుదురు ననిరి.

భారతదేశము

సామ్రాజ్యప్రతిపత్తిదేశములను గలుపు వంతెనవంటిది

లండన్, అక్టోబరు 19:—సామ్రాజ్యసభలో బర్మాను మహారాజుగారిట్లు చెప్పిరి: బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములో భారతదేశము తనస్థానమును గర్వపడుచున్నది. సామ్రాజ్యములోనే చేరి యుండుటకు భారతదేశము గోరుచున్నది. ఇది నిస్సంశయము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము, ఆసియా, యూరపు నాగరికములకు జంటను గల్పించుచున్నది. సామ్రాజ్యప్రతిపత్తి ప్రజలకు వంతెనవంటిది. శాంతి నెట్లు స్థాపించెనో జాతిద్వేషమునుగూడ తగ్గించవలెను. ప్రపంచమంతటను సామ్రాజ్యభావమును కలుగజేయవలెను. భారతదేశము ఈసంబంధము చెడకుండ నిలబట్టు సంగల్పించుకొన్నది. భారతదేశముగూడ తనయభివృద్ధినిగోరుచున్నది. సామ్రాజ్యములో తనపాద్యతను గూడ వహించుటకు పాటుబడుచున్నది.

సామ్రాజ్యరక్షణము

చాలకాలమునండి ఇండియా సరిహద్దులు దండయాత్రలకు లోనగుటచే తక్షణము భూమిమీదను, నైమానిక సహాయముచేతను గాపాడుట అత్యవసరమైనది. సామ్రాజ్యములో ఇతరదేశములకుంటే ఇండియాలో రక్షణము అత్యవసరముగ గావలసియున్నది. ఇండియా భార మెక్కువగుచున్నది. తన గొడవ యలుండ సామ్రాజ్యరక్షణమే ముఖ్యమని ఇండియా భావించుచున్నది. సామ్రాజ్యమునకు ప్రమాదముగల్గిన ఇండియా యావచ్చుకొని భారపోసి తోడ్పడును.

ఇండియాసముద్రప్రయాణములకు, రాకబాకలకు బ్రిటిషు నౌకాదళముమీదనే ఆధారపడవలెను.

అంతర్జాతీయ వర్తకము సభివృద్ధిజేయుటకు భారత ప్రతినిధులు అంగీకరించిరి.

ఇండియా గూడ తన సాధనసంపదను అభివృద్ధి జేసికొనుచున్నది. నుక్కూరుదామును గట్టిరి. దీనిచే క్రొత్తగ 4000000 ఎకరముల నేల సాగుబడి యగుచున్నది. ఈ వర్తకపు సంబంధములు రాజకీయ ఆర్థికవిషయములకు గూడ తోడ్పడగలవు.

ఇండియా దోమనియనులనుండి వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు, వర్తకము, వాణిజ్యము మున్నగువాటియందు నేర్పుకొనవలసి యున్నది. సామ్రాజ్యములో ఉన్నత స్థానమును సంపాదించుట కిది యవసరము. ఇది బ్రిటిషు ప్రజల సమ్మాద్యావముతో గూడుకొన్నది. వారి ఇష్టమున్న నెరవేరును. ఇది నెగ్గనేని ఆ దంకయు బ్రిటిషువారి ప్రభావమే యనవచ్చును. ఆఘనత బ్రిటిషుజాతిదే. అందుచే ప్రతిభారతీయుడును ఇంగ్లండుతో సంబంధ మున్నందులకు గర్వపడవలెను. ఇంగ్లండుతో సంబంధమున్న నే గౌరవము భాగస్వామి భారతీయులు బ్రిటిషు కామన్వెల్త్లో నుందురు. మహాద్భావముతో భారతప్రతినిధులు సభకువచ్చిరి. ఒకరినొకరు దెలిసికొన్న చిక్కులన్నియు సడలిపోవుచు. సామ్రాజ్యక్షేమము స్థిరమగును. అయ్యది సామ్రాజ్యమునకు అంతయు ప్రాణాధారము.

సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులు

సామ్రాజ్యపత్రికా సంఘమువారు విందుజేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టోబరు 21:—సామ్రాజ్య పత్రికా సంఘమువారును, ఇతర పత్రికలవారు సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు విందుసగిరి నేడు. బర్మాను ప్రభుత్వ అధ్యక్షులను పోషించెను. చాలమందివచ్చిరి. ఒక్క హర్ది జాగుగారు తప్ప తిక్కిన ప్రధానామాత్యులందరును వచ్చిరి. వార్తాజాగుగారు విందులకు విస్తారముగబోవులేదు. ఇండియాలో పత్రికాసంఘము విశ్రమముగనున్నది. ఆంగ్లేయులు భారతదేశ లాభమునకు తేమమునకు నేవజేసి భారతదేశమును ఉద్ధరించినగాని ఇంగ్లండు తనవనిని జేసినదని చెప్పటకు వీలులేదని బర్మాను మహారాజు గారనిరి. భారతీయుల కట్లు తోచినగాని లాభములేదు. యుద్ధ సమయమున ప్రజలు తమగర్వమును గుర్తించి నిర్వహించినటుల పత్రికలు ఎంతయు ఘనసేవజేసె ననిరి. ఇండియాలో త్వరలో సామ్రాజ్యపత్రికాసమావేశమును జరిపెదరుగాక యని కోరిరి.

లాయిడ్ ప్రభువు

బుధవారము మధ్యాహ్నము సామ్రాజ్యసభకు వచ్చెను. ఈసభ పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రకటించిరి.

స్వరాజ్యవాదుల ఎన్నిక విజయము

ఇండియాకు గనులపనివాండ్ర సానుభూతి

అండకా, అక్టోబరు 17:—గనులసంఘము తరపున స్వరాజ్యవాదుల నాయకుడగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి కుమ్మక్కగా రిట్లు తిరిగిచ్చిరి. దయతో మీ రంపిన సందేశమునకు సందకసహస్రములు. గనులపనివాండ్రి ప్రతిభను తీవ్రసంరంభముతో మునిగియున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులందు గనులపనివాండ్రి భార్యల పిల్లల సహాయము శక్తివంతమైన తేక మీరందరకు సహాయము చేయవలెను. ఈ రూపముగ బాధించబడుచున్న మీకును మాపనివాండ్రికును సంబంధము బలపడునటుల జేయుదు. మన ఇద్దరికి ప్రతికూలరసవారిని జయించుటకు ఇది తప్పక తోడ్పడును.

రాజ్యపు ఎన్నికలయందు మీకందరకును విజయ మగు గాక. మీ నాయకత్వమున భారతీయులు ఆర్థికమోక్షమును గలుగజేయు పక్ష మొకటి ఏర్పడుగాక.

మీగుండూ, ఫ్యాన్ల పుత్రికగూడ మాగనుల పని వాండ్రి విజృంభి ప్రకటించినందులకు సందకముల సర్పించు చున్నాను. (ఫ్యాన్ల)

ఆస్ట్రేలియా వండ్రి

ఇండియాతో ఆస్ట్రేలియా తన పండ్లను బంపి లాభకర ముగ వర్తకముజేయుటకు విలువనుని సామ్రాజ్య పార్లమెంటు రాయబారి ఎంబులించెట్టిగా రనుచున్నాడు. భారతీయులు ఎక్కువదబ్బుపెట్టి కొనకేరు గాన ఆస్ట్రేలియావారు తమఫలము లను చవుకగ విక్రయించిన బాగుండును. పండ్లను కావలసినంత గిరాకీ యున్నచో ఇండియాప్రభుత్వము, రైల్వే యధికారులను పండ్లను నిలువజేయుటకు చఫతి చేర్పాటు జేసెదరనిరి.

ఈజిప్టులో ప్రత్తి పండించుటకు ప్రభుత్వమువారు 4000000 పౌనులను బడ్జెట్టుచున్నాడు.

ఆలక్ కోభంగానికి సామ్రాజ్యవై మానికొట్టెట్టి జేసిన సేవకు మెచ్చి బ్రాహ్మసంఘమువారు బంగారుపతకమును బహుమతినిచ్చిరి.

(ఫ్యాన్ల) - జర్మనీ సచార్యకు కొన్ని ప్రతిబంధకము లేర్పడుచున్నవట.

రామచంద్ర రావు పంతులుగారి అభ్యర్థిత్వము

బలపరచుటకై రాజమండ్రిలో బహిరంగసభ

రాజమండ్రి, అక్టో. 21:—రాజమండ్రిపాఠశాల నిన్నటి దినమున వీరేశలింగరెవంతులు చొనుహలతో దివాన్బహు దూర్ మోసర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకై పల్లెటూ ప్రాసిక్యూటరు దివాన్బహుదూర్ సి. వెంకటాచలం పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమై. మొత్తము సమావేశమైన శుభవిమండిలో రాదాపు అందరను కాంగ్రెసువారే. యస్. యోగానందరావుగారును సర్. కె. వి. రెడ్డిగారి ఏజెంటు పండిత గానాల రామమూర్తిగారును శక్తిను సార్వస్వలలో ప్రముఖు లొక్కడను రామచంద్రరావుపంతులుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి (స్వ. శ్రేణి)

తెనాలి డి. మునసపు కోర్టులో

O. P. No. 44/1926.

పిటివనరు:—గుండపునేని భ్రమరాంబ సాకికొ నరహా పురం ఆగ్రహారం.

కాంటరు పిటివనరు:—కన్నెగంటి పున్నమ్మ వస్త్రాలాలు.

పిటివనరు భర్త గుండపనేని రత్నిమ్మ చికిబాయివం దుత్తు ఆమెభర్త తాలూకు లొకులపల్లె రామన్న బాకీలు వసూలు పరుచుటకు వారసత్వపు సర్టిఫికేట్ యిచ్చించనని పిటివనకా కాఖలుచేయున్నది. అందునిమిత్తము ఆక్షేపణ చెప్పటకు 25-10-26 తేదీ బాయిదా జేసినారు. ఆక్షేపణపన్న వారు అక్టోబరు 11 నుంట్లల్ని కోర్టువారి యెదుట హాజరై ఆక్షేపణ తెలుపవలెను.

యల్లంరాజు వెంకటసుబ్బారావు, ప్లీడరు.

టారిఫుబోర్డు

సర్. పి. థాకూరుదాసు సాక్ష్యము

బొంబాయి, అక్టోబరు 20:—నోయసుగారి ఆధ్వర్యమున టారిఫుబోర్డు సేదు సమావేశమై సర్. పి. థాకూరుదాసు సాక్ష్యము దీసికొనెను. ప్రపంచమందలి నేతపరిశ్రమ పోటీకి బొంబాయిలేవు సంత్రావ్యముగ గరియరుచున్నదని సాక్షి చెప్పెను. నేతపరిశ్రమయందు మాంద్యపరిస్థితులు యిచ్చట మిక్కిలి తీవ్రముగనుండును. భారతదేశపు కరంశిత్వ నిర్వహణ మా మాంద్యమునకు నిరంతరమైన కారణముగ నుండవచ్చును. కరంశిని చెల్లించుట తగ్గింపుల కొన్నివిలులకు పరపతి తగ్గి పోవుటకు కారణమును. 18 పెన్నీల మారకపురేటు వలన ప్రజల కొనుబడికి తగ్గిపోవుచున్నదనియు, తమూలమున పరిశ్రమ భార్యభివృద్ధి కాశనగుచున్నదనియు అభ్యర్థనకు థాకూరుదాసుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. కార్మికుల జీతమును తగ్గించుటకు సాక్షి 16 పెన్నీల మారకపురేటు సిఫార్సు జేయుటలేదు. దేశక్షేమాభివృద్ధి గోరి తాను 16 పెన్నీలరేటు కావలయునని గోరుచుండెనని సర్. పురహాత్తమ దాసుగారు చెప్పిరి. 18 పెన్నీల మారకపురేటు కాశ్యతముని యెంచినయెడల కార్మికుల వేతనము తగ్గించవలయునని అభ్యర్థన ప్రశ్నించెను. బంగారము గొనుటయందు రూపానువిలువ పెంపుటచే కార్మికుల వేతనము చాలవరకు తగ్గించవలయును. కాని కార్మికులకును సామాన్యార్థమున లడాకీలేకుండ యెంచినవరకు తగ్గింప సాధ్యమో విచారించవలయును. స్థిరపరులచే లడాకీ తీవ్రముగ జేటసింపును. 18 పెన్నీల మారకపురేటు గురించిన ఫీర్డులు ముఖ్యముగా సర్దుబాటుజేయు కాటమున సంభవించునని సాక్షి గుబ్బా రావుగారికి సమాధానమిచ్చెను. కాని పెక్కువస్తువుల ధరలను బట్టికాడ సర్దుబాటు సంత్రావ్యముగ జరుగుట దుష్కరమని దోచుచున్నది. సర్దుబాటుటకు కాలకాలము బట్టును. 18 పెన్నీల మారకపురేటువలన యివినరక విలులు తరిశ్రమకు నష్టము గలుగుచున్నదని సర్. థాకూరుదాసు గారు నుడిచిరి. పరిస్థితులు కలకాపులగముజేసి ఆధ్యాత్మసిక్తికి చెప్పినవీధి దేశక్షేమాధ్యమై 18 పెన్నీలరేటు రద్దుజేయవలయునని గవర్నరు మొందువారు ప్రకటించెదరు. 18 పెన్నీలు మారకపురేటుగజుంచి పరిశ్రమలకు రక్షణయు యిచ్చుటచే మారకపురేటు భారతదేశక్షేమమునకు వినాశకర మైనదని అంగీకరించుటయని సర్. పురహాత్తమ దాసుగారు వదించిరి. ఏమైనా కన్నీర్లు తుడిచినట్లుగా తాతా స్టీలుకంపెనీకి కిచ్చునట్లుగాక ప్యానలుపూర్వముగసంపూర్ణరక్షణయు మిల్లు కరిశ్రమకు ఒకంగజలయునని థాకూరుదాసుగారు వివృతము జేసిరి. మాంద్యపరిస్థితుల పెద్దొక్కరుటకు బెర్లియము మిల్లు యజమానులవలె బొంబాయి మిల్లయజమాను లేవియైన యేర్పాట్లు గావించుట సాధ్యము గాదాయని అభ్యర్థనకు సాక్షి అడిగెను. బెర్లియములో సాగ్యమైనవి యిండియాలో సాగ్యముకాకపోవచ్చునని సాక్షి నుడివెను. బెర్లియము జేతనము స్వరాజ్యము ననుభవించుచున్నాడు. భారతీయులకట్టి ప్రభుత్వములేదు. 18 పెన్నీల మారకపురేటేయివినయముకాటుచున్నది. ప్రస్తుతపు భారతదేశ పరిస్థితులకు మేజేజింగువీజెం నిర్ధానమే బహు అనుకూలముగ నున్నదని సభ్యులు అడిగిన కురి కొన్ని ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. మేజేజింగువీజెం విధానమే జేసియెడ బొంబాయిలో ముప్పది మిల్లులు దివాలా దీసియుండెడివి. తగినంత రక్షణయు మిల్లుపరిశ్రమ గావలయునని కోరుచున్నదనియు, మిలిమిరిన లేక అమితముగ రక్షణయు గోరుటలేదనియు సాక్షి చెప్పెను. అట్లు గోరకపోవుటకు గారణము సాక్షి ఎరుంగను. గవర్నరు మొంటు అంగీకరింపడు. మారకపురేటు సరిగజేసినాని బోర్డు ఏమి సిఫార్సులు చేసినను పరిశ్రమకు లాభకారిగనుంజుటయని సర్. పురహాత్తమ దాసుపత్తెను. మారకపురేటు సరిచేయుడు, అప్పుడు రక్షణయు భారతదేశమునకు లాభకారిగ నుండును.

తాతా అండు సన్యులిమిటెకు తాలూకు బి. ఎఫ్. మదనుగారిని బోర్డు తనవంతరము విచారించెను. సర్. పురహాత్తమ థాకూరుదాసుగారు ఏమార్గము ప్రొక్టింగ్ తప్పగనే అవలంబించి మదనుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. (అ.ప్రె.)

వజ్రగుళికలు

20 మూత్రల డబ్బి వెల రూ. 1-0-0

భామపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తప్రక్షయ సరముల పటుత్వమును కారణములు, రక్తప్రక్షయ పంచిత ఆరోగ్యమునకు మూలము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు. బొంబాయి.

వాతావరణస్థితి

1926 నవంబరు 21-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంభవించు వర్షము
గోపాల్ పూర్	90.0	68.8	...	4.71	1.40
విశాఖపట్టణం	91.8	70.9	...	8.44	1.62
కాకినాడ	89.8	68.7	...	4.26	0.85
మచిలీపట్టణము	90.8	72.2	...	8.60	1.51
కర్నూలు	98.4	67.9	...	0.78	1.89
బళ్లారి	91.2	67.6	...	2.78	0.10
అనంతపురం	3.00	+ 0.68
కడప	91.6	71.6	...	2.09	1.42
నెల్లూరు	90.6	72.9	...	4.20	0.35
మద్రాసు	90.8	69.8	...	4.30	2.21
కడపూరు	90.2	75.2	...	5.70	+ 0.12
నీలము	88.1	70.0	...	2.23	2.77
కొయంబూరు	85.1	70.9	...	5.11	+ 0.88
తిరుచనాపల్లి	90.9	75.8	...	4.92	0.16
నాగపట్టణము	90.5	79.1	...	5.00	+ 0.66
మధుర	88.8	78.8	0.06	5.62	+ 0.58
పొంబే	89.8	78.9	...	6.09	0.80
తిరునెల్వేలి	5.47	+ 1.04
తిరువేలూరు	82.1	74.4	0.72	5.62	1.06
కొచ్చిన్	87.3	75.6	0.02	11.13	+ 2.13
కాలికట్టు	87.8	78.5	0.81	8.57	+ 1.18
మంగళూరు	87.7	73.5	...	12.91	+ 7.58
తెలంగాణ	84.2	68.6	...	5.86	+ 1.23
మెరకా	76.4	61.4	...	7.32	+ 0.85
కొడెకనాల్	60.0	43.4	0.65	8.54	+ 2.21

సర్కారులు:—మేఘములు పలుచగున్నవి. అద్విత తక్కువ. పగటికేడిమి 2½ నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రి వేడిమి 8 నుండి 6½ డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్లు:—మేఘములు తక్కువ. అద్విత తక్కువ పగటికేడిమి కర్నూలులో 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 నుండి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్ణాటకము:—మేఘములు పలుచగున్నవి. నెల్లూరులో వాతావరణములో తేలిక తక్కువ. కడపూరు, మద్రాసులో పగటికేడిమి 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

మలబారులోను, కొండలందు తప్ప తక్కినచోట్ల వాతావరణము అనుకూలముగ నుండును.

ఏ. ఏ. నారాయణఅయ్యరు,

సహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

ప్రొద్దుటూరు - ఓటర్ల మహాసభ

ఈ నెల 28 తేదీ ఉదయం చెన్నపురి క్వారేషన్ ప్రసిడెంటుగారగు శ్రీయుత సామి వెంకటాచలంశ్రేష్ఠి ఎం. ఎల్. సి., గారు దేవయవరిశ్రమసభను జరపుటకై వచ్చెదరు. అచేదినము ఉదయము 9 గంటలకు జన్మలమును సకువచ్చి జన్మలమునుగూడ జరుగు “ఓటర్ల” మహాసభలో “కాంగ్రెసు - ఎన్నికలు” అను విషయమునుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. వారి వెంట కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల శ్రీయుతులు కె. కొటిరెడ్డిగారును, ఎ. పరకు రామారావుగారునుకూడా వచ్చి ఓటర్ల మహాసభలో ఉపన్యసించెదరు. ఓటర్ల సభ ముగిసిన వెనుక ఎల్లరు మరల ప్రొద్దుటూరుకు పోయి దేవయవరిశ్రమసభసమూను జరిపి అనల జన్మలముగూడ ప్రొద్దుటూరు తాలూకా ఓటర్ల మహాసభలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. గుమారు అరువేల ఓటర్ల సమావేశమగును. పరిశ్రమల ప్రదర్శనము జరుపుటకును శ్రీయుత వెంకటాచలంశ్రేష్ఠి గారికి మనఃపూర్వముగా స్వాగత మివ్వవలయును ప్రొద్దుటూరు వర్తక సంఘమువారు తగయేర్పాటులను అమిత్వాత్మకముతో జరపుచున్నారు. (ఆంధ్రప్రదేశ్ విలేఖరి)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ

సెనెటు సభ

విశ్వవిద్యాలయ పరిశీలనసమితి మొచ్చియుట

విశ్వవిద్యాలయ సైనికదళమునకు గ్రాంటు.

సేటివీరచర్య

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ సెనెటుసభ తేటి ఉదయము 12 గంటలకు సెనెటు భవనమును సమావేశమైనది. చైర్మన్ బాన్సులూరు సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయకులుగా ఆధ్యక్షత వహించిరి. మునుము 75 మంది సభ్యులు సభకు హాజరైరి. సభ సమావేశమైన వెంటనే ప్రశ్నోత్తరములు చర్చింపబడెను.

ప్రశ్నోత్తరసంకరము సభ్యులు తీర్మానములను చర్చించిరి. 1925-26 సం॥ నకుగాను, రిజిస్ట్రారుకు, ఆర్థికశాఖలపై 1926-26 సం॥పు ఆయవ్యయపట్రికయందు ప్రత్యేకింపబడిన సొంతమున కధికముగ వెచ్చింపబడుటచే అట్లు అధికముగ వెచ్చింపబడిన ధనము శాంక్షనజేయుటకు సెనెటు వారంగీకరించుచున్నారని ఆన ఉపపాదనకు కే. వి. క్రిష్ణస్వామి అయ్యరుగారు ఉపపాదించిరి. ఉపపాదన బలపరుపబడి అధికసంఖ్యకలకే అంగీకరింపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయపటాలము

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ పటాలముయొక్క పరిపాలనాధికారియొక్క కోరికపై ఫీసంతునండి పటాలపురిధిగాను రు. 2000 లు ఒసంగవలయునని సిండికేటువారు తీర్మానించుచున్నారు. సిండికేటువారి తీర్మానము నామోదించవలయునని యమ్. ఏ. కాండేతుగారు రుపపాదించిరి.

కే. యస్. వెంకటరావుగారు మాట్లాడుచు ఈవ్యయము విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రకటించుచున్న గావించవలసివచ్చునెడల తామియవపాదన నామోదించవలసిని. అట్లు లైన ప్రభుత్వమువారుగాని లేక ప్రైవేట్ క్షిణముందు క్రద్ధగలవారుగాని ధనమొసంగవచ్చు ననిరి.

యమ్. ఏ. కాండేతుగారు సమాధానమొసంగుచు ప్రజలొసంగడి చందాలచే మూలమే విశ్వవిద్యాలయ పటాలము పోషింపబడవలసియు, సామాన్య వ్యయమునకైన అట్టి చందాలు చాలులేదనియు, విద్యార్థివయకదృష్టితో పీక్షించినను ప్రతి వర్సరమైనను ఈవ్యయమునకు విశ్వవిద్యాలయమువారు రంగీకరించుట వాంఛనీయమున అవసరమని బల్గిరి.

ఉపపాదన వోటుకు తెట్టబడి అంగీకరింపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయ పరిశీలనసమితి వృద్ధిజేయుట

“ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితి అను, ముందు గావించవలసిన వ్యయమును మొదలగు అంశములను విచారించి, శిఫార్సులు గావించుటకుగాను నియమింపబడిన సంఘముయొక్క నిజేదికను 1926 సం॥ మార్చి నెలలో సెనెటు సభవారి ఎదుట సిండికేటువారు సమర్పించిరి. సంఘమువారు గావించిన శిఫార్సులు అందు ముఖ్యముగ విశ్వవిద్యాలయ పరిశీలన రుసుమును వృద్ధిజేయుటకుగూర్చిన శిఫార్సులను సిండికేటు కంపవలయునని సెనెటువారు తీర్మానించిరి. సంఘము గావించిన శిఫార్సులు అంగీకరింపబడవలయునని సిండికేటు శిఫార్సు గావించెను. సంఘపుశిఫార్సుల నంగీకరింపవలయునని రా. బ. కే. రామనిరూపముగా రుపపాదించుచు విశ్వవిద్యాలయ ఆర్థిక పరిస్థితులు సరియగునీతియందు లేనని సభ్యులెవ్వరును అభిప్రాయపడ నవసరము లేదనిరి. ఆర్థికపరిస్థితుల నింకను అభివృద్ధి జేయుటకుగాను ఏయేవిధానముల నవలంబింపవచ్చునో విచారించుటకై ఈసంఘము నియమింపబడినది. సంఘమువారియొద్దేమును నెగ్గెరిరి. విశ్వవిద్యాలయమునకు కొంతధన ముండినను కొన్ని నూతన శాఖలను ప్రారంభించి వృద్ధిజేయవలసియున్నది గావున ఈ యాదాయమును వృద్ధిజేయుటవసరమని బల్గిరి. ప్రాచ్యవిద్యులకును, బయోలాజికల్ అంశములకును సూతనముగ కొంత వెచ్చింపబడవలసియున్నది. ఇంకను వృద్ధిగావలసిన అంశములు పెక్కు గలవు గావున ఈ శిఫార్సునంగీకరింపవలయునని గోరిరి.

పిదప ఉపపాదనలోని యంశములను, వానికి ఉపపాదనలను ఒకటొకటిగ తీసికొని చర్చింపవలయునని విషయమై కొంతచర్చ జరిగి కడకు అంగీకరింపబడెను.

పి. టి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు, నూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారలు 1 వ క్లాజునంకటికిని ప్రతీక్షితులగుచును వృద్ధిజేయుటకుగూర్చి తాము ప్రతిపాదనలు వునిరి.

సవరణలు

యల్. టి. డిగ్రీపరీక్షకు రు. 15 లనుంచి రు. 80 లకు బదులు రు. 15 లనుంచి రు. 80 లకు హెచ్చింపవలయునని కే. భావ్యమయ్యగారు సవరణ సుపాదించుచు చాలమంది ఉపాధ్యాయులు అట్లు చేసినను ల తో పని జేయుచున్నారనియు కావున ఈసవరణ అవసరమని బల్గిరి. కే. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యరు, నూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారలు సవరణ నెదిర్చిరి. కే. యస్. వెంకటరావుగారు సవరణను బలపరచిన పిదప సవరణ ఎల్లరచే నామోదించబడెను.

వి. యల్. పరీక్షకు “రు. 80 ల నుంచి రు. 50 లు” కు బదులుగ మొదటిదఫాతు రు. 80 ల నుంచి రు. 40 లుకు, 2 వ దఫాతు మార్కు లేకుండునటుల సవరించవలయునని కే. భావ్యమయ్యగారు రుపపాదించిన సవరణ ఆధికసంఖ్యకలకే నోడింపబడెను. సవరింపబడినరీతిని ఉపపాదన పిదప చర్చింపబడెను.

క్రొత్తపన్ను

కే. యస్. వెంకటరావుగారు ఉపపాదన సంతన ఎదిరించుచు విద్యార్థివృద్ధిని ఆశించువారెల్లరు పరీక్షల రుసుమును హెచ్చింపబడుటకు సమ్మతు లొసంగరాదనిరి. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులు తృప్తికరముగ నున్నవి. క్రొత్తపన్నులవలన ఆదాయము రాబట్టవలసిన యావ్యక్తత లేదు. పేదలగు విద్యార్థుల విప్లవితీకే కళాశాల విద్యుపై ఎంతయో వెచ్చించుచున్నారని. దీనికితోడుగ పరీక్షలరుసుమును హెచ్చించిన వారికి దుష్కర్ముగ నుండగలదు అవర్తమానును ఏ విశ్వవిద్యాలయముందైనను విద్యార్థులు చెల్లించెడి పరీక్షలరుసుమునోకే పరీక్షల కగు వ్యయమంతయు సరిపోవలయును. కాని దురదృష్టవశాత్తూ పరీక్షల నిర్వహించునది విదేశీయూ కాదులైనందున వ్యయ మధికమై రుసుము హెచ్చించబడుచున్నది. విద్యార్థులను అవసరముగ హెచ్చురుసుము నివ్వవలసినదిగ నిర్ణయింప రాదు ఇప్పటికే యావలయు నియమ్యనలై బాధపడుచున్నారని. ఆర్థిక దృష్టిచేగాని, విద్యార్థివయక దృష్టిచేగాని ఎట్లు అలోచించినను ఈ హెచ్చింపు అవసరముగారి.

పేదపద్యార్థుల చిక్కలు

అల్లూరివామి భానుగారి:— ఉపపాదనను ఆక్షేరించుచు రుసుమును హెచ్చించుటకు క్రమగతు కారణ మెద్దియు లేదని బల్గిరి. విద్యార్థుల కిట్టికట్టములను గలిగించుటకంటె విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆదాయమునకై పేద విధానములను వేసినైన అవలంబింపవచ్చునని బల్గిరి. పరీక్షల రుసుమును హెచ్చించిన పిమ్మటను విద్యార్థులు అధికముగ చేపరీక్షలకు రావచ్చును. కాని పేదసంఘము లనేకములుగలవు. విద్యకుండు వెతుకబడి, తగిన సౌకర్యములు లేని సంఘములకిట్టి యుపపాదనవలన చాల చిక్కులు గలుగును.

గా. వేమనరపు రామదాసుపంతులుగారు ఉపపాదనను ఆక్షేరించుచు విశ్వవిద్యాలయము వారివశపడున్న ఇతర విధానములన్నిటిని ప్రయత్నించనిది ఇట్టి ఉపపాదనకు తాము ప్రతిపాదించుననిరి. లక్షయోవ్యములు అవసర నిధియుండగ నూతనముగ నీ రుసుము నేల హెచ్చింపవలయునో కారణములు తెలుపబడియుండలేదు. మెద్యూలు అంతయు సమానముగ లేక అసంబద్ధముగనన్నది. డిప్లూమా పరీక్షలకు ఒకటికి రెండింతలు రుసుము వృద్ధిజేయబడినది. మెట్రిక్యులేషను ఇంటరుమిడియటు విద్యార్థుల పరీక్ష రుసుము దానితోబాటు హెచ్చింపబడెను. ఇటులే ఒకదానికొకటి సంబంధములేదు. ఈ హెచ్చింపు ఎట్లు అవసరమో కారణము లొసంగబడియుండలేదు. కావున ఉపపాదన నాక్షేరించుచున్నామనిరి.

డాక్టరు. ఏ. లక్ష్మీసామి ముదలి యా రు గారు ఉపపాదనను బలతరచుచు ఏదేళమందుగాని పన్నువసూలు జేయువానిని ప్రజలు అతృప్తితో పీక్షింతురని బల్గిరి. ఐనను వన్నువసూలు జేయువాడు తన విధిని నిపుణుగ నిర్వహించినగాని ఏదేళమైనను అభివృద్ధి జేందగలేదనిరి. సామాన్యముగ వన్నును హెచ్చించుట కేవలము సమృద్ధింపజాలరు. సిండికేటువారి విషయములో బాగుగ విచారణ గావించినపిదపనే ఇట్టి తీర్మానము నంగీకరించెను. విద్యార్థుల కిట్టికట్టమును గలుగకుండునటుల వారు ప్రయత్నించుచిరి. విశ్వవిద్యాలయము పరిధిలో ధనము లేన విధానములను వృద్ధిజేయుటకే ఈ హెచ్చింపు ఉద్దేశింపబడినది. ప్రాచ్యవిద్యలు, బయోలాజికల్ శాస్త్రముల వృద్ధిజేయుటకు విశ్వవిద్యాలయము వారివెదుట విధానములుగలవు. సెనెటు సభ కేవలము రిపాలాఫీసుపని మాత్రమే నెరవేర్చుట కజ్జేరింపబడినదా? లేక ఈ విధానములంగీకరించి తగిన ధనమొసంగి ఆచరణయందు తెట్ట

భరింపించుచున్నదా? అంద్ర విశ్వవిద్యాలయస్థాపనలన రుసుమునిధిలో చాలభాగమిదివరకే ఈ విశ్వవిద్యాలయ నిధినుండి గైకొనబడినది. స్వల్పముగ నీ హెచ్చింపు నామోదించిన విద్యార్థులకు దీనివలన పదిరెట్లు లాభము గలుగగలదు. విద్యార్థులకు కట్టముగనుండబోదు. విశ్వవిద్యాలయము వారికి తృప్తికరముగ ఆదాయము రాగలదు కావున ఉపపాదన నామోదించవలెనని గోరిరి.

శ్రీ. నూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు రుపపాదనను ఆక్షేరించుచు మాట్లాడిరి.

శ్రీ. రామస్వామి శివమగారు ఉపపాదన నాక్షేరించుచు సిండికేటు వారి విషయములో తగిన కారణముల గన్నరువ లేనను పోయి రనియు, ఆదాయమును వృద్ధిజేయుటకే యే ఇతర విధానములు గలవో వాని నెంగలకు అవలంబించలేదో వివరించుటకంటె లేదు. విద్యార్థుల రుసుమును హెచ్చించుటకంటె సెనెటు సభ్యులకు ఒక్కొక్కరు 100 లు లేక 200 లు చెల్లించునటుల విధింపరాదా? (నవ్వు) కావున “ప్రస్తుతమును, ఇకముందును, విశ్వవిద్యాలయమువారే యే యంశములపై ధనము సంతృప్తి చెచ్చింపవలసియున్నదో, ప్రస్తుతము సంఘమువారు నూచించిన రుసుము హెచ్చించ విధానమునలన ఎంత ఆదాయముచేసరగలదో, పరీక్షల రుసుమును హెచ్చించుట గాక ఇతర విధానములచే ఆదాయమును రాబట్టగల సమపాదనములుగలవా యను విషయములపై సమగ్రముగ రిపోర్టును బంపుటకై విషయమును తిరిగి సిండికేటుకు అంపబడవలెనని ఉపపాదించిరి.

పి. ఏ. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారు రుపపాదనను బలపరచిరి. ఉపపాదన వోటుకు తెట్టబడి పీకపోయెను. పోలుగైకొనగ 65 అనుకూలురు 19 ప్రతిపాదారు, 2 తలకులు తెక్కింపబడిరి.

విశ్వవిద్యాలయపరీక్ష లన్నిటియందును ఒక్క యల్ టి. డిగ్రీపరీక్షకు రు. 15 లనుండి రు. 20 లకు హెచ్చించునటుల మార్చి మిగిలినపరీక్షలకు రుసుము సిండికేటువారు అంగీకరించిన శిఫార్సులో నూచింపబడిన సంఖ్యలనే అంగీకరించిరి. (వివిధ పరీక్షలందును ప్రస్తుతమురుసుమును హెచ్చింపబడిన రుసుమును వెలుపు పట్టి ఇదివరలో ఈప్రతికయందు ప్రచురింపబడినది)

ఇంటరుమిడియటుపరీక్ష అంతయు రు. 24 ల నుంచి రు. 25 లకు హెచ్చింపవలయునని ఉపపాదనపై పోలుగైకొనగ 65 అనుకూలురు 19 ప్రతిపాదారు, 2 తలకులు తెక్కింపబడిరి కే. యస్. వెంకటరావుగారు పోలును గోరిరి.

యల్. టి. డిగ్రీపరీక్షకు రు. 16 లనుంచి రు. 20 లకు హెచ్చింపవలయునని ఉపపాదనపై పోలుగైకొనగ 51 అనుకూలురు 21 ప్రతిపాదారు, 2 తలకులు తెక్కింపబడిరి. మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష రుసుము రు. 12 లనుంచి 15 కును, ఇంటరుమిడియటు 1 వ భాగము రు. 16 లనుంచి 18 కును 2 వ భాగము రు. 16 లనుండి 18 లకును హెచ్చింపబడెను.

పిదప సభ్యులు ఫలాహారములకు లేచిరి.

ఎన్నికల ఇంజంక్షను

పాపనాశంతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిపైదావా కుంభకోణం, అక్టో 20:— తంజావూరు జిల్లా పాపనాశంతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు కొందరభ్యర్థుల వామిశేషను కాగితములను వి. పంతులు ఆయ్యంగారి దానిని గూడ తీసుకొన తిరస్కరించుట న్యాయవిరుద్ధమని ప్రకటింపగోరుచున, ఆ అధ్యక్షుడు యొన్నికలను నడుపకుండ ఇంజంక్షను ఉత్తరు వీయవలెననియు కుంభకోణం గవర్నరుమెంటు ప్లీడరు నేడు జిల్లామునపను కోర్టులో దావా దాఖలుజేసిరి. (అ. ప్రె.)

లాహూరు ‘హిందూ హెరల్డు’

దశరాసంచికను ప్రకటించుట లాహూరు అక్టోబరు 18:— క్రొత్తగా లాహూరులో నవంబరు 5-వ తేదీనుండియు వరుసగా ప్రకటింపబడుచు న హిందూ హెరల్డు ముందు దశరాసంచికను ప్రకటించెను. అందు రాజకీయపక్షములన్నింటినాయకుల స్వాగతసంకేతములు ప్రకటింపబడెను. సంపాదకీయ వ్యాసమును ‘న్యాయుడును నుద్యమమునకై’ యనునీతి కను ప్రాయము తవయొక్క స్వవిషయమును దెప్పిరి. హిందువులకు యితిరజాత్వతోబాటు సమానస్వామ్యము బలపరవలెనని చెప్పుచు గుర్తింపబడులను బోధించుట గాక వానినణించుటయేయొజ్జే శక్యమని దెప్పిరి. ఆవ్యాసమును ముగించుచు నిటులవ్రాసిరి. రాజకీయాభివృద్ధిపయమున హిందూ హెరల్డు సామ్యులత్వమునకై పోరాడువారితో జేరి పనిజేయును.” ఈప్రత్యకు జి) యస్. రాఘవగారు సంపాదకులుగ నుండురు. (అ. ప్రె.)

పూనా వ్యవసాయక ప్రదర్శనము

“వ్యవసాయాభివృద్ధికొరకే”

పూనా, ఆక్టోబరు 20:— నేడు పూనాలో బొంబాయి గవర్నరుగారు తెరచినట్టి మాన్యువ్యవసాయక ప్రదర్శనముయొక్క ముఖ్యద్దేశము రాజధానిలో వ్యవసాయమును వ్యవసాయాభివృద్ధియు అభివృద్ధిజేయుటకొరకని అధికారులు చెప్పుచున్నారు.

వర్ణన

ప్రేక్షకుడు ఆచరణమును ప్రవేశించినంతనే తిన్నగా వ్యవసాయకకళాశాలకు గొంపోవుబాటమీదకు వచ్చును. కళాశాల స్వచ్ఛముగ తెల్లనియకారమును దాల్చి మధ్యస్థానమునా క్రమించియుండును. కుడివైపున నొకకొలను గానబడును. అటువంటికొలను లెన్నియో ఆ ప్రదర్శనమునందుగలవు. ఎడమవైపున పువ్వుములతో నిర్మితమైన ఆర్చియొకటి గానవచ్చును. దానిలోనుండా పోయినట్లయిన ఆరుపసందులు పువ్వుకాతులుగల ఉద్యానవనమును చూడవచ్చును. మొదటప్రవేశించిన బాటమీదనే తిన్నగా పోయినట్లయిన ప్రేక్షకుడు వినోదములు జరుగు ప్రదేశముల జూడవచ్చును. ఇది పువ్వుప్రదర్శన భాగముగల కాలేజి యెడటిభాగమున నున్నది. ముఖ్యోపాధికారిగారున్న పువ్వుప్రదర్శన భాగమునుండి వలయాకారముగానున్న అసలు ప్రదర్శనభాగము ప్రారంభమగును. ఇందే ముఖ్యమైన విశేషములకలవు.

మెషినరీ సెక్షనులో హిందూదేశములోను విదేశములలోను క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన పనిముట్లు పనిచేయుచుండగా కర్షకులు చూడవచ్చును. పశువులభాగములో మంచినీరును నుపయోగించినందువలన కలుగులాభములు నిరూపింపబడుచుండెను. రాజధానిలో మంచినీరు పశువుల నుపయోగించినందువలన పశువులు శ్రమిల్లిచుకొని దున్నునట్టికొని నెట్లు అభివృద్ధి జేయవచ్చునో నిరూపింపబడుచుండెను. ఒకచోట నూతన ఉద్ధతుల చేత పండింపబడుచున్న మామూలుపంటలు ప్రదర్శింపబడెను. ఇంకొకచోట వ్యవసాయదారుడు విక్రాంతిసమయములలో చేయగల పనులు తెలుపబడుచుండెను. అందులో పశులను పెంచుట నూలుపడుతుట ముఖ్యమైనవి. నూలుపడుతుటను అభిలభారత తంతుకారక సంఘము వారామోడించియుండిరి. దీనినిగూర్చి గవర్నరు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో ప్రత్యేకముగా తెలిపియుండెను. గ్రామములలోని ఆరోగ్యమును గూర్చి వేరొకచోట తెలుపబడుచుండెను.

ప్రదర్శనము తెరువబడుట

వికాసప్రదేశములయందు సామాన్యమైన వ్యవసాయదారుల చే నిండియుండ గవర్నరుగారు ప్రారంభోపన్యాసము నిచ్చు గుఱారము ముఖ్యులచే ప్రకాశించుచున్న ప్రభువులచే నిండియుండెను. గవర్నరుగారు వచ్చి ఎరుకజేయబడవలసిన వారెరుకజేయబడిన పిమ్మట వ్యవసాయమంత్రి ఎ. యం. కె. డెహలావీగారు గవర్నరుగారిని ప్రదర్శనమును తెరువవలసినదని అడిగిరి. అట్లు గవర్నరుగారి నడుగునప్పుడు మంత్రిగారు అరబ్బులు మొగలుల కాలమునుండి యున్న పూనా యమునకు రాజపోషణ యొట్టుండెనో తెలిపిరి. పరిశ్రమలభివృద్ధి జెందుట అవసరమే యెనను బుద్ధిమంతులైనవారు హిందూదేశ భాగ్యము ఇప్పుడును ఇకముందునుకూడ భూమిని అభివృద్ధిజేయుట మీదనే ఆధారపడియున్నదని అంగీకరించెదరు. ప్రదర్శనములో కొన్ని భాగములనుగూర్చి తెలిపినపిమ్మట, ఈ ప్రదర్శనము కనీసము కర్షకుని కన్నులదెరుచుటకును కొనువారిని నమ్మజేయుటకును తయారుచేయువారిని దగ్గరగా చేర్చుటకును వ్యవసాయకాఖ్యాయనిన అందరికిని మరింత బాగుగా తెలియజేయుటకును ఉపయోగపడునని నమ్ముచున్నానని డెహలావీగారు చెప్పిరి.

ప్రదర్శనమును తెరచుచు గవర్నరుగారు స్క్రీము ఏ విధముగా ఉద్భవమైనదీ, ఏ విధముగా ఫలించినదీ తెలియజేసి ప్రదర్శనములో ముఖ్యభాగములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. ఈ ప్రదర్శన మంతటితో ముగియక ఇయముకలుగునని ప్రతిపక్షర్థమును ఒక్క పూనాలోనే

గాక రాజధానిలో కేర ప్రదేశములలోనూ జరుపవలసివెప్పిరి. “గ్రామములలో నివసించు జనుల పౌఖ్యమును భాగ్యమును అభివృద్ధిజేయుటయే యీ ప్రదర్శనముయొక్క ముఖ్యద్దేశము. ఈ ముద్దేశ్యము కొంతవరకైనను నిరూపించుటయొక్క ప్రదర్శనములు సాగించుటకు మనకు ప్రోత్సాహము కలుగును. వ్యవసాయదారునిస్థితి అభివృద్ధి పొందినట్లయిన ప్రదర్శనమునకు సహాయముజేసిన వారందరును సంతృప్తి జెందెదరు. నేను వారందరి తలపునను మాట్లాడుచున్నాను. పిమ్మట గవర్నరుగారు రాజప్రతినిధి ప్రదర్శనమునకు జయముకలుగవలెనని కోరుచు పంపిన సందేశమును జదివి వినిపించెను. నుమారు 15,000 కంటే ఎక్కువమంది ప్రేక్షకులే ప్రదర్శనమునకు వచ్చినట్లు అంచనా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

సూర్యగోదావరి రైతులసభ

ఇరిగేషను వసతులగూర్చి చర్చ

ఇందులో సర్ కూర్మాగారి యెన్నికలప్రచారము ఆలమారు ఆక్టో 21:— ఇరిగేషను విషయములగూర్చి చర్చించుటకు గాను యెన్నికలప్రభు ఇంజనీరు రామచంద్రపురములో 20 వ తేదీని రైతుల సభసేర్పాటుజేసెను. రైతాకాలోని రైతు ప్రముఖులు వచ్చిరి. సెక్షను ఇరిగేషను ఆఫీసర్లు, ఎక్జిక్యూటివు ఇంజనీరు, తహశీల్దారు, పీఠరాఘవస్వామి, సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి, దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు, సరసింహ దేవర సత్యనారాయణ, సేమాని పట్టాభిరామయ్యగారుల వచ్చి సవారలలో గలరు. సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు, గతవత్సరము రైతుల సభలో గావించిన తీర్మానములపై, నెట్టి చర్చ దీసికొనబడెనో అందరకును తెలుపవలసినదిగ కాఖోద్యోగులనడిగిరి. కాఖోద్యోగులు వానిపై నెట్టిచర్చ దీసికొనవలసియేడల తీర్మానములు గావించి ప్రయోజనములేదని వారు నూచించిరి. కాఖోద్యోగులు తీర్మానములపై అభిప్రాయములను జిల్లా జైలులో ప్రకటింపవలెనని తీర్మాన ముపపాదించెను. సేమాని పట్టాభిరామయ్యగారు నీటిపై కాల్యలవివరను ప్రక్కకొల్పి యందును యవసరము ని వివరించిరి. కాఖోద్యోగులు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తాము మొదటనే నీటిమట్టును నెక్కువజేసెదమని చెప్పిరి. కాల్యలు వండుమన్నుతో నిండియున్నను ఉద్యోగులు శ్రద్ధపహించుటలేదని రైతులు మొరజెట్టిరి. ఈవిషయమున నికముందు తగినపనులు చేయబడునని కాఖోద్యోగులు చెప్పిరి. ఓక్సిన వెంకటరత్నంగారు వరదలపనుయమున అనకట్ట తలుపుల సెత్తజేయ సేర్పాటుజేయవలెనని తీర్మాన ముపపాదించిరి. దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు కోరంగి, కోటిపల్లి బాంకు కాల్యలు మిట్టమీద నుండుటవలన నీటి సప్లయ తగినంతయిండుటకై కడియంపద్ద లాకు కట్టవలెనని యుపపాదించిరి. సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు చొప్పెల్లవైపు స్థూమగురునాచొప్పెల్లలాకుమట్టునునకు తగ్గింపవలెననియు, కలననెర్ల, పెనిలేరుకోడువైపు నలూరు డ్రెయినుతో కలుపుచు ఒక డ్రెయినేజి కాల్యను జేయవలెననియుపపాదించిరి. ఇంకను కొన్ని ఇరిగేషను విషయములు చర్చింపబడెను.

ఎన్నికల హడావుడి

ఈ సభ యొనపిదప సర్ కూర్మాగారియనుసర లొకరు రైతుల కుపసన్నిహితుడు రెడ్డినాయుడుగారు కాసనసభయందు జేసిన ఘనకార్యములను వర్ణించిరి. సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు లేచి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు కాసనసభలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుపగోరిరి. ప్రజలు కాంగ్రెసునెడ సానుభూతి జూపునరకే రాజీలు సభయందు దల్లరిజేసిరి. సభ అట్టే హఠాత్తుగ ముగింపబడెను.

కలహంకుంఠ ప్రదేశములు

వాసరాం మునిసిపలహక్కులలో కలహంకుంఠ ప్రదేశముగా ప్రకటింపబడిన ప్రదేశము నవంబరు 2 వ తేదీనుండి మరెయ్యక సంవత్సరకాల ముట్లయిండును. ముజఫ్ఫరుపూరు జిల్లాలో కాట్రా చాలీను స్టేషనుగూర్చియు దర్శంగా జిల్లాలో సాదరువాల్బనియా పట్టి చాలీను స్టేషనుగూర్చియు ఒక సంవత్సరకాలము వర్తింపు మరెయ్యక ప్రకటన గావించబడెను. ప్రజల ఖర్చుమీదనే అడిషన్ పోలీసు డిఫ్టెండ్లు నియమింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి మహమ్మదీయ విద్యా మహాసభ

12 వ సమావేశము

పూనా, ఆక్టో 20:— రాజధానిలోని పలుతెగల మహమ్మదీయులయెదుట సర్ కరీంఖాయిగారి అధ్యక్షతతో బొంబాయి మహమ్మదీయ విద్యాసభయొక్క 12 వ సమావేశముజేరు జరిగెను. సర్ హరూన్ హాషు, సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లా సర్ మసీలాత్ మెహతా, గౌరీ డెహలావీగారువచ్చిరి.

సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు ప్రారంభోపన్యాసములో మహమ్మదీయ సంఘముయొక్క విద్యా విషయములనుగూర్చి కొన్ని సంగతులు చెప్పిరి. పోయిన రెండు సంవత్సరములలో హిందూదేశమంతటిలో చదువుకొన్న మహమ్మదీయుల సంఖ్య 3.8% నుండి 4.1% కును మదరాసులో 7.8% నుండి 8.2% కును ఎక్కువకాగా బొంబాయిలో మాత్రము 4.9% వద్దనే నిలువబడియున్నది. మహమ్మదీయులకు విద్యవచ్చుటవలన మహమ్మదీయ మతమునకు భంగము కలుగునేమో యని ఆశయ భయపడెను. కాని వెంటనే మహమ్మదీయ మత మంత బలహీనమైనదికాదని నమ్మకము చెప్పుకొనెను. చేరిపనులవనరీపెట్టి కేవలము కళాభివృద్ధియే పనికి రాదని చెప్పును. ఇతర సంఘముల వారిని జూచి చదువుల సహాయముపై ముఖ్యముగా ప్రభుత్వసహాయముపై ఆధారపడి యుండకుండుట నేర్చుకొనవలెనని చెప్పిరి.

సర్ ఇబ్రహీం కరీంఖాయిగారు తమ అభ్యుదయోపన్యాసములో ఉన్నతవిద్యలందు దిద్దివృద్ధి చాల స్వల్పముగా నున్నదని చెప్పిరి. సాంకేతిక విద్య అభివృద్ధి జెందినగాని దేశమునకు ముక్తి లేదనిరి. భాగ్యవంతులైనవారు బీదవారలకొరకు బాసగా సహాయము చేయవలెనని చెప్పిరి. స్త్రీవిద్య చాల హీనస్థితిలో నున్నదనియు కావున సంఘము సాంఘికముగాను సైతికముగాను అభివృద్ధిలోనికి రావలెనని స్త్రీవిద్యకు మహమ్మదీయులందరును తోడ్పడవలెనని చెప్పిరి. ఎక్కువమంది మహమ్మదీయ ఉపాధ్యాయులను నియమించుటకును విద్యాకాఖలో ఎక్కువమంది మహమ్మదీయులను నియమించుటకును చేత నైనంతగా పాటుబడుచున్నామని బొంబాయి గవర్నరుగారు తమ సానుభూతి సందేశమును చెప్పిరి.

కొంత పాటుబడియెనను మహమ్మదీయులందరును తమ సాంఘిక విద్యాభివృద్ధికి పాటుబడెదరని నమ్ముచున్నానని తుదకుచెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

అస్సాములాండు సెటిల్ మెంటు

రిస్పాన్సివునెస్సుము రాయబారముపోవుట

షిల్లాంగు, ఆక్టో 20:— కామరూపు జిల్లాలో లాండు సెటిల్ మెంటు సందర్భమున రిస్పాన్సివు పక్ష నాయకులు అస్సాము గవర్నరునద్దకు రాయబారముపోయిరి. ఒకవినతిప్రకరమందు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న రిసెటిల్ మెంటును గూర్చియు యూనిట్ లేటును ఎక్కువజేసినందువలనను కామరూపుజిల్లాలో ప్రజలు బొందుచున్న అసంతృప్తిని గూర్చి రాయబారులు తెలియచేసిరి. భూ విభాగమును గూర్చియు వారు అభ్యంతరములను జెలిపిరి. భూ విభాగములను గూర్చిన అభ్యంతరములనుడిసెంబరునెలలో స్పెషలు ఆఫీసును కేంద్రమునైర్దేశమున విసెదనియు విచారించుటకైమిటిని నియమింపుడని అనుగగా ఎక్కువఖర్చుననియు ఒక గ్రామమునుండి మరెయ్యక గ్రామమునకు బోవుటకమిటి వారికి భారమనియు గవర్నరు నెలవిచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి మహిళాసభ

గౌరుగారిబిల్లు నామోదించుట

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 20:— భారత మహిళాసంఘ యాజమాన్యమున బొంబాయి స్త్రీలు గావించిన బహిరంగ సభలో అధ్యక్షతవహించిన డాక్టరు మి నెగుగిల్లరుగారు గర్భాధానవయోనిర్ణయమును 13 నుండి 14 సంవత్సరములకు మార్చుచున్న సర్ హరిసింగగారిబిల్లు నామోదించుచు నొక తీర్మానమును కావించెను. నియోజకవర్గముల నిష్ఠును తయారు జేయుటకు వ్యవధిచాలనందున ఒక స్త్రీని కాసనసభకు నియమింపవలసిన స్థానిక ప్రభుత్వమువారి నడుగును సభలో మరెయ్యక తీర్మానము గావించబడెను. వయోనిర్ణయమును గూర్చిన మొదటి తీర్మానమును అన్ని సంఘములవారును బలపరచిరి. (ఆ. ప్రె.)

పర్యావ, 12-10-26 చేతి

వి ఆరింపియో విక్స్ట్రాహ్మణా ప్రోగ్రసివు కాంగ్రె
గేమను లోజువాన్యమున గంనాంకిల్లా తర్హా వహానుంధరి
రాబానానియొక్క నికాలమును సత్తగవునందు బ్రహ్మ బందరు
రహుగ్రహావార్తలు గారి యాధిపత్యమున 1928 అక్టోబరు
10 తేదీ సానబంకెలము రి గంటలకు తృతీయాంధ్ర రాష్ట్రీయ
విక్స్ట్రాహ్మణా మహాజనసభ సమావేశమై జయప్రదముగ నిర్వ
హింపబడినది, ఏకత్వనరు 1000 మంది సేతుక ప్రతినిధులు
నానాప్రాంతలనుండి విచ్చేసిరి.

వేదాంతర్థమును విశ్వకర్మ శూక్తపతనము తరువాత
ప్రతిక్రొత్తర్థి రామమూర్తిగారి శ్రావ్యకరమగు భగవద్దాన
మతో నభి ప్రారంభింపబడినది. ఆహ్వాన సంఘాశ్రితుడు
ప్రతినిధులను ప్రేక్షకుల నాహ్వానించుచు విశ్వబ్రాహ్మ్య వంశ
వివాళనమునకు కారణములును ఇంతవరకు జరిగిన యాద్యము
మును నాంఘములు చేయవలసిన ధర్మములు మున్నగు నాని
గూర్చి విచరించి రామన్న యెన్నికలయందు విశ్వబ్రాహ్మ్య
సంఘము కేరహితాభిలాషులుగాని కేశద్రోహులును కేవల
ద్యోగ బాంఛాపకులును గారని లోకోమునకు ప్రదర్శించుకొన
వలయునని హెచ్చరించెను.

పిక్కట యగ్యక్షునిర్ణయోపపాదనము జేయబడి యధ్యక్షుల
కున్న తా సనమును కర్పూరహారము నర్పించిన పైని యగ్యక్షుడు
తన యుపసాగ్యమనందు ప్రస్తుత భారత రాజకీయ విషయ
స్థితిని వివరించుటతో విశ్వబ్రాహ్మ్య దుష్ఠినియు వారి చేతి
పనుల పదనమును వివర్ణింపిన జీవనమును దత్తుల వివర్ణించి
రాసున్న మదరాసుశాసనసభయొక్క నియామకములయందు దీ
తర్యాయమైనను ఘనతపసించిన గవర్నరుగారు విశ్వకర్మలవ
ప్రాతినిధ్యము నొసంగి, సభమందు విద్యావినయాదిగుణములుగల
వారిని మాత్రమే సభ్యులుగ నామినేటుచేయవలయుననియు,
అట్టి నియామకమునందు విశ్వబ్రాహ్మ్య ప్రాగ్రసిత కాంగ్రెసే
మను సభ్యులైయు, ఆంధ్రవిశ్వబ్రాహ్మ్యులైయు వారియగు
"పంచానన" పత్రికయొక్కయు సలహాను గైకొనుట న్యాయ
ముగాని యీనంపుట నంధాపనములయొక్క చిత్తవృత్తమును
నిరసించి, ఎవరికి ఫారసుపైను నొ యొక్క నామినేటుచేయు
ల ప్రవాహితముగావనియు, ఈనూరునందు ఆదికర్ణాటకుల జి
జ్ఞప్తికి బహుళ సంఘము వారి సాంఘికసత్కృషి సల్య సంఘ
ములతోడను, పత్రికలతోడను గలహోదేయమిది శాసనసభలో
ప్రతినిధులను నామినేటుచేయవని చెప్పిన మదరాసు గవర్నరు
గారు విశ్వకర్మసంఘముపట్లనూడ నదీ యాదార్శ్యమును జూప
వలయునన యు జెప్పి జ్వితీయమహాసభను దెరచుచు ధరీ షా
త్రో గారు పిలిచిన మూలము మృగరాకు దచ్చి విరమించిరి.

పిమ్మట ప్రభుమహర్షియ నుమావేళములయందలి తీర్థా
నములను బలపరచుచు కొన్ని సమరణము చేయబడినది.

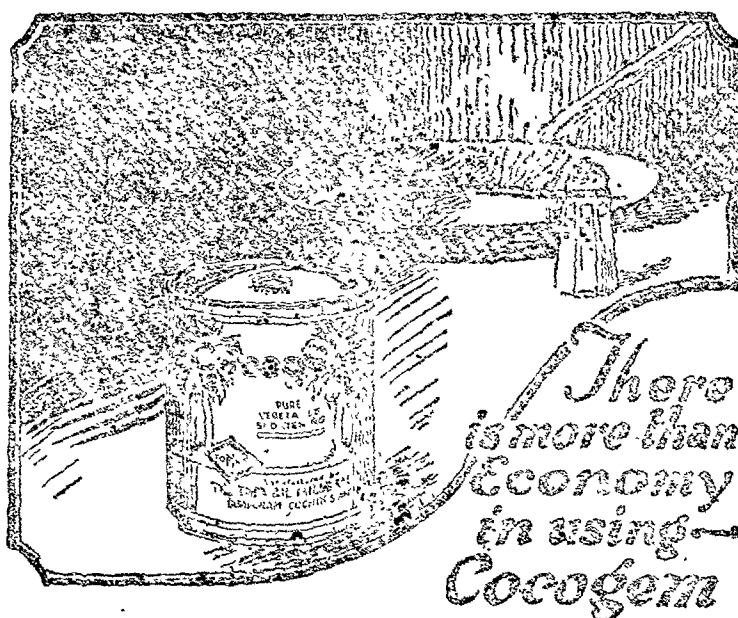
అందీ క్రిందితీర్మానములు ముఖ్యములు.

తీర్మానములు

1. బాధు, తా'హాశ్చిముఖయందు దీ జిల్లాలో ప్రవేశిస్తడని న 'శిల్పచంచానన' శృంగవరపు రామమూర్తిగారియొక్కయు, సకల శిల్పశుభయందు వై పుణ్యముజూపి వానియందే జీవితము నడచును ధాడవోనన బ్ర॥ లిక్కోజా సారథి ఆచార్యులుగారియొ క్కయు ఆకాలమరణముల కీ సభబాధు విచారించును తమ సా సభులైన వారి వారి కుటుంబములకు డెలియవరచుచున్నారు.

2. మనరాసు కాననస్థాయందు రాసున్న నామిశేష
లులలో చేతిపనులకు జేసిన విశ్వబ్రాహ్మణ సంఘము వక్షుము
న మహరాసుహైహ్యశ్చాయవాదియు కంఠ్ర విశ్వబ్రాహ్మణ
సంఘమున పశుమన్యాయపట్టభద్రులును, రాజకృతులును వగు
మ-రా-శ్రీ, కిల్లంపల్లి కల్ల భేష్వరరావు బి. ఏ. బి. యల్. గా
రిగి కాననస్థులుగా నామిశేటుచేసి విద్యయందు చాలవెనుక
బడిన ఈసంఘపు విద్యాధికులను హెచ్చరించుటలో సాంఘికుల
సంతృప్తిబాగుచు నీసభవారు ఘనతపహించిన గవర్నరుగారిని ప్రా
రించుచున్నారు.

3. నామినేషనులు చేయుటయందు కూసుమపండు మదరాసు గవర్నరు గారు ఆదికర్తాబులకు సభయ మొసంగినయట్లే యీసంఘముయొక్క సభయొక్కయు, పత్రికయొక్కయు సభభిప్రాయములను కై కొనవలయునని యీసభపాఠ గవర్నరు గారిని వేడుచున్నారు.

కోకొజ్జెము ను పయోగించిన మిత వ్యయముకన్న
తక్కువ యగును

కొబ్బరికాయలనుండి యేలాటి మిశ్రమము లేక అతిపరిశుభ్రముగా
(100 0/0) తయారుచేయబడిన దగుటచే ఏవిధమైన హాని కలుగ
జేయదు.

ఇది జబ్బాలలో గాలి చొరగుట బాగుగ నీటుచేసిన దగుటచే
ఏవిధమైన అవరోధతను పొందక స్వాక్ష్మ్యంలో తయారుచేసినటులనే
మీకు చేరును.

కోకోజెము వంట కుపయోగపడును. నెయ్యి, క్రొవ్వు, పంది క్రొవ్వు మొదలగువాటికి బదులుగా దీనిని వంట కుపయోగించవచ్చును. దీనికి వాసనయు రుచియు లేకపోవుటచే వండినపదార్థముల రుచిని, వాసనను పోగొట్టదు. బజారులలో విక్రయించెడు నేతికన్న కోకో జెముయొక్క వెల చాల తక్కువ. దీనియొక్క పరిశుభ్రత, మితవ్యయము, ప్రతి గృహిణికిని బోధపరచగలదు.

4. గవర్నమెంటు లా మినలేరుకు 70 నెంబరు ఆర్డరునందు యీ సంఘమును తొలుపుటకై వాడబడియుండిన “కంపాల” “కమ్యులను” అపదములను తొలగించి “విశ్వకర్మ” “విశ్వబ్రాహ్మణ” యను నామముల నుపయోగపరచి తన త్వరలో పైయార్డరును సవరణజేసి ప్రకటించవలయునని కౌన్సిలుతో గూడిన మదరాసు గవర్నరుగారికి సభనామ ప్రాధింతుమహ్మదు.

౯. రాజధానిలో వివిధ ప్రాంతములకు జేరిన వేలకువేల
విశ్వకామహృదయ సంతకములను జేసి విశ్వకామహృదయ ప్రాగైశివు
కాంగ్రిగేషను ప్రభుమాధ్యక్షులగు మ-రా-రా-శ్రీ అనుపూజా
కామయ్యచార్యులగారి ద్వారా పంపియున్న మహాజర్జిలను
ప్రభుత్వమువారు మన్నించవలసియున్నదని యీ సభివారు
తీర్మానించుచున్నారు.

6. ఈ సంఘమువారిలోని యర్హులను ప్రభుత్వశాఖల యందు ధారాళముగ నియోక్త పరచుటలో పలుకుబడిగల వారిచే గలిగింపబడు నడంకులదొలగింది మైస్వామీ నియమమున నీ సాంఘికముల బ్రోత్సహంపనులనుని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

7. ఈ సంఘమునకు జెందిన ప్రతిగృహస్థుడును వత్సరమునకు వాలుగజాలకుత్తగ్గి మొత్తమును విద్యానిధిక్రింద నొసంగవలయుననియు, దానిని సంరక్షించుటకు జిల్లావిద్యాపోషక కమిటీలుగా తగినవారిని సాధ్యమయినంత త్వరలో నేర్పాటు జేపిననేగాని నిజమును లాభము సంఘమునకేమియు జేయరమొనదని యీ సభవారు తమ చృశ్చవిశ్వాసమును బ్రకటించుచున్నారు.

రా. 0 కి-80 గంటలకు సభ పందనార్జనములతో విర
మింపబడినది.

గౌహతి కాంగ్రెసు అభ్యర్థి దరఖాస్తు ఫారము

1. పేరు, చిరునామా.
2. తండ్రి లేక భర్త పేరు.
3. ఏ కాలగ్రామ సంఘములో సభ్యుడో.
4. తాలూకా, జిల్లా.
5. వయస్సు.
6. టాలం లేక మతము.
7. వృత్తి.
8. స్త్రీయూ లేక పురుషుడా.
9. తాను కోరునియోజక ప్రదేశము.
10. తాను ఏ సంఘములో సభ్యుడో ఆసంఘములో మరి యిద్దరి సభ్యుల సంతకములు }
11. తన సంతకము.
12. తేదీ.

మ రా:— ఈ సమూహ ప్రకారం 25 రూపాయల
రుసుముతో యీనెల 25 వ తేదీలోగా తూర్పు గోదావరి జిల్లా
కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి కాకినాడకు పంపవలయును.

కలకత్తా హోటల్స్

జస్తిను మన్మథనాథముఖద్వీకి భాయమగుట
 సిద్ధు, అడ్డోబర 20:— జస్తిను నలినరంజనచటద్వీపిం
 ధను పుష్పకౌనులపలన నచ్చినభాళీలో కలకత్తా హైకోర్టునం
 దిపును అడివనలం జడ్జిగనున్న జస్తిను మన్మథనాథ ముఖద్వీగా
 రికి భాయపుజడ్జివని యాయభద్రుడు, (అ. 10)

వ్యవసాయము

II

[యద్దనపూడి వెంకటరత్నంగారు]

ప్రాచీన పాశ్చాత్య నాగరికతకు రోమకసామ్రాజ్య విజ్ఞానమే మాతృక. పదియవ శతాబ్దముయొక్క ఆంధ్రమండలము పదునొకండవ శతాబ్దముయొక్క ఆదియందును వీరు తదితర పాశ్చాత్య దేశజాతలకు అన్నివిధములలోను మిన్నలని ఘనైకైరి. ఆ కాలమునందు వీరి వ్యవసాయపు విధానము మన దేశపు సామంతపద్ధతి ననుసరించి యుండెడిది. కాని, నియమములనుక్రమ చాలవరకు భిన్నములు. పైన పేర్కొనిన కాలమునాటికి ఐరోపాదేశమందలి యితరదేశము లన్నిటియందును, వీరిచే అవలంబింపబడిన యిట్టివిధానమే పూర్తిగా ఆటముకొనినది.

అప్పటిలో వీరి సామంతపద్ధతిగల ముఖ్యనియమములు మూడు, హోమేజి ఫీయల్టీ ఇక్ వెస్టిక్యూర్ సేవ్యదారు భూస్వామికి ఆజ్ఞానున రియై యుండెనని చేయవలసిన ప్రమాణమే హోమేజి. దీనితంతు యీక్రిందివిధముగా నుండవలెను. "మీరు నాకు సేవ్యమునకు దయచేయించిన భూమికి మీకు నేను యివ్వ వలసియుండే ప్రతిఫలమునకు ప్రత్యామ్నగా నేను సర్వకాల సర్వావస్థలందును మీ స్వంతమనిషియై యుండి భక్తియత మగు విశ్వాసముతో, ప్రాపంచిక గౌరవము గలిగి, నా కశ్యప సారము నా ప్రతి అనుచువను మీ సేవకై వినియోగించుచు న్నాను" అని భూస్వామియెదుట బోకరిల్లి ఆయన రెండుచేతులవద్దను తన రెండుచేతులను బోడించి, మనఃపూర్వకముగ ప్రమాణము చేయవలెను. ఇదియే అప్పటిలో వారేర్పరచిన ప్రమాణనియమము.

ఫీయల్టీయన, వినియోగిచేయతలగలిగి విశ్వాసపాత్రుడ నై యుండెననై వొప్పవల. ఇక్ వెస్టిక్యూరు అన భూమిని స్వాధీనపరచ బోవుచు జరుగవలసిన ఒక విధమగు తంతు. భూస్వామిగాని, ఆయన చేతి నియోజింపబడిన ఆయనతరపు మరి యొకరుగాని, స్వాధీనపరచబోవు భూమియందు నిలుచొని, అందుండి ఒక రాయగాని, మట్టిపెల్లమగాని, లేక చెట్టుకొమ్మ నుగాని చేతితో తీసి, సేవ్యమునకు యివ్వబోవువాని చేతియందుంచుట.

ఇవిగాక సేవ్యదారు భూస్వామి కివ్వవలసిన మరికొన్ని ముఖ్యమూడ నుండెడివి: (1) వారసత్వమురీత్యా భూమిని సంక్రమింప జేసికొనబోవు చుడు సేవ్యదారు భూస్వామికికొంత నిర్దిష్టపుముత్తము యివ్వవలెను (2) వారసత్వమురీత్యా సంక్రమించిన భూమికి తనహక్కున అంగీకరించి నందుకుగాను, అట్టి భూమియందు ఫలించె ఒక సంవత్సరపు ఫలసాయమును రాజున కిచ్చుకొనవలెను. (3) సేవ్యదారు తనభూస్వామి అనుమతి ముందుగా పొందబడె తన స్వాధీనమందిరి భూమిని అన్యాక్రాంతము చేయకూడదు. అనుమతిపొందినను, అట్టి అన్యాక్రాంతము వలనవచ్చుఫలితములలో కొంతము త్తమును భూస్వామికివ్వవలెను. (4) వంశము నిర్వంశమైనప్పుడు, విశ్వాసపూతుకుడని గాని, లేక ప్రమాణనియమముల నతిక్రమింపబడినప్పుడుగాని, సేవ్య దారునకా భూమితో గల సంబంధము అంత్యమునకును. అంతటి నుండి ఆభూమి భూస్వామికి చేరివలసినదే.

ఇవిగాక భూస్వామికి సేవ్య దారు మరి కొన్ని సహాయములు కూడ చేయవలసి యుండెడిది: (1) భూస్వామి యెప్పుడైనను రాజకీయమైదిగా పట్టుకొనబడుట తలస్థించెనేని వానిని విడిపించుట కవసరమగు ప్రస్థము నిచ్చుకొనవలసినవచ్చుట (2) తన పెద్దకుమారుని సేవలో జేర్చించుటకు ఒప్పుకొనుట (3) తన పెద్దకుమార్తె వివాహకాలమందు ఆమెకు కొంతభాగ మిచ్చుటకు అంగీకరించుట (4) మరసింబంధమైన యుద్ధములో భూస్వామిని వెంటాడించుటకు సిద్ధముగానుండుట (5) మైనరుయొక్క యిష్టే టునకు భూస్వామి సంరక్షణకర్తగా వుండవలసి వచ్చినపుడు అట్లువ్యవహరించిన కాలములోవచ్చు యావదాదాయమును భూస్వామి అనుభవించుటకు అంగీకరించుట, అట్టిపరిస్థితులలో మైనరుకు అనుకూలమగు ఒకయువతిని వెదకి పరిణయమునర్పి టకు అంగీకరించుట; ఇందులకు వ్యతిరేకముగా పరిణమించిన యెడల అన్యప్రయత్నమువలన జరుపబడు వివాహసంసర్గము లో మైనరుకు సంక్రమింపబోవు లాభమును మైనరు భూస్వామి కిచ్చుకొనవలసియుండుట మొదలగు నియమముల నేకములుండె డివి. ఇట్టినియమములపైన వీరికివ్యవధేడు భూములు పైపులని పిలువబడెడివి. మనవారప్పటిలో యిటువంటివాటిని జాగీరు లనెడివారు. కాని హైందవుల సామంతవిధానమునం దిట్టినియమ ములన్నియు వున్నట్లునెరిపవు.

కొంతకాలమునకురికి భూస్వాముల నిరంకుశత్వము పెచ్చు పెరిగినది. ఇట్టి వీరి నిరంకుశత్వమునకు దుస్సహ్యము తోడై నది. కాలక్రమేణ, వీరి సుప్రభ్యుత్వముతో కూడిన నిరంకుశత్వము, మెచ్చటా అను ఒక నీచాచారము నమలుకొనికె ఠేగలిగి నది. మెచ్చటా అన, నృపశాయదారు తాను నూతనముగా పెండ్లాడిన భార్యను, తొలిగాత్ర భూస్వామివద్దకు పంపవలెను. దీనిచే ఆంగ్లేయులు మా ర్పదించి, కన్యకమ్మ అల్లి పేర్కొన మొదలిడిరి. ఇట్టి నీచములన ఆచారములు అంగ దేశములందు లేకున్నను, తదితర పాశ్చాత్యదేశముల నున్నవి. ఇట్టి విపరీతా చారముల నన్నిటిని, పరికించి, "జనరల్ కోడు ఆఫ్ కప్ట మరీ లా" క్రింద వుండుచుటకై ఏడవచార్లను రాజకాలమున ఆజ్ఞాపింపబడి, తొమ్మిదవ చార్లను రాజకాలము నాటికి పూర్తి కావించబడినది. ఇట్టివి 28వ అప్పటికి గుర్తించబడినవి. పీటిలో చాలవరకు "బ్రవుంటు టెన్యూస్ బై హాబ్స్ బిట్టు" అను ద్వంధమున గాననకును.

దీనినిబట్టి ఆకాలమునాటికే భూస్వామియొక్క నిరం కుశత్వము సాంఘికాచారముల సంకరత్వమున కెట్లుపకరించె డిదో చూడరు లూసాంతురుగాక.

భూమికి శిస్తుపెరుగుటయన, దానివిలువ తగ్గుటయేయని గ్రహించవలెను. సేవ్యదారు నిరుత్సాహి యయ్యెనేని, భూమి నిస్సారమున ననుట తగ్గదు. భూమియందు తిగింత ఆదాయము నచ్చుట లేదన, దేశమునందు అన సరమగునంత ప్రస్థము నిలువయుండజిల్లు అరికట్టబడిన దనట. భూస్వామి నిరంకుశత్వము తగ్గనిదే వ్యవసాయదారునకు తానూ ముదయించుట కల్ల ఒకజేత తాత్కాలికముగ తగ్గింపబడినన, రాజాదరణలేనిదే చిరస్థాయికాజాలదు. ఎట్లన ఆదాయమునుబట్టి, విలువ నిర్ణయింపబడు నను విషయము సర్వజనసామాన్యమే. శిస్తుపెచ్చిన ఆదాయము తగ్గుననుట ఆచారగోపాల మెరింగి నదే. ఆదాయము తగ్గినపుడు, విలువమాడా యథాప్రకారము తగ్గును. ఈనాం భూమియన పన్ను లేనిది. పన్ను లేని భూమికి పెట్టిసంతకీక్కుతు, పన్నుగల జిరామిటీభూమికి పెట్టుగ. కావున శిస్తుపెచ్చినదన, భూమివిలువ తగ్గింపబడిన దనటయే.

కట్టకడ్డ, కడపురిండ్ అన్నమున్న సేకారి ఏమనవునకు గాని ఉత్సాహముండు టగుదు. వ్యవసాయదారు తాను సేవ్య ముచేయు భూమియందు ఫలించిన, ఫలసాయముయొక్క, అ మ్మకమువలన వచ్చునవ్యయము, వాడుపెట్టిన పెట్టుబడికిని, ఇచ్చు కొనవలసిన పన్నులకే చాలవచ్చును, ఉత్సాహపూరితుడు కాజాలడు. వానివద్ద ప్రస్థముండనందున, పెట్టుబడికొనుట ఋణదారుల నాశ్రయించుట సర్వసామాన్యము. పెట్టుబడి పెట్టిసంతకాలము, పెట్టుబడితోనిదే కుటుంబపోషణకాముకూడ వినియోగ ముకొనుట రివాజు. పాలముపంట ఆదాయము చేతికి వచ్చుకొని, పెట్టుబడిలేని కాలములో కుటుంబ సంరక్షణకు తెరవుండదు గాన పేర్కొన దానిని వ ద లి పెట్టుట కు మన స్మరించు. అందువలన అప్ప మిగిలి, ఆదాయము వ్యయమునకు. సాలుజస్తా అప్పు తీర్చనందున యీనవ త్వగము తిరిగి అప్పిచ్చుటకు ఋణదాత త్వరపడడు. వ్యవసాయము కొనసాగించుటకు పెట్టుబడిదొరకదు. పెట్టుబడిలేనిదే వ్యవసాయముసాగదు. తరుణం మించినతరువాత దున్ని చల్లినను పండదు. పరితాప హేతురూపియులన యిట్టి పరిస్థితులచేత ఆ వృత్తుడైయుండు కృషీయుకు నిరుత్సాహిగాక ఉత్సాహపూరితుడెట్లును.

తినలిండి తోపందున శరీరదార్భ్యముండదు. పెట్టుబడికి అనాయాసముగా ప్రస్థముమరనందున మానసికోత్సాహము నశించును. తరుణముమించి పోవునేమోయను పరితాపము వాని వివేకము నలజడినొందించుచుండును. ఈ సంవత్సరము వ్యవసాయము సవ్యముగా సాగని ఇదివరకున్న అప్పుపెరిగి వున్నదానిని కొట్టుకొని పోవునేమో యని మనస్సుకు కలవర పెట్టుచుండును. ఇట్టి సంవత్సరములచే అలముకొనబడిన కారీర మానసిక పరితాపముల ననుభవించుచున్న వ్యవసాయదారు, నాగలిచాలు. ఎట్టి స్థిరచిత్తముతో, ఎంతోలేతుగా పోనివ్వగలడు? భూమిని ఎంత బాగాదున్నితే అంతబాగాపండునని లోకోక్తి. దున్ననిదే పండదు. నిరుత్సాహియైనవాడు స్థిరచిత్తముతో నాగలి నణచిపెట్టుగలడనుకొనుట వెర్రిమాట. ఇట్టివానిచేతి యం దెట్టి నూతనపరికరములుంచినను నిరర్థకములు. కూర్చుని తేవలేనిస్థితిలో నున్నవాని చేతికొక నమ్మకమైన తుపాకి నిచ్చి, అడవిలోని పెద్దపులిని వేటాడి చంపుకొని రావలెను సుమా యన్నట్లుండును.

జీవనోపాధికి అన్యమున తెరవులేనప్పుడు, ఉన్నదానిని నిలువబెట్టుకొనుటలోగాని, లేనిదానిని సంక్రమింప జేసుకొన

వలెననెడి దురాశ పొడినూపినప్పుడు గాని, ప్రాపంచిక మర్గా దలను పెడద్రోవ తొక్కించుటకూడ పామరజనలక్షణమే. ప్రా పంచిక మర్గాదలకు ప్రాముఖ్యమియని దేశజాతు, ప్రఖ్యాతి యంతమాగు ఎట్టి పూర్వాపర చారిత్రలుగలవారై నను, తమ జాతి యతయొక్క నిర్మూలమునకు హేతురూపులగు లగుదురనుట నిక్కము.

జాతీయత నుప్రతిష్ఠితము గావలెననిన, తన దేశమున దలి కృషికు సుత్సాహపూరితునిగా జేయు సాధనముల సరయు ముండవలెను. వానికి, కలిమిని సన్నిహితురాలుగా జేసి, లేమిని వాని బారినుండి తరిమివేయవలెను. రాజు సేవ్యదారుతప్ప, తది తర మధ్యన రీత్యము లన్నియు మాపి నేయవలెను. ఇట్టివన్నియు తండ్రి కొడుకుమధ్య మేనమామగార్తెయను పిష్టవలె పరిణ మించి, కలహప్రియత్వమునకు అవకాశ మేర్పరుచుచున్నవి గా ని, కలహప్రియత్వము నంతరింప జేయుటలేదని, స్వాతంత్ర మనుభవించుచున్న రాజ్యములవారు విస్మించిరి.

కావున, రాష్ట్రాభ్యుదయ మపేక్షించురాజుల సేవ్య దారుయెడ తాను జాపవలసిన ఆచరణ తన పసిపిల్ల వానియెడ తాను చూపు అప్యజానురాగము ననుసరించి యుండవలెను. తదితర నిట్టూర్పులన్నియు కమ్మరి కొనిమిగిని తిత్తియందలి ఉచ్చాస్య నిశ్వాసములవలె నిగగకములు.

మద్రాసు అందు సదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో రిజిస్టరు చేయబడినది)

ప్రకటన

1926 అక్టోబరు 23 తారీఖున తిరుత్తనీలో జరుగు కృత్తిక ఉత్సవమునకు

పోవు ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునుండి సాయంత్రము ౫.౦౦ 5-45 లకు బయలుదేరి రాత్రి ౫.౦౦ 7-45 లకు అర్కోణము చేరును. అర్కోణం వ్యాపింజరు 1926 నం|| అక్టోబరు 22 తేదీని శుక్రవారం యీ దిగువ ఉదహరించిన కాలముల ప్రకారం తిరుత్తనీ వరుకు పోవును.

అర్కోణములో రాత్రి 8 ౫.౦౦ బయలుదేరి తిరుత్తనీ 8-18 ౫.౦౦ చేరును.

నెంబరు 18 స్యాసింజరు తిరుత్తనీనుండి 23 తారీఖున తిరిగి మద్రాసువచ్చుటకుగాను యీ దిగువ ఉదహరించిన కాలములలో బండి నడుచును.

తిరుత్తనీలో బయలుదేరుట ౫.౦౦ 7-20 అర్కోణం చేరుట ౫.౦౦ 7-40 అర్కోణంలో బయలుదేరుట ౫.౦౦ 7-50 మద్రాసు చేరుట ౫.౦౦ 9-45

జి. టి. యమ్. ఆఫీసు, మద్రాసు 19-10-26 హెచ్. డి. సింగ్ ఆక్టింగు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

ఏలం నోటీసు

కాకినాడ జగన్నాథపురం కాపురములు యనమండ్ర వుప్పన్న బ్రదర్స్ తాలూకు పటవలి గ్రామము లోని య 145-46 ట్టు పరిమితి గల జమీందారీశిరా యితీభూమి మొదటి లాటుగానున్నా డిటో గ్రామము తాలూకు య 14-1 ట్టు పరిమితిగల క్విట్ రెంటులు యీనాం భూమి రెండవలాటుగా నున్నా కాకినాడ ఫలకోర్టు వారివలన యనమండ్ర వుప్పన్న గారు నగైరాల అస్తులకు నియమింపబడిన 8 సీ వరు ది వా క్ బహదూరు దురితేటి శేషగిరిరావుపంతులుగారు ది 25-10-26 నం|| తేదీని సాయంకాలము 5 గంటలకు కాకినాడలో వారి బంగాళానద్ద ఏలం వేసేదగు కనుక వలయువారువచ్చి పాడు కొనవలెను. వేలసాస్తే తప్పిలున్నా ఏలంపాట మరతులున్నా, రిసీవరుగారివలన తెలియగలవు.

(Sd) D. SESHAGIRI RAO Receiver in O. S. 12 of 1924. Sub-Court, COCANADA.

11 403 00 200 6 0

కమలైక్కు ప్రత్యుత్తరము

28-9-26 ఆంధ్రపత్రికలో నొక కమ్యునికేషన్ సోదరులు నూతన్య చాచరిగారి అడమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారి అంగీకారమునాదనే కాన్ఫిరమేషన్ కాంగ్రెసు కమిటీవారు నిలబెట్టియును, తాను బాటచేయవలసి చెప్పి తరువాతి నూతన్య గారిని మోసగించి గోపాలకృష్ణయ్యగారు క్యాండిడేటుగా నిర్ణయింపబడినట్లు, ఆపవాదమున్నదయ్యు, దీనియధార్థము నెరిగినవారు ప్రతికాల్పావ్యముగా చెప్పవలసినవని కోరుచున్నాను

కాశీశ్రీరావు పంతులుగారు తమకు కేవలం జేసి పాటుపడవలసినది గోపాలకృష్ణయ్యగారి కర్తవ్యముగా వుండుగా వారు మాకు వ్యవసాయ ప్రాంతంధరలను తీరిక లేదని చెప్పి యంతరి ఆసనయనుచుండకడనున్న యొక పెద్దమర్రిగి గోపాలకృష్ణయ్యగారు వ్యయముగా నిలుపుకొరకు ప్రతిలో డిజిన్ జేయుటకు సిద్ధుగానుండగా మిక్కిలి సాయము చేయుచున్నది చెప్పియుంటిరి నందివాడ రాజగోపాలంగారి యింటికి ద్విప్రకాశం పంతులుగారు తుర్లవాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు, డాక్టరు తీర్థగారు, గోపాలకృష్ణయ్యగారు కలిసి సంభాషించునప్పుడు వారందరు గోపాలకృష్ణయ్యగారిని మదరాసు కోర్టు విషయములో స్వరాజ్యపార్టీకి మీరు ప్రార్థనగా సాయము చేసి గెలిపించవలసినది కోరియుంటిరి దానినాద గోపాలకృష్ణయ్యగారు మరొకరు బి నారాయణస్వామి చాచరిగారి కయ క్యాండిడేటుగా నిలబడుచున్నందు మేలు వారివిషయములో పరిచయ పరిచియుండుననియు, చెప్పియుంటిరి అప్పుడంతకన్న నిరతి విషయములేమియు ప్రస్తావించియుండలేదు

మరియు నారి ప్రకాశం పంతులుగారు నరసింహరాజుగారు ఋతు సాంఘికముగారు హరిసర్వోత్తరరావుగారు గోపాలకృష్ణయ్యగారి యింటకిచ్చి వారిని స్వం జ్ఞుపెట్టియిది సంతకము చేసి ప్రార్థనగా స్వరాజ్య మతములో జేరవలసినదని కోరియుంటిరి గోపాలకృష్ణయ్యగారు యొక మతములో నుండి యింకొక మతములోకి తిరిగియుండును జేయదగిన ఘనకార్యము లేనియు లేనియు అట్లుచేయుట గౌరవముగాడయు చెప్పి యంగీకరింపక పోయిరి అప్పుడేమిదా నూతన్యగారి క్యాండిడేటునది నిలిచిన సంభాషణ మే వచ్చి యుండలేదు, తా వాత పైన నుచున్నది స్వరాజ్యపార్టీ నాయకుల గోపాలకృష్ణయ్యగారిలో కూడా కలిసి బందగు వెలి నారాయణ స్వామి చాచరిగారిని స్వరాజ్య పార్టీనాద సంతకము జేయవలసినదని కోరిరి గాని వారంగీ రించి యుండలేదు

విదప కొంతకాలమునకు నారాయణస్వామి చాచరిగారికి పట్టి ప్రాసించి రుద్దొగము వచ్చులవల వారి కాపనసభకు నిలబడవలసి యుంకాకను లేకపోయినది చాలా మంది ప్రజలు గోపాలకృష్ణయ్యగారిని తిప్పించి నిలబడవలసినది నిర్బంధించియుంటిరి గోపాలకృష్ణయ్యగారికి నిలబడుటకు మొదలు యిప్పుడు లేక పోయినను కాశీశ్రీరావు పంతులుగారి తిక్కనలు తుంచుకొని తాము యీ సాయమున నిలబడి తీరవలయునని తలచి తమ క్యాండిడేటునీ ప్రతికలలో బహిరంగము జేసియుంటిరి.

(8) గన్నవరమొట్టింగారు చాలామంది ప్రజలు యీ ప్రశ్నమునే గోపాలకృష్ణయ్యగారి నడుగగా కాశీశ్రీరావుగారి ను, నూతన్యగారును యుండగనే నేనెన్నడు నట్టి వాగ్దానమునరించి మోసగించువాడను గాననియు, ఇప్పుడు నూతన్యగారి కట్లుచెప్పియున్నానో వాకాండిడేటున విరమించుకొనుట వనియు నిష్పత్తులుగా వారు చెప్పియుంటిరి ఈ ప్రశ్న వచ్చుచున్నది గోపాలకృష్ణయ్యగారిని మర్యాదకు, యేపల్లెటూరి యందును నడుచులలేదు ప్రకాశంపంతులుగారిలో జెనవాడ స్టేషన్లో నేను మాట్లాడినప్పుడు మాగంటి బాపిసీనుగారిని నెలెక్క జేయవలయునని నాయభిప్రాయ ముగాగా బాపిసీనుగారిని నూతన్యగారి కనేకరెట్లు యోగ్యతగలవారనియు, నీట్లుగా బాపిసీనుగారికి బలమైన వ్యతిరేకమున్నదిగా, చెప్పియుంటిరి నేనెన్నడును నెరిగిన నూతన్యగారిని లేకుండు, గోపాలకృష్ణయ్యగారుగాని, సాయము జేయువాడగునను, వారి సాయముకొరకు గోపాలకృష్ణయ్యగారు నిలబడకుండా మానుదురనియు, వాగ్దానము జేసియుండలేదు.

కోగంటి వెంకట్రామయ్య

భూకంపము

రంగూన్, ౨౪-౯-౨౬ 20. క్రొందటిరాత్రి 8 గంటలకు త్విగిపాటి భూకంప మిక్కడ కలిగెను.

వేదవారశాల, సైదాపేట

చెన్నై ప్రాంత జేరవనందు మాంబళమునందలి బ్రాహ్మణ సభాసభ్యులు కోసన పంలి ను ఆశ్వయుజ శుద్ధ ౧౦ నాడు సాంఘిక శ్రీ హరివార వేదాధ్యక్షమున కంగముగా నక్షయ పంలి ను ఆశ్వయుజ శుద్ధ ౧౦ శ్రీవారమునాడు (౧౯౨౬-౨౭) సాయంకాలమున ౫ గంటల మొదలు 6 1/2 గంటల వరకు, సైదాపేటలోనుండు బ్రాహ్మణ బాలికలకు, బ్రాహ్మణ గృహస్థులకును, వైదికకర్మము లొనగ్నకొనడకు వలసిన వేదవిద్యాభాగము నేర్పకొనుట కలవడునట్లు శ్రీ ప్రసన్న వేంకట స్వమి గాస్వామివారి దేవాలయమున, బ్ర వే దివాస్థానమున టి ఆర్ రామచంద్రయ్యర్ బి ఏ బి యల్ వారి యాజమాన్యమున నెరవేర్చి, కలూరు వంశలవాస్తవ్యులైన బ్రహ్మి కార్తీక రాఘవయ్యకాశ్రిగారు నాడ గ్రంథిజేరిన బ్రాహ్మణ బాలికలకు ఋషిమూర్తిము నేర్ప బ్రారంభించిరి అటువలన మైలాపూరులోని సంస్కృత కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు బ్రహ్మి వహిమహావాధ్యాయ వేంకటబ్రహ్మయ్యకాశ్రిగారు బ్రాహ్మణులకు వేదాధ్యయనము ముఖ్యమైనవిషయమున బ్రహ్మి యరగంటకాలమునవసించిరి తదనంతరము శ్రీరామయ్య శ్రీనివాసచార్యులు బి ఏ బి యల్ గారును బ్ర వే దివాస్థానమున టి ఆర్ రామచంద్రయ్యర్ బి ఏ బి యల్ గారును కొంతకాలము విషయములూర్చియే యుపన్యసించిరి ఈకార్యకాలమున వైశాఖవారి విద్యాప్రభావము వలన బ్రాహ్మణులలో వేదము నడివారిసంఖ్య కుటువ అరుచు వచ్చుచున్నది ఈవిషయస్థితి వెండిముగొన్నియేండ్లకాలమును నేని వేదాధ్యయనము చేసిన గారే యాకర్మభూమిలో గలికానికైన లభింపజాలదు ఇట్టిస్థితి బ్రాహ్మణులవలననే కలిగిరి. ప్రధానమునక బ్రహ్మణులందరి బ్రాహ్మణులే యింగ్లీషు చదువలూరిరి వారికిని పల్లెటూరిలోనుండు విప్రులును తామభ్యాసచదివి తమకుమారులకు నావిద్య నేర్పజేయుచున్నారు దానికై యీ పల్లెటూరిబ్రాహ్మణులు తమ గ్రామములందుగృహారామ్యేత్రాదులు రైతులయధీనమునజేసి యింగ్లీషు తమకుమారులకే జదిపించియు చున్నారు. దానివలన బ్రహ్మణులందు వేదవిద్య చదివినవారిసంఖ్య క్షీణించిపల్లెటూరిలో గూడ వారిసంఖ్య నశించు చున్నది ఇంగ్లీషు చదివినవారు చదువనివారు పాశ్చాత్యుల నాగరికత పవాహమునక బడి వ్యవధర్మబాహ్యులై స్వేదరపరాధులు లగుచున్నవారు. దీనివలన బ్రాహ్మణులకు మహానీచదశ ప్రాప్తించినది. వేదశాస్త్రము లభ్యసించి, సదాచార మున్నవైతే నా నీచదశ నొందు దానికి బ్రాహ్మణులెరు ప్రయత్నింపవలయును

దండ్రులు తొలున్ పంధ్యవార్తి తమకుమారులచే దాని జేయవలయును కలికామున బాపకుడ జేయవలయును లాగియున్నది అదియేని యిది? 1 తలలు బోడిచేయించు కొని ముందు పెట్టుకొనుట 2 కాలమునానెంక యాచార్యులను లేకపోయినకు పుత్రి అరయక భావకుద్ధి గల గింపక, సబ్బాడు మాట్టుతును. 3 సదాచార మున్నవైతే మి 4 పుడేశభావ వేదములయొడ దివ్యగ్రాహణము. 5 శ్వాంధ్రు లాదగా గలచువుల సగౌరవపటము 6. నిషిద్ధసేవలు:—ఈ మున్నగునవి ఆస్తికు లక బ్రాహ్మణులెల్లకు చేరవై యేర్పడవలసిన సదాచారముల కలవన బ్రాహ్మణ బాలకు వేదవిద్య నేర్చుటయేగాక సదాచార మున్నవైతే మి 5 తలలు మాపి చారిని సంపూరింపవలయును. వారిని సంపూరించునకి సంఘసంస్కార మని చేరు దాని పక్కినాంధ్ర నాస్త్ర్యుల యాచారముల విస్తారమధర్మమునక గట్టుబడిన ప్రాచీనవేదసంఘములలో బోషించుట సంఘసంస్కారము కాక దానికి హిందూజనసంఘము కురూపిక జేయుట అని పేరు. అట్లగువారి యపవాదము ముగిసిన వెనుక నాటిసభకు విచ్చేసిన పక్ష్యులకు సభాధ్యక్షులకును దాంబూలము మొదలగు పత్కారముతో సభ ముగిసినది. ఆస్తికు లకు బ్రాహ్మణమనాను ఇట్టి పాతకాల నెరవేర్చు చున్నయన దమబాలకు వేదశాస్త్రము నేర్పించ బ్రాహ్మణులు.

శిరోభూషణము వేంకటరంగచార్యుడు.

విర్యబంధ ధాతుపుష్టికి 2034 గంటలలో యంత నీర్తవీర్యమునైన ఎజమునరె గట్టి పటచి ముసలివారికి బహినులకుకూడ సంసారము మిచ్చినది మూత్రములోను కలలోను ఇంద్రియనష్టముచున్న తక్షణానిలపును. మాతనక క్రి పుటుర్తమిచ్చును. 8-౨-0 చిన్నబుడ్డి 1-8-0 ఆమృతరత్నాకరం 45 బందరుఫీఫి మద్రాసు

హిందూజన్మ రెన్సు (18-10-25)

బొంబాయి జేభిమాకంపెసి లిమిటెడ్, స్థాపితము 1908. అన్నివిధము లైడలునెటి జేభిమావాలసీలను ఇయ్యి మొదటితరగతి ఇండియకంపెసి

ప్రత్యేక లక్షణములు (1) తక్కువ ప్రీమియము (2) తక్కువ లాభము, (3) అటోమేటిక్ నాన్-ఫర్ ఫీల్డ్, (4) ధారావైసెన మరతులు, (5) దియగల నిర్వాహకము, (6) తొందరి నిరూపించిన తక్షణమే సామును క్లెయింపెదగు. వివరముకు నీహవారికి వ్రాసిన బహుముఖము. K PADMANABHAIPAI, B A, Secretary Madras Branch Post Box No 337 Mount Road Madras.

నారాయణి ఇది శుక్రవస్తువు, ప్రత్యేక లక్షణము, ఋతుకుల, శరద వాయలు వారించును వారింగోజలకు సరిపడువా క్లెయి 1-8-0 మానాసింహ శేఖరు ఆ వైస్యధు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయాలగు. తు 10 చిన్నీ గు 1-౪-0 శ్రీరామకృష్ణయ్య శ్వేద బోషధాలయము, రాజమండ్రి.

హిందూ మహాయుగము

గంధకర్త: కీ! శే! కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు ఈ విఖ్యాత గంధరాజ మిప్పుడు తిరిగి రి వ కూర్చు అచ్చొత్తింపబడింది మాతృదేశ దళిత్రాళినియైన ప్రతి యాంధ్రుడును దీనిని చదివితీరవలయును ఆంధ్రమున దీనిని వింపిన చరిత్రగంధ మింకొంటిలేదు ఇది పరనీయగంధముగ నుపయోగించవలయున్నది ఇంకా దేశపటములు, మహాపురుషుల త్రగవులు కల్పపు ధగ కాశీపురై నురు 1-4-0, అబ్బరై ను 1-6-0, క్యాళికోలై ను 1-8-0. ఎక్కువ పుస్తకము లొకే సారి కొనువారికి కమిషని-స్టబుకు కానూరు, వీరభద్రేశ్వరరావు, బి. ఏ. యల్. టీ, మేనేజరు, లక్ష్మీపురా, ఆంగంబాల, గంగుర మే- రెకాక చాతగంధములు ఆ ప్రార్థ గంధములు!! జ్యోతిషాగ్నన నవనీతము అనే జ్యోతిషారవసీయూషము ఇది ప్రాచీనములకు జ్యోతిషసంహితముల నుండి యుద్ధ రింపబడిన గొప్పగంధము. బాతక భావనందరి సర్వకలయెక్క అంతర్జలయెక్క భావములయొక్క సూక్ష్మములైన ఫలములను చక్కగా వివరించుచున్నది ఈ గంధము "జ్యోతి షార్గవనవనీము" అను పేరితో యింగరకు చాలాకాలము క్రిందల చెన్నపట్టాపు పండితులలో నొకరు టీకాతాత్పర్యము లతో ప్రాటించియున్నను అది అచ్చం ఆంధ్రదేశమువారికి చక్కగా బోధపడునీతిలో లేజోవుట కలదు అనేక ఫలము లుగా ఆటికా తాత్పర్యములు చాలా సంపదించుముగా నుండుటవలన మేము సంపూర్ణ శ్రద్ధతో లేట తెల్లము తాత్పర్యముతో మూలగంధముతోహచ్చేర్చి చక్కని స్థాన కాగితములపై ముద్రించి చక్కని లైదు చేయించియున్నాము. ఆంధ్ర తాత్పర్య విశేషములు కావ్యవాక్యగణ తాత్పర్యములు బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగుల అదివారాయణ కాస్త్రుల వారిచే వ్రాయబడినది కాలికోలై ను 1-8 2-0-0 సాధారణలైదు ప్రతి 1-8 1-8-0

జ్యోతిషాగ్నన నవనీతము అనే జ్యోతిషారవసీయూషము

జ్యోతిషారవసీయూషము

జ్యోతిషారవసీయూషము

జ్యోతిషారవసీయూషము

జ్యోతిషారవసీయూషము

జ్యోతిషారవసీయూషము

జ్యోతిషారవసీయూషము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనముతో కడు సీసా-1-కి రు. 0-10-0; దబన్ 1-కి రు. 6-4-0. ప్రతియింట చుండవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 3, 7 తంబుశెట్టి పీఠి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లాయరు.

ఇది ఒక మాసపత్రిక. ఇందులో చప్పకట్టణము వగలయి రా 7 నాయకాదుల తాలూకు ముఖ్యమయిన సివిలు, క్రిమినలు రివిన్యూ తీర్పుల యొక్క సంగ్రహము మిగుల సులభమైనది. దేశ రివాజు మాటలతో తెలుగుభాషను ప్రచురింపబడును. మద్రాసు ఎచ్చేటు ల్యాండు ఆఫ్ఫీస్, గానూఉద్యోగముల ఆఫ్ఫీస్ పయిని జారీకాబడే అన్ని తీర్పుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రచురింపబడును. లాతో సంబంధముగల పత్రిక ఆంగ్లేషదేశములో యిది తప్ప మరియేదియు లేదు. చందాధనము సంవత్సరమును పోషే జితో సహా రు. 5-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాధనము దరఖాస్తుతో పంపనలెను. రెండవ సంపుటము 1926 సం. అక్టోబరునెలలో ప్రారంభించవలెను.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి
పార్సీపురము, (విశాఖపట్నము జిల్లా)

శ్రీ జీ వ యా త్ర

గంధక త్రి శ్రీమతి కవితాకాంచనపల్లి కనకాంబ-విద్యాం. ఈ గ్రంథము తత్త్వమును బోధించు ఉత్తమ పద్యకావ్యము. కథ కాదనినానిబోలి రసవంతముగనుండు. వెల, రూ. 2-8-0

శ్రీతాతామ్రము వెనుకక
నీతారామాంజనేయ చిరసంవాద
ఖ్యాతిగ్రంథం బిపుడీ
భూతలమున జీవమాత్ర బోలుక బాగడక
జీవయాత్ర-శిర్షత పద్యముక్తాంశి వెల రూ. 0-8-0
వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును
పి. టి. జగన్నాథరావు
2/11 ఆలంగా త్రిపి శివపీఠి, తిరుగుళ్ళేజి-నా దాను

వల్లెటూరు గంధమండలి

రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము సెల్లెరు 6 పుస్తకములు ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజా సామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాద్యాది భాషప్రచారమే దీని యాశయము.

ఇంతవరకు వెలువడినవి.

- 1 గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి
- 2 రాజనీతిసారము
3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన
- 4 రామతీర్థస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధనలు.

చిరునామా:- సంపాదకుడు,
ముదిగంటి జగన్నాథాస్త్రి బి. యే, రాజమండ్రి

గంధర్వమహల్

విజయనగరం

3105

1. వృత్తాభినయ రత్నావళి కొఱకు ఇదివఱకు ఒక పాక కాల నడుపబడుచున్నది.

2. సంగీత-వాద్యాభినయ నృత్యనాటకాది విధానము నుత్తేజక పఠములకును-వీరకల్పాప్రదర్శనమున జరించు భోగి నీ నాగవాస యత కాళింగ దేవదాసీజాతుల నిమ్మత్వము తొలగించుటకును, ప్రాథమధ్యకులతో వారంభింపబడినది సంస్కార పరులు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళా ప్రదర్శకులు కూడ ఆదరింపవలెనది-గంధర్వపత్రిక.

3. దేశభక్త్యదయమునకు కట్టుగొమ్మ యనఁదగిన పతన మందర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వారి పత్ర పత్రికలు పాఠకుల యుపయోగార్థము ప్రదర్శింపబడును.

4. పరిశోధకుల కొఱకు ఉద్బోధములును, జనసామాన్యము కొఱకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపాదింపబడి ఉపయోగములోనికిఁ దేలుచును. జనసామాన్యము కొఱకైన గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుపబడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనఁ దగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.

5. వైకార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడఁపాల్గింతులు.

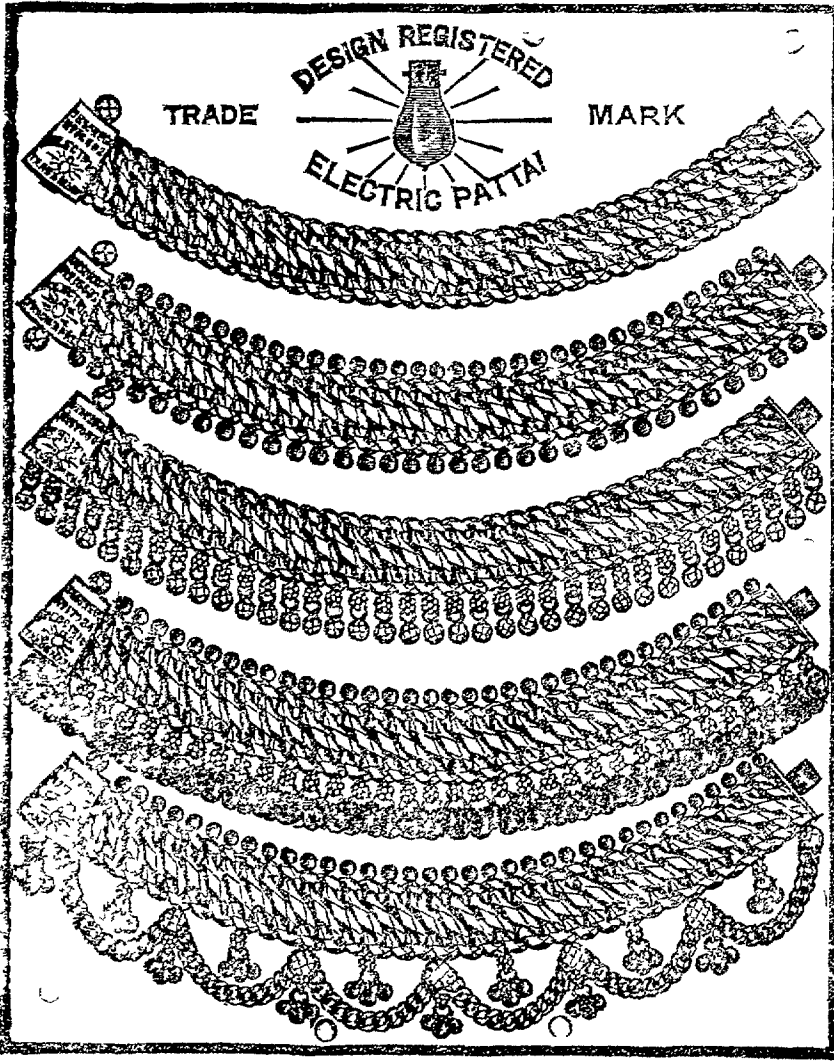
6. సరిదే నూర్యకాంతము. 7. సరిదే లక్ష్మీనరసయ్య, 8. మద్దిల అప్పలరాజులు. 9. మద్దిల సహ్యానులు. 10. మద్దిల పెడిరాజులు. 11. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య 12. సాలూర నూరయ్య. 13. జర్జాపు సన్యాసయ్య. 14. చింతామణి మాణిక్యం, 15. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 16. మార్కాపు నూరయ్య. 17. మద్దిల అప్పలరావు.

హిందీ తెలుగు-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభమైనది.

- బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకము 0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

నూతనముగా ప్రదర్శింపబడిన
“ఎలెక్ట్రిక్”
పట్టెగొలుసులు
మొదటి రకము వెండికి గ్యారంటీ
పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు చేయబడినది (తెలుగు మాత్రం రిజిస్టరు అయినది 2568)
ఆర్డరులపై ని గొలుసులు వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము కాళ్ళకొలయు ఎంతతూనిక వెండితో గొలుసు చేయవలెనదియు వ్రాయించ కోరెదము వెండికి నా నాటి ధరల చార్జి చేయదుము జత 1-కి మజూరి పెద్దపైజా. చిన్నపైజా.
సెం. 1 రు. 6 రు. 4
సెం. 2 " 7 " 5
సెం. 3 " 8 " 6
సెం. 4 " 8 " 6
సెం. 5 " 9 " 7
పోల్ వ జెంటు:- నారాయణ దాస్ పీట్టి, 191. చెనాబజారు, రోడ్, మదరాసు.

వేదశూని.

1. ప్రకరణములుగ విభజించి వ్రాయబడినది.
ఇట్టి గ్రంథము లో ఇదియే మొదటిది
ఆర్య సామ్రాజ్య వైభవము, విదేశ సంబంధము, ఆర్య విజ్ఞానవైభవము, ఉపసంహారము, అను ప్రకరణములు చదువు నప్పుడు దేహము పులకించును “మధ్యాహ్నాభిషేకమునుండి ఆగ్నేయింకియాకువచ్చి పూర్వజాతులతో జేరి యింద్రుని నిలిచిపోయిరి” అని పాఠకాలందు ఉన్నంతో “ద్రువు స్వదేశప్రితిని, స్వదేశభక్తిని సమూలము, శింపజేయుచున్న దు స్వద్ధాంతమును ఖండించి వేదశాస్త్రవిచారదాహరణములతోను, మాన్యములరు, పైలరు, విల్లియము, కర్జును టూముశ్చేక్కుము న్నగు దాదాపు 100 పాశ్చాత్య విద్వాంసుల ప్రమాణపదములతోను, భూగర్భశాస్త్రసిద్ధాంతముతోను ఈభరతఖండమునందే స్పష్టమయిం దాగ్నలు జన్మించి వృద్ధిచెంది అన్ని దేశములందు తమ నాగరకతను వ్యాపింపజేసిరి యను విషయము ఇందు ని యింపబడినది.
వెల 2-0-0, కలెక్టరు 2-8-0.
సంస్కృతాంధ్రగ్రంథముల కెట్లాగు వలయువారికి పంపబడును. ఎడిటరు, స్వధర్మప్రకాశిని, కిలుపాకుపోస్టు, మద్రాసు
వేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0
ఈ నూతనము తలమరాచిన పేలు ఈపి నిశ్చయము. చర్మమునకు వెండ్రుకలకుమీని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు లేక బొంబాయి